

द्वितीयोपदेशः

अर्थात्

मूसोलिखितं पञ्चमपुस्तकं ।

1

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ यात्राया चत्वारिंशदर्द्दे इच्छायेल्वंशाय मूसाः कथनं ह परमेश्वरस्य प्रतिज्ञा ह अधिपानां निष्ठपणं १६ इमोरीयलोकानां गिरिं प्रति यात्रा २२ अग्रे चाराणां प्रेपणं चाराणां वाक्यात् लोकानां कलहः ३४ तान् प्रति परमेश्वरस्य कोपः प्रतिज्ञादित्य ।

१ पारण-तोफल-लावन-हृत्सेरोत्-दीषाहृवानां भद्रस्थले सूफसम्मुखस्ये प्रान्तरे उर्धात् यद्दनद्याः पूर्व्यारस्यप्रान्तरे मूसाः सर्वान् इच्छा-२ येल्वंशान् प्रति इतान् उपदेशान् कथितवान् । सेयोरगिरिणा होरेव-३ भारभ्य कादेश्वर्णेयं यावत् एकादशदिनगम्यो मार्गं आत्मे । चत्वारिंशद्वर्षस्यैकादशमासस्य प्रथमेऽङ्गि मूसाः परमेश्वरेण यथादिष्टस्थैव तेभ्यः ४ कथधामास । हिष्वीननिवासिन इमोरीयसीहोनराजस्य बधात् परम् ५ अस्तारोन्निवासिनि वाश्चानीयभूप ओगेऽपीत्रिणां हते सति, मूसा यद्दनस्य पूर्व्यपादे मोयावीयदेशे शास्त्रमिदं व्याहृतुम् आरभत ।

६ अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो होरेवे उसम्यं कथितवान्, यूयम् अस्मिन् ७ गिरौ बज्जिनान्युषितवन्तः, इदानीं परावृत्य इमोरीयाणां गिरिश्चिणीं तन्निकटस्यं प्रान्तरं गिरिं तलभूमिं दक्षिणदेशं सागरतटचार्धात् किनानीयानाम् निखिलदेशं लिवानोनान्निच्च गत्वा परादाख्यं महानदं ८ यावत् याचां कुरुत । पश्यताहृं युग्माकं समुखे तं देशं समार्पयं, तस्मात् परमेश्वरो युग्मत्पूर्व्यपुरुषेभ्य इत्राहीम इस्त्वाके याकूवे च तेषां पञ्चात् तेषां वंशाय च यं देशं दातुं प्रतिज्ञातवान् यूयं तं देशं गत्वाधिकुरुत ।

९ तत्कालेऽहं युग्मभ्यम् चकाययं, युग्माकं भारं सोऽुम् एकेन मया १० न साध्यं । यस्मात् युग्मत्प्रभुना परमेश्वरेण वर्द्धिता यूयमिदानीं बज्ज-११ त्वात् चाकाशस्य तारागण इव जाताः । युग्माकं पैठकः प्रभुः परमेश्वरो

यथाङ्गीकृतवान् तथैव युग्मान् पुनः सहस्रगुणान् कर्त्तातु आश्विषच्च
ददातु । युग्माकम् एतावत्तं भारं गुरुत्वं विवादच्च वोष्टुम् एकेन मया ११
किं शक्यते? यूयं स्वस्ववंशानां बुद्धिमञ्जानिनः परिचितांच्च लोकान् १२
रुणीत, तानहं पुग्माकं मुख्यान् करिष्यामीति वाच्ये भया कथिते १४
यूयं प्रत्यवदत त्वं यत् कर्त्तुम् आदिश्चिति, तद् भज्ञ । ततोऽहं युग्माकं १५
वंशानां मुख्यान् ज्ञानिनः परिचितांच्च जनान् आदाय युग्माकम् अधि-
पान् छत्रा सहस्रपतीनां शतपतीनां पञ्चाशतपतीनाच्च पदानि दत्ता
यूग्मावंशानां शास्त्रत्वे नियुक्तवान् । तदाहं तान् विचारकान् इत्यादिश्च, १६
यूयं वादिप्रतिवादिनां स्वस्वभावृणां वचांसि श्रुत्वा वादिनं तद्वातरच्च
वा विदेशिनच्च न्यायं विचारयिष्यथ । विचारे यूयं कस्यापि पक्षपातं मा १७
कार्यं यथा क्लृत्रस्य तथा महतोपि वाचं पूर्णत, मानुषाख्यात् मा
बिभीत, यतो विचार ईश्वरस्यैव; वस्य विचारो युग्माभि दुर्गम्यः स
विवादो मदन्तिकम् आनीयतां तमहं ओष्यामि । इत्यं तदानीं युग्माकं १८
कर्त्तव्यं सर्वकर्माधि मयादियं ।

अनन्तरमस्तप्रभुपरमेश्वराज्ञानुसाराद् दयं हीरेवात् प्रस्थाय इमो- १९
रीयाणां गिरियानमार्गे युग्माभि र्दृ भयानकं महाप्रत्तरं दृष्टं तन्म-
ध्येन याचां छत्रा कादेशवर्णेयम् आगताः । अहं युग्माभ्यम् अकथयं प्रभुः २०
परमेश्वरो उस्मध्यं घेघां देशं दास्यति तेवाम् इमोरीयाणां गिरिं यूयं
प्राप्ताः । पश्यत युग्माकं प्रभुः परमेश्वरो युग्माकं करेषु देशम् समर्पितवान् २१
अतो यूयं स्वेधां पैठकप्रभोः परमेश्वरस्याज्ञानुसाराद् गत्वा तमधि-
कुरुत ततो मा बिभीत निराशाच्च मा भूत ।

तदा यूयं सर्वे मदन्तिकम् आगत्य कथितवन्तः, आदौ वयं तदेशे २२
लोकान् प्रेषयाम तेऽस्तव्वते देशं निरीक्ष्य अस्माभिः केन पथा यातव्यं
कानि पुराणि चाक्रम्याणि तदाचां आनयन्तु । तदा तत्त्वादयाहमपि २३
तुष्टवान् युग्माकम् एकैकस्माद् वंशाद् एकैकं जनम् आदाय द्वादश
जनान् गृहीतवान् । ते प्रस्थाय गिरिमारुह्ये इष्कोलोपत्यकां प्राप्य २४
देशं वीक्षाच्चक्रिरे । तदेशीयानि कतिपयानि फलानि च गृहीत्वा- २५
स्माकं समीपमानीय वाचां जगदुः, अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो उस्मध्यं यं
देशं दास्यति स उत्तमो देशः । तथापि यूयं तत्र यातुम् अनिच्छन्तः २६
स्वेधां प्रभोः परनेश्च ज्ञानिरुद्धाचारिणो जाताः । स्वस्वदृष्टे च २७
वाग्युद्भवत्वा अधितवन्तः परमेश्वरो देशाद् अस्माकं विनाशयास्मान्

१८ इमोरीयाणां करेषु समर्पयितुं मिसर्देशाद् वहिरानयत् । वर्यं क्षा-
यामः? यतस्तदेशीयजना व्यस्ततो बड्डप्रजा दीर्घकायाच्च, तेषां
पुराणि च वहन्ति गगणस्पर्शिप्राचीरयुक्तानि सन्ति, तचास्माभिर-
नाकीयवंशा अपि दृष्टा इति वर्त्तयास्माकं भातरेऽस्मान् भीरुह्
१९ चक्कुः । तदाहं युधानवदं मात्रस्यत तेष्यो मा विभीत । परमेश्वरेण
२० मिसर्देशे युधादर्थं युधाकं समदं यानि कर्माणि छातानि प्रान्तरे
इस्मिन्नपि युधाभि चानि दृष्टानि, तदनुसाराद् युधाकं प्रभुः परमेश्वरो
२१ युधाकम् अग्रगामी भूत्वा युधात्कृते योत्थति । यतः खतनयवाह्यो पितेव
युधाकं प्रभुः परमेश्वरो युधाकम् अवागमनं यावत् निखिलमार्गं युधान्
२२ ऊढवान् । तथापि युधाकं यः प्रभुः परमेश्वरो रात्रौ वक्षिना दिवा
२३ मेष्वेन गन्तव्यं मार्गं दर्शयन् युधाकं शिविरनिधानस्थानं वीक्षितुं
युधाकम् अग्रेऽग्रे गच्छति, तस्मिन् यूर्यं न व्यञ्जित ।

२४ ततः परमेश्वरो युधाकं वाक्यमाकर्ण्य कुरुथन् इति प्रैषपर्यं छतवान्,
२५ अहं युधाकं पूर्वपुरुषेभ्यो यं देशं दातुं प्रैषपर्यं छतवान् एतेषां दुष्टमान्-
२६ याणां मध्ये न कोपि तमुत्तमं देशं ब्रह्मति । केवलं यिकुन्नः पुत्रः
कालेवस्तुं ब्रह्मति, स यत्र देशे पद्मां ब्रजितवान् तं देशं तस्मै तदंशाय
२७ च दास्यामि यतः स परमेश्वरस्य सम्यग्नुगतः । परमेश्वरो युग्मत्का-
२८ इदं रणात् महामपि कुरुथन् अवदत्, त्वमपि तत् स्थानं न प्रवेत्यसि । तव
परिचारको नूनस्य पुत्रो यिहोश्रूयस्तुं देशं प्रवेत्यति, त्वं तमाश्वासय,
२९ यतः स इखायेल्वंशं तमधिकारयिष्यति । एतेऽपह्यारिष्यन्त इति यूर्यं
यानधि कथितवन्त इदानीमपि ये भद्राभद्रज्ञानम् अप्राप्ताः, युधाकं ते
वालकास्तुं देशं प्रवेत्यन्ति, मया तस्मिन् तेष्यो दत्ते ते तमधिकरिष्यन्ति ।
३० इदानीं यूर्यं परावृत्य सुफार्णवगामि प्रान्तरं यात । तदा यूर्यं मां प्रत्य-
३१ वदत, वर्यं परमेश्वरस्य विरुद्धं पापं छतवन्तः, वर्यं प्रभोः परमेश्वरस्य
सर्वाज्ञानुसाराद् गत्वा युधामहै, इखुक्ता यूर्यं सर्वे युद्धास्त्रैः सज्ज-
३२ माना गिरिमार्दोदुङ्गुं दुःसाहसं छतवन्तः । तदा परमेश्वरो माम् उक्तवान्
त्वं तान् वद, अहं युधान्मध्यवर्त्तीं नास्मि, अतो यूर्यं यथा रिपूणां समक्षं
३३ नाहन्तेऽधं तदर्थं योद्भुं मा यात । वचने इस्मिन् युधाभ्यम् मया कथितेऽपि
यूर्यं तम श्रुत्वा परमेश्वरस्याज्ञाया विरुद्धाचारिणो दुःसाहसिनस्य
३४ भूत्वा पर्वतमारोहत । तस्मात् तद्गिरिवासिन इमोरीयज्ञोका युधादि-
रुद्धं वहिर्भूय युधान् मधुमक्षिकावत् ताडयित्वा सेधीरे हर्मो यावत्

अकिरन् । तदा यूर्धं परावृत्य परमेश्वरस्य समीपे रुदितवन्तः, किन्तु ४५ परमेश्वरो युश्माकं रवे मनो न न्यधत्त न च तमाकर्णयत् । ततो यूर्धं ४६ कार्देश उधिला तत्र बज्जकालं स्थितवन्तः ।

2

२ द्वितीयोऽप्यायः ।

१ इदेष्मोश्लोकैः समं योद्दुं निषेधः ८ सोश्यादीयैः समं योद्दुं निषेधः १० अमोनीयैः समं योद्दुं निषेधः २४ इमोरोयसीहोनभूपेन युद्धा नं दमितुमाज्ञा ।

अनन्तरं वधं परमेश्वराङ्गया सुफार्णवगामिना प्रान्तरेण याचां १ क्षत्वा बज्जदिनैः सेयीरात्रिं वेष्टितवन्तः । परमेश्वरो मामवादीत् अलं २ युश्माकम् एतद्विवेष्टनेन, इदानीम् उत्तरं यात । क्लोकनिवहम् इत्यादिश, ४ सेयीरवासिनां युश्मद्भूत्वणाम् एषौवंशीयानां सीमया युश्माभिर्यात्वर्य, ५ ते युश्मात्तो भेष्यन्ति, तस्माद् यूर्धं सावधाना भवत, तैः समं मा विरुद्ध, ६ यस्मादहं तेषां देशस्य किमपि युश्मभ्यं न दास्यामि पादैकमितां भुव- ७ मपि न दास्यामि, एनं सेयीरात्रिभ्यु अधिकर्तुम् अहम् एषावे दत्तवान् । ८ रुप्येण तेभ्यः क्रीतमन्त्रं युश्माभिर्भव्यं रुप्येण च क्रीतं तेऽयं पेयं । ९ यतो युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो युश्माकं करकर्मणि युश्मान् आशिष्यम् १० उक्तवान् एतस्मिन् महाप्रान्तरे युश्माकं याचां ज्ञातवांश्च, एतानि ११ चत्वारिंशद् वर्षाणि परमेश्वरो युश्माभिः समं विद्यते, तेन युश्माकं कस्या- १२ प्यभावो नास्ति । इत्यं वयं प्रान्तरस्यमार्गेणतेनेत्यिहोनगेवरेण च १३ गत्वा सेयीरनिवासिनाम् अस्मदेषौवंशीयभूत्वणां समुखस्थेन प्रथा १४ मोयावोयप्रान्तरगमिनं मार्गं परावृत्ताः ।

ततः परं परमेश्वरो मह्यं कथितवान् यूर्धं मोयावीयान् मा क्लिन्नीत १५ युद्धेन तैः समं मा विरुद्धं तेषां देशं युश्मभ्यमहं न दास्यामि, यस्माद् १६ आरपुरम् अधिकर्तुं क्लोटवंशाय दत्तवान् । पुरा तत्र य एमीया १० अवसन् त अनाकीया इव वीरत्वेनापि मान्या आसन्, मोयावीयास्तान् एमीयान् ११ बदन्ति । तथा सेयीरे पुरा होरीया न्यवसन् किन्वेषौवंशीया स्वसम्भु- १२ खात् तान् वहिष्कृत्य तेषां स्थानम् अधिष्ठात्य तत्र न्यवसन् । इत्यायेन्- १३ वंशीयैः परमेश्वरात् प्राप्तायां स्थानिष्ठातायां भुवि यादृशं क्वतं तादृशं तैर- १४ प्यकारि । इदानीं यूर्धम् उत्थाय स्त्रेदनदीयारं यात तस्यैतद्वाक्याद् वयं १५

१४ सेरदनदीपारं गताः । भमणेनास्त्राकं कादेशाद् चा आगमनात् सेरदनदी-
पारगमनं यावद् अष्टाविंशत् वत्सराणि गतानि ; तेषु वत्सरेषु परमे-
श्वरस्य श्रमयकारणात् तत्वालीया योज्ञारः सर्वे शिविरमध्यात् लुप्ताः ।

१५ यतः शिविरमध्यात् निःशेषं यावद् तान् लोमुं केषां प्रतिकूलं पर-
१६ मेश्वरस्य हत्तो विज्ञारितोऽभूत् । इत्यं लोकानां मध्यात् सर्वेषु योद्धृषु
१७ मध्युना संहतेषु परमेश्वरो माम् उक्तवान् अद्य युधाभिर् आरपु-
१८ राख्या भौवावीयसीमा लंघते । यूयम् अम्भोनवंशीयानां समुखम्
उपस्थाय तान् मा क्षिञ्चीत तैः समं मा विरुद्धं, अहं युग्मभ्यम् अम्भोन-
वंशीयानां देशस्य किञ्चिदप्यधिकारार्थं न दास्यामि, यस्मादहं तमधि-
२० कर्तुं लोटवंशाय दत्तवान् । स देहोऽपि वीरदेश इति विख्यात
आसीत्, यस्माद् अम्भोनीयैर्यै सम्मुखीया इति गदिताल्लो वीरवंशीयाः
२१ पुरा तत्र न्यवसन् । ते महान्तो बड्डप्रजा अनाकीया इव दीर्घकायाच्चा-
सन्, किनचम्भोनवंशीयाः स्वसमुखे परमेश्वरेण विनष्टान् तान् अन-
२२ धिकारिणः क्षत्रा तेषां देशे न्यवसन् । संयोरवासिनाम् एवौवंशीयानां
क्षते तेन तथैव क्षतं, खेषां सम्मुखे ह्यारीयलोकेषु तेन विनष्टेषु त
एवौवंशीयास्तान् अनधिकारिणः क्षत्राद्य यावत् तेषां देशे निवसन्ति ।
२३ येऽब्बीयस्तोका असां यावत् हत्तेरीमे न्यवसन् तेऽपि क्षेत्राद् आगतैः
क्षेत्रातीयलोकैर्विनष्टास्तेषाच्च देशे तैर्न्यूषितं ।

२४ परमेश्वर उवाच । यूयम् उत्तिष्ठत यात्रां क्षत्यार्णाननद्याः पारं
यात, पश्यत हिष्वीनवासीमोरीयाणां राजा सीहोनस्तदेशस्य युधा-
त्वरेषु मया समर्पितः, यूयं तमधिकार्तुम् आरभ्य रणेन तैः साकं वि-
२५ रुद्धं । अयारभ्याहम् आकाशाधःस्याः सर्वजातीर्युधात्तस्तासविष्यामि
भीषयिष्यामि च, ता युधाद्वार्तां श्रुत्वा युद्धातः कम्पिष्यन्ते यथिष्यन्ते
२६ च । ततोऽहं हिष्वीनवासिनः सीहोनस्य समीपं किदेमोतप्रान्तरात् दृतं
२७ प्रहित्य प्रणयवाक्यमिदं कथितवान् त्वं खदेशमध्येन मां यातुम् अनु-
जानीहि, अहं दक्षिणं वामं वा न पशाद्य राजमार्गेणैव यास्यामि ।
२८ अस्त्राकं प्रभुः परम्भरोऽस्त्रभ्यं यं देशं दास्यति, वयं यद्दननद्याः पारं
गत्वा यावत् तं देशं न प्राप्यामस्तावत् सेयोरनिवासिभिर्द्वौवंशीयैः
२९ रारवासिभिर्मोर्याववंशीयैस्त्रं मां प्रति यथाचरितं तथा त्वया-
प्याचर्यतां रूप्यं गृहीत्वा मद्यम् अन्नं दीयतां रूप्यं गृहीत्वा पातुं
३० तोयञ्च दीयतां, केवलमहं पद्मां पारं यास्यामि । किन्तु हिष्वीनीयो

राजा सीहोनः स्वदेशमध्येनास्मान् यातुं नान्वजानात्, यतो युद्धत्प्रभुः परमेश्वरो युद्धाकं करेष्वद्यवत् तं समर्पयितुं तन्मनः कठिनीकृतवान् तदन्तःकरणं कठोरं कृतवान् । परमेश्वरो मह्यं कथितवान् पश्य कर्मणि ११ प्रवृत्तेन मया सीहोनस्तदीयदेशस्त तव करे समर्पितः, त्वयापि कर्मारभ्य तस्य देशोऽधक्रियतां । ततःपरमस्माकं प्रतिकूलं वहिभूय यहसे योद्धुमा- १२ गताः सीहोनस्तस्य सर्वप्रजाच्चास्माकं प्रभुणा परमेश्वरेणास्तकरेषु सम- १३ पिताः स तस्मुतास्तक्षोकाच्चास्माभि हृताः । तदा तस्य सर्वनगराण्य- १४ अस्माभि गृहीतानि प्रतिपुरस्थाः पुंसीबालकाः निःशेषं नाशितास्तेषामेकोपि न शेषितः । किन्तु यशून् वशीभूतनगरीयं लोठितं वस्तुजातच १५ वयं स्वार्थमग्रहीय । अर्णाननद्याः तटस्यारोयेरं नदीमध्यस्थपुरच्चारभ्य १६ गिलियदं चावत् पुरैकसप्तस्माकम् अगम्यं नासीत्, अस्तप्रभुणा पर- १७ मेश्वरेण तस्वर्वम् अस्मलारेषु समर्पितं । कैवलं अमोनवंशस्य देशोऽर्थात् १८ यव्वोक्तिनीपार्श्वस्यः प्रदेशः पर्वतस्यानि पुराणि च वान्यन्यस्यानान्यधि परमेश्वरोऽस्मान् प्रतिविद्धवान्, तानि स्यानानि युद्धाभिर्नाक्रमितानि ।

3

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ ओगान्यस्य वाशानभपस्य पराजयः १२ रवेणगादवंशोपेभ्यः परास्तभदानाज्ञा ११ यिद्वेष्टुयं प्रति सूससु उपदेशः १३ देशं प्रवेष्टु मूससः प्रार्थना च ।

ततोऽस्मासु परावृत्वं वाशानपथेन गतेषु वाशानभूय ओगस्तस्य सर्वं १ लोकाच्चास्माकं प्रतिकूलं योद्धुम् इत्रियीम् ओगमन् । परमेश्वरो मह्यम् २ अक्रययत्, त्वं तस्मान् मा विभीहि यतोऽहं तं तस्य सर्वलोकान् देशस्त तव करे समर्पयिष्यामि, हिष्वेनवासिनम् इमोरीयराजं सीहोनं प्रति त्वया यथा द्वितीयतां तथा तस्मपि प्रति क्रियतां । इत्यं वाशानभूय ओगोऽपि ३ तदीयसर्वलोकाच्चास्माकं प्रभुणा परमेश्वरेणास्माकं करेषु समर्पिता अस्माभिच्च विनष्टानां तेषाम् एकोऽपि जनो नावशिष्टः । तदा वयं तस्य ४ सर्वाणि पुराणि वशे छतवन्तः वाशानीयनरपतेषोगस्य जनपदेहुर्गोवाख्यदेशे स्थितानां यष्टिनगराणाम् एकमपि नगरम् अस्माभिरजेयं नाविष्टत् । तानि नगराणि प्रोच्चप्राचीरवेष्टितानि हारैर्गलैस्च सुरक्षि- ५ तान्यासन् तदविरिक्तानि प्राचीरशून्यान्यनेकानि नगराणि चासन् । हिष्वेनीयभूपं सीहोनं प्रवृत्ताभि वर्त्तत् तदत् तेऽप्यस्माभि विनष्टाः ६

० वर्थं पौरान् तेषां योगितो बालकांश्च निःशेषं नाश्चितवन्तः, किन्तु तेषां च सर्वपश्चान् नगरीयद्रव्यादि लोठयित्वा स्वार्थं गृहीतवन्तः । तदा वयम् अर्णाननदीतो हर्माणादिं यावत् सर्वदेशं यर्दनपारस्यानाम् इमोरी-
१० याणां राजदयाद् छत्रवन्तः । सीदोनीयास्त इर्माणं शिरियोणम् इमो-
११ रीयाच्च सोनीरं गदितवन्तः । सल्खाम् इद्रियीच्च यावद् वयम् अधि-
त्यकास्यं सर्वं नगरं सर्वं गिलियदं वाशानं वाशानीयभूपतेरोगराजस्य
१२ नगराणि च वशे छत्रवन्तः । यस्माद् अवशिष्टवीराणां मध्ये वाशानीयभूप
अोगमाच्चः शेषोऽुतिष्ठत्, पश्य तस्य खद्वा लौहमयी सा किम् अम्मोनीय-
वंशस्य रब्यायां नास्ति? मानुषहस्तपरिमाणेन सा नवहस्तदीर्घा चतु-
ईक्षविस्तृता चास्ति ।

१३ तदा जनपदेऽस्मिन् अस्माभिरधिक्तेऽर्णेननदीस्यम् अरोवेरम्
चारभ्य गिलियदगिरेऽर्जांश्चत्त्वगराणि चाहं रुवेणवंशगादवंशाभ्यां
१४ दत्तवान् । गिलियदस्यावशिष्टमंशम् अोगस्य जनपदच्च अर्जीवपदेशास्यं
सर्वं वाशानदेशमहं मिनश्चेऽर्जवंशाय दत्तवान् । पुरा स छत्सो
१५ वाशानदेशो वीरदेश इति विख्यात आत्मोत् । गिशूरीयाणां
माखादीयानाच्च सीमां यावत् छत्सोम् अर्जीवपदेशं मिनश्चे वैश्शीयो
यायीरो वशेषात्य स्वनामानुरूपम् अद्य यावत् तेषां वाशानीय-
१६ नगराणां नाम छवेत् यायीरं छत्रवान् । अहं माखीराय गिलि-
१७ यदं दत्तवान् । गिलियदादर्णाननदीं यावत् तदीयाम् अर्जीवपद्यकां
१८ सीमाच्च यावद् अम्मोनवंशस्य सीमां यवोक्नदीच्च यावत् किञ्चिरताच्च
प्रान्तरस्थक्षदम् अथात् अस्दोत्यस्गाया अधःस्यं लवण्याच्चिं यावत्
पूर्वदिक्ष्यं प्रान्तरं यर्दननदीं तदीयसीमाच्चाहं रुवेणवंशाय गादवंशाय
१९ च दत्तवान् । तदाहं युश्मान् इदमादिशं, युश्माकं प्रभुः परमेश्वरोऽधिकर्तुं
देशमिमं युश्मभ्यं दत्तवान् किन्तु युश्माकं योद्धारः सर्वे सज्जमाना
२० युश्माकमिच्छायेल्वंशीयानां भातृणां सम्मुखे पारं यास्यन्ति । मया यानि
नगराणि युश्मभ्यं दत्तानि, तत्र युश्माकं जायासुतपश्चो चत्यन्ति, यतो
२१ युश्माकं पश्चो बज्जसंख्यकाः सन्ति तदहं वेद्मि । अपरं युश्मदिव युश्माकं
भातृभोपि परमेश्वरेण विश्वामे दत्ते तैश्च युश्मभुपरमेश्वरात् प्राप्ये
यर्दनपारस्ये देशे उधिकृते सति यूयमत्र मया दत्तां स्वस्वाधिकृतभूमिं
प्रत्यागमिष्यथ ।

२२ तदाहं यिहोशूयम् आदिशं युश्मभुः परमेश्वर इमोरीयवपावेतौ

प्रति यदकरोत् तत् त्वं स्वनेत्राभ्यां दृष्टवान् ; त्वं यत्र पारं ममिष्यसि, तत्त्वस्थानि सर्वराज्यानि प्रति परमेश्वर इत्यं करिष्यति । यूयं तेभ्यो मा १२ भैष्य यतो युग्माकं प्रभुः परमेश्वरः स्वयं युग्मलृते योत्यत्यति ।

तदाहुं परमेश्वरे विनीतवान् है प्रभो परमेश्वर त्वं स्वं महिमानं स- १३ प्रभावकारच्च सदासाय प्रकाशयितुम् आरब्धवान्, सर्वे मर्त्ये वा तत्त्वमर्मेव १४ तत्त्वभाववत् कर्त्ता क ईश्वर आत्मे ? यद्दनस्य पारस्यं तमुत्तमं देशं तं १५ रथं लिवानेन मिरिं इष्टुं मां यातुम् अनुजानीहि सवैतत् प्रार्थितं । किन्तु परमेश्वरे युग्मलृते मतप्रतिकूलं क्रुद्धन् मदाचं न अत्त्वावदत् १६ अलमनेन, एतदधि पुनर्मां मा वद । पिस्गायाः पृज्ञमारुद्धा पञ्चि- १७ मोत्तरदक्षिणपूर्वदिशं आलोक्य स्वनेत्राभ्यां पश्य यस्मात् त्वं यद्दनपारं न यास्यसि । त्वं यिहेष्वयम् आदिश्यास्वासय बलीकुरु च यस्मात् १८ स एतेषां लोकानाम् अग्रगामी सन् पारं यास्यति, सरव च तत्त्वा अद्यमाणं तं देशं तान् अधिकारयिष्यति । इत्यं वर्यं वैत्योरस्य समुख- १९ स्थितायाम् उपवकायां न्यवसाम ।

4

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ आज्ञां पालयितुं मूससो विनयः ४१ यद्दनस्य पूर्वदिश्याम् आश्रयपुरत्वयनिहृपणं ।

हे इस्वायेलवंशा अहं यान् विधीन् यवस्थाच्च पालयितुं युग्मान् शित्त- १ यामि तत्र मनो निधत्त तेन यूयं जीविष्यथ, युग्माकं पैदाकः प्रभुः पर- २ मेश्वरो युग्मभ्यं यं देशं दास्यति तं प्रविश्याधिकरिष्यथ च । अहं युग्मान् ३ यद् वाक्यम् आदिश्यामि तदधिकं मा कुरुत स्तोकमपि न कुरुत, मधोक्तां ४ युग्मत्प्रभोः परमेश्वरस्याज्ञां सर्वां पालयत । बाल्पियोरमधि परमे- ५ श्वरो यद् व्यतवान् तद् यूयं स्वसनेत्रै दृष्टवन्तः, स बाल्पियोरस्य पश्चा- ६ द्रामिसर्वजनान् युग्माकं मध्याद् यनाशयत् । किन्तु सप्रभौ परमेश्वर ७ आसक्ता यूयं सर्वं अद्य यावत् जीविष्य । पश्यत मम प्रभुः परमेश्वरो ८ मां यथादिश्यति, अहं युग्मान् तथा विधीन् यवस्थाच्च ज्ञापयामि, ९ अस्माद् यूयं यं देशं अधिकत्तुं याथ तत्र ताटग् आचरिष्यथ । तथा १० कृत्वा तदनुसाराद् आचरिष्यथ, यतो तदेवान्यजातीनां बोधे युग्माकं ज्ञानबुद्ध्याः प्रमाणं भविष्यति, त एतान् विधीन् अत्त्वा वदिष्यन्ति, एवा महाजाति ज्ञानबुद्धिमती चेति सत्यं । अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो उस्माकं ११

सर्वप्रार्थनाकाले यथास्माकं सविधो भवति तथा सविधो देवः केषां च महाजातीयानाभास्ते ? अद्याहं युग्मत्समक्षं याटशं शास्त्रं ददामि ताटश्चो ऽन्यात्यविधिवस्थाः कस्या भज्ञाते सन्ति ? यूयं यथा स्वनेत्रदृष्ट्यानि कर्माणि न विस्मरेत तानि च यथा युग्मज्जीवत्काले युग्मचेतसो न निः सर्वयुक्तस्मिन् भनो निधाय स्वप्राणानधि सावधाना भवत, युग्माकं पञ्च-१० पौत्रान् एतानि शिक्षयत च । विशेषतो होरेवे युग्मत्वभुपरमेश्वरस्य समुखे तिष्ठतां युग्माकं स्थितिदिनं मा विस्मरत । तदा परमेश्वरो माम् अवदत् त्वं मदन्तिके लोकान् मेलय, अहं स्वाक्षानि तान् आवयिष्यामि, ते यावज्जीवनं यथा मतो विभवति तवङ्कृते तानि तैः शिक्ष्यन्तां खसन्ता-११ नांच्च ज्ञाप्यन्तां । तदा यूयं सविधाः सन्तः पर्वताधोऽवस्थिताः स चादिरम्भिना ज्वलित आकाशान्तरज्ज यावत् तमिदेश मेघेन ध्वनेन च १२ ब्रामच । ततो वक्षेमध्यात् परमेश्वरो युग्माभिः समभाषत, यूयं तदाचो ध्वनिं श्रुतवन्तः, किन्तु कामपि मूर्त्तिं नापश्यत केवलो ध्वनिरभूत् । १३ स यं नियमं पालयितुं युग्मान् आदिशत् तमर्थात् दशाज्ञाः प्रचार्यं प्रस्तुरद्दये लिखितवान् ।

१४ यूयं यं देशम् अधिकतुं पारं याथ तत्र युग्माभिः पालनीया विधि-१५ यवस्था युग्मान् शिक्षयितुम् अहं तदा परमेश्वरेणादिष्टः । अतो यदा परमेश्वरो होरेवे वक्त्रिमध्याद् युग्माभिः संभावितवान् तस्मिन् दिने १६ युग्माभिः कामपि मूर्त्तिं न दृष्टा । अतो यूयं यथा भया भूत्वा खार्थं १७ पुंसः स्त्रियो वा मूर्त्तिविशिष्टं विग्रहं भूचरजन्तुगगणोऽुयमानपक्षि-१८ भूचरकीटभूम्यधःस्यजलचरजन्तूनां कस्युचित् मूर्त्तिं वा न निर्मयात, १९ वा भमित्वा गगणे नेत्रे उभील्य युग्माकं प्रभुः परमेश्वरो यानि योमाधिस्थानां सर्वजातीनां क्षते स्थापितवान् तानि गगणस्थानि रविसेमभानि विलोक्य च नत्वा न सेवेद्यं तदर्थं यूयम् अतिसावधानास्त्विष्ट । २० यतो यूयम् अद्येव यथा परमेश्वरस्य विशेषलोका भवेत तदर्थं पर-२१ मेश्वरो लोहकुण्डस्त्रूपात् मिसर्देशाद् युग्मान् वह्विरानयत् । युग्मत्वात् परमेश्वरो मद्भासपि क्रुध्यन् एतं प्रपथं क्षतवान् त्वं यर्हननदीपारं न यास्यसि तस्माद् युग्मत्वभुः परमेश्वरो युग्मभ्यं यं देशम् २२ अधिकतुं दास्यति तमुत्तमं देशं प्रवेश्युं न इत्तोम्यहं । मवेतदेशे मर्त्यं यर्देवनद्याः पारं न यातव्यं किन्तु यूयं पारं गत्वा तमुत्तमं देशम् अधि-२३ करिष्यथ । यूयं यथा खैः समं निष्वितं युग्मत्वभुपरमेश्वरस्य नियमं

न विस्मरेत् युग्मत्वमुणा परमेश्वरेण प्रतिषिद्धां कस्यचित् प्राणिनस्तच्छितां मूर्च्छिं वा न निर्मायात् तत्कृते स्वानधि सावधाना भवत । यतो युग्माकं १४ प्रभुः परमेश्वरो ज्वलदमिखरूपः स्वगौरवरक्षक ईश्वरस्य ।

युग्माभिः सुतान् सुतसुतांस्य जनयित्वा बज्जकालं देशं उपेधिते सति १५ यदि यूयं भंश्मानाः कस्यचित् प्राणिनस्तच्छितमूर्च्छिं निर्माय युग्माकं प्रभुं परमेश्वरं क्रीधयितुं तत्साक्षात् कुकर्म्म कुरुथ, तर्ह्यहमद्य युग्माकं २६ प्रतिकूलं सर्वं मर्यच्च साक्षिणौ ऋत्वा कथयाभि यूयं यं देशम् अधिकर्तुं यद्दननद्याः पारं याथ तदेशात् तूर्णं निःशेषं विनक्षय तन्मध्ये बज्जकालं नावस्थास्यच्चे किन्तु समूलम् उच्छेत्यच्चे । परमेश्वरोऽन्यजातीनां मध्ये २० युग्मान् विकरिष्यति, तत्रान्यदेशीयलोकानां मध्ये परमेश्वरेण नीता यूयं अल्पसंख्यका अवशेष्यच्चे । तत्र मानुषकरक्षान् काष्ठमयान् २८ प्रस्तुरमयान् दर्शनश्ववणभोजनासमर्थान् देवान् सेविष्यच्चे । किन्तु २५ तत्र यदि खप्रभुं परमेश्वरं गवेषयच्चे तर्हि खसर्वान्तःकरणेन साकं सर्वग्राणैः साकं मार्गद्विर्युग्माभिः स प्राप्स्यते । यदा क्षिटान् युग्मान् २० प्रत्येतानि घटिष्यन्ते तत्र भविष्यत्काले यूयं खप्रभुं परमेश्वरं प्रति परावृत्य तदाचं श्रीष्यथ, यतो युग्मत्वभुः परमेश्वरो दयावान् ईश्वरः, २१ स युग्मान् न व्यक्ष्यति न च नाशयिष्यति युग्मत्पूर्व्युरुषवाणां समीपे यं नियमं श्रप्येन निश्चितवान् तं न विस्मरिष्यति । पश्य दृश्यां २२ परमेश्वरस्य आ नरहृष्टिदिनाद् युग्माकमयवर्त्तिपूर्व्युरुषघान् व्योमसैक-दिशेऽन्यदिशं यावत् समत्तलोकान् इति एक्षय, एतमहाकार्यसमं कार्यं किं कदापि जातं? कदापि वा किनेतादृशं श्रुतं? यूयं यथा २३ किमन्ये केचन लोकास्त्वा वक्त्रिमध्ये वाक्यवादिन ईश्वरस्य रवं श्रुत्वापि जीवन्तोऽतिष्ठन्? वा युग्माकं प्रभुणा परमेश्वरेण मिसर्देशे युग्माकं २४ समक्षं यथा वृत्तं, तथा परीक्षाचिङ्गलदण्डणान् पराक्रमिकरं विस्तीर्णवाङ्गं महाभयङ्गरत्वादि प्रकाशयित्वा भिन्नजातिमध्यात् स्वार्थं एक-जातिं गृहीतुं किं कोपि देव उद्युक्तवान्? परमेश्वर एव प्रभुत्तदन्यः कोपि २५ नहीति युग्मान् ज्ञापयितुं तानि सर्वाणि युग्माचक्षुर्गाचरे प्राकाश्यत । स युग्मान् उपदेशं खर्गात् खवाक्यं आवितवान् धरण्युपरि च समहामिं २६ दर्शितवान्, यूयमनिमध्यात् तदाचं श्रुतवन्तः । स युग्मत्पूर्व्युरुषेषु २७ खेहमकरोत् तस्मात् तेषां पञ्चात् तेषां वंशमपि वरीतवान् । युग्मात्ती २८ बलवन्तरहृष्टजाती युग्मत्साक्षात् वहिष्कर्तुं युग्मान् तेषां देशं प्रवेश-

यित्वाद्यवद् अधिकारयितुं स निजास्यप्रसादात् खमहाबलेन युग्मान्
४१ मिसर्देशाद् वहिरानयत् । चत ऊर्जस्यखर्गेऽधःस्यधरणां परमेश्वर-
४० एव प्रभुरन्यः कोपि नहीति यूयमय जानीत सखमनसि विवेचयत
यूर्ध्यं युग्मात्परतो युग्माद्ग्रस्य मङ्गलं लश्यत्वे; युग्माकं प्रभुः परमेश्वरो
युग्माभ्यं यां भूमिं चिरकालार्थं दास्यति, तस्यां युग्मादवस्थिते दिनानि
बहूनि भविष्यन्ति ।

४१ तदा यद्देवं पूर्वपादे सूर्योदयदिशि मूससा हन्तुणाम् आश्रयपुराणि
४२ चीणि निश्चितानि । स्वयं पूर्वादिष्ठो नरो येन केनचिदज्ञानाद् हन्त्वते,
४३ स हन्ता तद्गरणाम् एकं नगरं पलाश्य प्राणशक्तां गमिष्यति । तान्ये-
तानि, रुदेणीयानां समभूस्यक्ताननस्यं वेत्सरं, गादीयानां गिलियदस्यं
रामातं, मिनष्टीयानां वाश्ननस्यं गोलनञ्च ।

४४ शास्त्रम् एवत् मूससा इखायेल्वंशानां समचं स्यापितं । मिसराद्
४५ इखायेल्वंशस्यागमनात् परं हिष्वोन्वासिन इमोरीयराजस्य सी-
४६ होनस्य देशे यद्देवं यद्देवं यद्देवं यद्देवं यद्देवं यद्देवं यद्देवं
एतानि प्रमाणवाक्यानि विधिव्यवस्थाच्च ददौ, यतो मिसराद् आगते-
४७ रिखायेलीयवंशै मूससा च स सीहोनो हतस्तस्य वाशानोयभूपतेरेगस्य
४८ चैतयो यद्देवं पूर्वपादिष्ठोरिमोरीयराजयो देशो यद्याद् अर्णाननदीत-
टस्याम् अरोयेदम् आरभ्य सीयेनापरनामकं हर्मीणं यावत् समखदेशो
४९ उसदोदपिस्याधस्थितप्रान्तरस्यं सागरच्च यावत् यद्देवं पूर्वपादे
सूर्योदयदिशि स्थितं सर्वप्रान्तरच्च वरेऽकारि ।

5

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ द्वारेचे नियमस्य निरूपणं ६ दशाज्ञाकथं २२ लोकानां प्रार्थनया मूससा दशाज्ञायां
इच्छरता यद्याण ।

१ मूसाः सर्वेषायेल्वंशान् आह्वय बभाषे हे इखायेल्वंशा अहं
शिक्षार्थं रक्षणार्थं पालनार्थच्च युग्माकं कर्णगोचरे यान् विधीन् यास्य
२ व्यवस्था वदाभि तत्र मनो नियम्नः । अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो द्वारेवे
३ सहास्याभिनियममेकं क्षतवान् । परमेश्वरस्य नियमं नास्माकं पूर्वपुरुषैः
४ साकं क्षतवान् किन्वद्य जीवद्विरसाभिः साकं तं क्षतवान् । परमेश्व-
५ रोऽज्ञौ युग्माकं समुखीभूय युग्माभिः समाधितः । किन्तु यूर्धं वङ्गे:

विभूतः पर्वतं नारीहत ततः परमेश्वरस्य वाक्यं युग्मान् ज्ञापयितुमहं
तत्र परमेश्वरस्य युग्माकच्च मध्ये उतिष्ठं ।

परमेश्वर उवाच, दास्यगेहाद् अर्थतो मिसर्देशाद् लदीयोज्ञार- ६
यिताहमेव तत्र प्रभुः परमेश्वरः । मम साक्षात् तत्र काचिदन्या ७
देवता न तिष्ठतु । निजार्थं काच्छित् तत्त्वितप्रतिमाम् अर्थाद् उपरिस्थे ८
खर्गं वा नीचस्थायां एथियां वा धरण्या अधःस्ये तोये स्थितस्य
कस्युचिद् वस्तुनो मूर्त्ति मा निर्माण्हि । ता न नम्, ता न सेवेत्, ९
यतोऽहं तत्र प्रभुः परमेश्वरः स्वगौरवरक्षीश्वरः, ये पिट्ठोका माम्
कर्तीयन्ते, दृतीयचतुर्थपुरुषान् यावत् तेषां सत्तानेभ्योऽधर्मफलदाता; १०
किन्तु ये भयि प्रीयन्ते समाज्ञाच्च पालयन्ति तेषां सहस्रपुरुषान् यावद् ११
दयाहृदहं । त्वं निजप्रभोः परमेश्वरस्य नाम निरर्थकं मा गृह्णाण, यतो १२
यः काच्छित् तस्य नाम निष्पृयोजनं गृह्णाति, परमेश्वरस्तु निरपराध इति
न गणयति । त्वं खप्रभोः परमेश्वरस्याज्ञानुसाराद् विश्रामदिनं पालयन् १३
यविचीकुरु । घड् दिनानि श्रमित्वा तत्र वाणिज्यादि सर्वे कर्म कुरु; १४
किन्तु सप्तमदिनं तत्र प्रभोः परमेश्वरस्य विश्रामदिनमेव, तस्मिन् १५
त्वया वा तत्र पुरुषेण वा तत्र दुहिता वा तत्र दासेन वा दास्या वा
गोगर्हभादिपशुना वा द्वारवर्त्तिना विदेशिना केनापि किमपि कार्यं
मा क्रियतां; तत्र तत्र दासदास्यौ त्वया समं विश्रमिष्यतः । सर १६
त्वं मिसर्देशो दास्ये स्थितः, किन्तु प्रभुः परमेश्वरः पराक्रमिकरेण
विस्तीर्णबाङ्गना तस्माद् त्वां वहिरानयत्, अतो तत्र प्रभुः परमेश्वरो
विश्रामदिनं पालयितुं त्वाम् ज्ञापययत् । त्वं खप्रभोः परमेश्वरस्या- १७
ज्ञानुसारात् निजपितरं मातरच्च समन्यस्त, तेन तत्र प्रभुः परमे-
श्वरो यं देशं तुभ्यं दास्यति, तस्मिन् देशे तत्र दीर्घकालम् आयु-
र्मङ्गलच्च भविष्यति । न रहयां मा कार्षीः । परदारान् मा गच्छ । १९
चैव्यं मा कार्षीः । खस्य समीपवासिनो विशद्वं मिथ्यासाक्षं मा २०
देहिः । खसमीपवासिनो योषिति मा लोभं कुरु । खसमीपवासिनो २१
गृहक्षेत्रदासदासीगोगर्हभेषु प्रतिवासिनः कुत्रापि त्रये मा लोभं कुर्याः ।

परमेश्वरो गिरौ मेघघोरतमिस्वरक्षिमध्यात् सर्वसमाजीयान् प्रति २२
वाक्यान्येतानि ग्रोचैरक्षत्वान् नापरं किमपि भाषितवान् । तानि वाक्या-
नि च प्रस्तुरपत्रद्वये लिखिला भयि समार्पयत् । तदान्नौ वक्षिना २३
प्रज्वलिते युग्माभिस्त तमिस्वरमध्यात् तस्मिन् रवे श्रुते युग्माभिरर्थात्

१४ युग्मादंशाधिष्ठैः प्राचीनैस्व मदन्तिकम् एत्य वाक्यमिदम् उक्तं, पश्चास्ताकं प्रभुः परमेश्वरो इस्माकं समीपे समहिमगौरवे प्राकाशवत् वर्णं वक्ति-
मथात् तद्वाचं श्रुतवन्तः, ईश्वरेण सम्भावितोऽपि नरो जीवितुं शक्तोतीति
१५ वयमय दृष्टवन्तः । किन्त्विदार्नो वर्णं कुतो चिवेमहि? एष महाभिर-
स्मान् धन्वति वर्णं यदि खप्रभोः परमेश्वरस्य शब्दं पुनः पूर्णयाम तर्हि
१६ मरिष्यामः । यस्माद् वयमिव वक्तिमध्ये वदतो जीवदोशरस्य शब्दं श्रुत्वा
१७ जीवन्नतिष्ठत् प्राणिमध्य एवमृतः कोऽस्ति? चतोऽस्माकं प्रभुः परमेश्वरो
यद्यद् गदति भवता समीपं गत्वा तत्सर्वं श्रूयताम्, अस्माकं प्रभोः परमे-
१८ श्वरस्य सर्वं वाक्यं भवतास्त्वयं कथ्यतां, वर्णं तत् श्रुत्वा पालयिष्यामः ।
वाक्यमिदं मां भाषमाणानां युग्माकं धनिं श्रुत्वा परमेश्वरो मामवदत्
एते लोकास्तुभ्यं यद्यक्यथन् तस्य धनिमहं श्रुतवान्, त उचितं भावित-
१९ वन्तः । हा हा मत्तो भेतुं मदाज्ञां सर्वां यहोतुच्च सदा यदि तेषां मति-
२० स्तिष्ठेत् तर्हि तेषां तदंशस्य च चिरं शुभं भवेत् । लं तान् खं खं दृष्ट्यं
२१ यातुं वद । किन्तु त्वं मदन्तिकेऽत्र तिष्ठ, या आज्ञाविधिवस्यात्ते:
शिक्षितव्या अधिकारार्थं महास्यमाने देशे च तैराचरणीयास्ता च्यहं
२२ त्वां वदिष्यामि । चतो युग्माकं प्रभुः परमेश्वरो युग्मान् चद्यद् आदिश्वत्
२३ तस्य दक्षिणं वामं वा न पराद्यत तद् आचरत । युग्माकं प्रभुः
परमेश्वरो यद्यन्नार्गं गत्वाम् आदिश्वत् तैर्मार्गैर्गच्छत, तेन यूथं
जीविष्यथ युग्माकं शुभं भविष्यति खाधिकरिष्यमाणे देशे च यूथं
दीर्घायुषो भविष्यथ ।

6

६ पठोऽध्यायः ।

१ व्यवस्थाभिप्रायः ३ ताम् आचरितुं विनयवाक्यं ।

- परमेश्वर एता आज्ञाविधिवस्या युग्मान् शिक्षयितुम् आदिष्वतान्
यूथं यं देशम् अधिकर्तुं पारं याथ तत्र ता युग्माभिराचरणीयाः ।
- यदि यूथं खप्रभोः परमेश्वराद् भीत्वा यावज्जीवं पुत्रपौत्रादिपरम्प-
राम भद्रतान् आज्ञाविधीन् आचरत तर्हि युग्माकम् आयुर्वर्द्धिष्यते ।
- अतो हे इस्यायेलवंशा मनो निधाय ता आचरितुं यतध्वं, तेन
युग्माकं पूर्वपुरुषाणां प्रभुः परमेश्वरो यत् प्रतिज्ञातवान् तदनुरूप-
मेव दुर्घमधुपवाच्चिनि देशे युग्माकं त्वेमं भविष्यति, यूथं वर्द्धिष्णवो

भविष्यथ च । हे इष्टायेख्वंशाः पूर्णत, प्रभुरस्माकं परमेश्वर एकएव ४
परमेश्वरः । यूर्यं सर्वान्तःकरणैः सर्वप्राणैः सर्वशक्तिभिर्च सप्रभौ ५
परमेश्वरे प्रेम कुरुत । अधुनाहं युश्मान् यान्याज्ञापयामि तानि सर्वाणि ६
युश्माकं भनसि तिष्ठन्तु । यूर्यं खसन्तानान् यत्वेन तानि शिक्षयत ०
खग्नह उपवेशनकाले मार्गे गमनकाले प्रथनकाल उत्थानकाले च तान्धिभि
भाषब्धच । तानि युश्माभिः खकरेयु चिङ्गरूपाणि बध्यन्तां युश्माकं ८
नेत्रयोर्मध्ये ललाटभूषणरूपाणि भवन्तां । युश्माकं गृह्णाणां दासका- ९
छेषु गोपुरेयु च तत् सर्वं लिखतां । युश्मध्यं दातुं युश्माकं पूर्व्युरुष्याम् १०
इत्राहीम्-इस्त्वाक्-याकूबां समद्वं युश्माकं प्रभुणा परमेश्वरेण यं
देशमधि प्रपथः छत्वां देशं तेनानीता यूर्यं यदा खैरनिचितानि ११
वृहन्ति चारुणि पुराणि खैरपूरितान्युक्तमद्वयैः पूर्णानि गृह्णाणि
खैरखनितान् प्रहीन् खैरदोपितानि द्राक्षाद्येत्राणि जितक्षेत्राणि च
लप्यन्ते यदा च भुक्ता तर्स्यथ, तदा सावधाना भवत दासत्वागारात् १२
मिसर्देशाद् युश्मान् वहिरानेतारं परमेश्वरं मा विस्मरत । यूर्यं सप्रभोः १३
परमेश्वराद् बिभीत तं सेवध्यं तन्मासा श्रपध्यं । यूर्यम् इतरदेवानाम् १४
चर्थात् चतुर्दिक्ष्यजनदेवानां पञ्चात् मा यात । युश्माकं मध्यवर्तीं प्रभुः १५
परमेश्वरः खौरवरचक ईश्वरः; तस्य युश्मात्प्रभोः परमेश्वरस्य कोपे
युश्मात्प्रतिकूलं प्रज्जलिते स देशाद् युश्मान् विनाशयिष्यति ।

मसायां यूर्यं यथा खप्रभुं परमेश्वरं पर्येक्ष्याद्वं तथा तं मा परीक्ष्यत्वं । १६
युश्माकं प्रभुणा परमेश्वरेणादिष्टा आज्ञाः प्रमाणवाक्यानि विधीच्च १७
यत्वात् पालयत । परमेश्वरस्य गोचरे यन्म्याद्यं सच्च तदेवाचरत तेन १८
युश्माकं भज्जालं भविष्यति । परमेश्वरो युश्माकं समुखात् सर्वं रिपुं १९
दूरयितुं यं देशमधि युश्माकं पूर्व्युरुष्याणां समीपे शस्तवान् तमुक्तमं
देशं यूर्यं परमेश्वरस्य वाक्यानुसारात् प्रविशन्तोऽधिकरिष्यथ ।

अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो युश्मध्यं याः प्रमाणवाक्यविधिवस्या दत्त- २०
वान् ताः कीदृशा इति भविष्यत्वाले युश्माकं सन्तानैः पृष्ठा यूर्यं तान् २१
वदिष्यथ वयं मिसर्देशे राज्ञः फिरौणो दासा आस्त, ततः परमेश्वरः
पराक्रमिकरेणास्मान् मिसराद् वहिरानयत्, अस्माकं साक्षात् मिसरं २२
फिरौणं तत्परिजनन्ति महान्ति स्तेष्टदानि चाद्यतकर्माणि चिङ्गानि च
दर्शितवान्, किन्त्वस्मान् तदेशाद् उद्भृतवान् यज्ञं देशम् अस्मध्यं दातुम् २३
अस्माकं पूर्व्युरुष्याणां समीपे शस्तवान् तमस्मान् आनीतवान् । वयं २४

यथाद्ववत् नियं हितार्थं प्राणरक्षणार्थचास्माकं प्रभोः परमेश्वरात्
बिभीयाम तदर्थं स प्रभुः परमेश्वर एतान् विधीन् आचरितुम् चस्मान्
१५ आदिश्लृ । अधुना वर्यं यदि खप्रभोः परमेश्वरस्याचानुसारात् तत्-
समुख एतान् सर्वविधीन् आचरामस्त्विं तदस्माकं पुण्यं भविष्यति ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

7

१ देवार्चकैः समं व्यवहारनिषेधः १२ एतदाज्ञाचरणफलम् आश्रितः कथनं २५ विश्वहान्
नाशयितुम् आज्ञा ।

- १ यूर्यं यं देशम् अधिकर्तुं याथ तत्र युधाकं प्रभुः परमेश्वरो यदा युधान्
प्रवेश्यिष्यति युग्मत्साक्षाद् बज्जसंख्यका जातीरर्थात् हितीयगिर्गाप्नीये-
मारोयकिनानीयपिरिषीयहित्वीययिवृषीयाणां या जातयो युधन्तो
- २ वृहत्वा बलवव्यञ्च ता युधात्समुखाद् वहिः करिष्यति, तदा यूर्यं खप्रभुणा
परमेश्वरेण युधाकं करेषु समर्पितान् तान् ताडयित्वा समूलम् उच्छे-
३ त्यथ, तैः समं कमपि नियमं न करिष्यथ तान् न दयिष्यन्ते, तैः
सह विवाहसम्बन्धं न करिष्यथ तेषां पुत्रेभ्यः खकन्या न दास्यथ खपुत्रे-
४ भ्यञ्च तेषां कन्या न ग्रहीष्यथ । यस्मात् ते युधाकं पुत्रान् इतरदेव सेवितुं
मत्तः परावर्त्तयिष्यन्ति तेन युधाभ्यं परमेश्वरस्य क्रोधः प्रज्वलन् युधान्
५ तूर्णं नाशयिष्यति । अतो यूर्यं तान् प्रति इत्यम् आचरत, तेषां वेदीर्ना-
शयत विग्रहान् भंता चैत्यवृक्षान् द्विन्त तच्चितमूर्त्तीर्विक्लिना दाहयत ।
- ६ यतो यूर्यं खप्रभोः परमेश्वरस्य पूत्रोकाः सर्वमहीस्यलोकेभ्यः प्रभोः
७ परमेश्वरस्य विशेषलोकाभवितुं तेनानुग्रहीताः । यूर्यं सर्वजातिभ्यः
संख्याधिका इति कारणात् परमेश्वरो युधान् स्थित्वान् वरीत-
८ वांच तप्त यतो यूर्यं सर्वलोकेभ्यः स्तोकाः । किन्तु परमेश्वरो युधासु
प्रीयते युधाकं पूर्वयुरुद्घाणां समीपे यत् प्रस्तवान् तत् पालयतीति-
९ हेतुना परमेश्वरः पराक्रमिकरेण युधान् मित्रियमूपस्य फिरौणः
१० करादुद्गृह्य दासत्वागारात् मोचितवान् । अतो युधाकं प्रभुपरमेश्वर
११ ईश्वरः, स विश्वसनीय ईश्वरः सन् खप्रेमकारिणाम् आज्ञायाहिणां
१२ सहख्यपुरुषान् प्रति नियमितानुग्रहम् आचरति, खष्टगिनश्च संहर्तुं
प्रकाश्य फलं ददाति, फलतो न विलम्ब्य दृश्यभ्यः प्रकाश्य फलं ददातीति
१३ जानीत । अतोऽहं पालयितुम् अथ युधान् या आज्ञाविधिष्यवस्था
वदामि ता आचरितुं यतद्वं ।

यूर्यं यद्यासु व्यवस्थासु मनो निधाय ता आचरत तर्हि युश्माकं प्रभुः १२
 परमेश्वरो युश्माकं पूर्वपुरुषाणां समीपे चौ नियमानुग्रहावधि इत्प्रवान्
 तौ युश्मान् प्रति सपलो कुर्वन् युश्मासु प्रेष्यते युश्मान् चाशिषं गदित्वा १३
 वर्द्धिष्ठून् करिष्यति, विशेषाद् युश्माभ्यं च देशं दातुं युश्माकं पूर्वपुरुषाणां
 समीपे इत्प्रवान् तत्र देशे युश्माकं गर्भफलानि भूम्यत्प्रज्ञानि इत्युदाकारस-
 तैलानि गोनिवहसेषव्रजांश्च वर्जयिष्यति । यूर्यं सर्वलोकेभ्योऽप्याशिषं १४
 प्राप्यथ युश्मात्पश्चान् मध्ये युश्माकं मध्ये वा खीयुंसौ बन्ध्यौ न भवि-
 ष्यतः । परमेश्वरो युश्मात् सर्वाः पीडा दवयिष्यति मिसर्देशोया या महा- १५
 आधयो युश्माभिर्दृष्टात्ता युश्मान् प्रति न घटयिष्यति किन्तु युश्माकं दृष्टिनः
 प्रति घटयिष्यति । चतो युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो युश्माकं करेषु याम् १६
 लोकान् समर्पयति यूर्यं तान् यासयत तान् प्रति तेचैर्मा लज्जांश्च तेषां
 देवान् मा सेवन्श्च यतो युश्माकं तद् उन्माथरूपं । एता भिन्नजातयो १७
 इत्तत्तोपि बज्जप्रजा वयम् एताः कथम् अधिकारात् चोत्तयिष्यामङ्गति
 चिन्तयित्वा तेभ्यो मा विभीत । युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो राज्ञे फिरौये १८
 सर्वमिसर्देशाय च यद्यत् कर्म छत्रवान् यद्यद् चाद्यतं कर्म यूर्यं प्रब्रह्मम् १९
 अपश्यत यैच्च चिङ्गैस्त्रिवकर्मभिः पराक्रमिकरेण विस्तारितबाज्ञा
 च युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो युश्मान् वहिरानयत् तानि स्तरत यूर्यं
 येभ्यो विभीत यान् सर्वजातीयान् प्रति युश्माकं प्रभुः परमेश्वरस्तथा
 करिष्यति । येऽवशिष्टा युश्मात् खान् गोपयिष्यन्ति ते यावत् न २०
 विनंक्षयन्ति तावद् युश्माकं प्रभुः परमेश्वरस्तेषां मध्यं वस्टाः प्रे-
 रिष्यति । यूर्यं तेभ्यो मा विभीत यतो युश्माकं मध्यवर्तीं युश्मात्प्रभुः २१
 परमेश्वरो बली भयङ्कर ईश्वरः । युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो युश्मत् २१
 सम्मुखात् तान् जातीयान् क्रमाद् दवयिष्यति, युश्माकं प्रतिकूलं यथा
 वन्यपश्चिमो न वर्द्धन्ते तदर्थं यूर्यम् एकदा तान् नाशयितुं न प्रक्षय ।
 किन्तु युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो युश्माकं करेषु तान् समर्पयिष्यति यावत् २२
 ते समूलं न विनंक्षयन्ति तावत् महामारणेन तान् मारयिष्यति । तेषां २४
 भूपतीन् युश्माकं करेषु दास्यति, यूर्यं गग्याधस्तेषां नामानि लोप्यथ,
 यावत् तान् न विनाशयिष्यत्य तावद् युश्माकं सम्मुखे कोऽपि न स्थास्यति ।

यूर्यं तेषां तच्चित्तमूर्तीर्वक्त्रिना दाहयिष्यथ, यथा यूर्यम् उन्माथयस्ता २५
 न भवय तदर्थं तेषां गाचीये शौष्ये खर्णे वा लोभं न कारिष्यथ खार्थं तत्र
 महीष्यथ यस्तात् तद् युश्माकं प्रभोः परमेश्वरस्य छृण्यं वक्तु । यूर्यं यथा २६

तदिवाभिश्चान् न भवत्य, तदर्थं तद् द्वयं वसु स्वगृहाणि नानेष्यथ
किञ् तद् कृतोयिव्यज्वे अतितुच्छं करिष्यत्य च ।

8

८ अष्टमोऽध्यायः ।

इत्येत्क्षेत्रान् प्रति परमेश्वरस्य कपानुग्रहल्लात् तदाज्ञां पढीतुं मूसमा विनयः ।

- १ अद्याहं युश्मान् यद्यदाज्ञापयामि वदनात् तत् सर्वम् आचरत, तेन जीविष्यथ वर्द्धिष्यज्वे च परमेश्वरो यं देशमधि युश्माकं पूर्वपुरुषाणां
- २ समीपे शतवान् तत्र यूयं प्रविशन्तस्तमधिकरिष्यथ । यूयं तदाज्ञा ग्रहीष्यथ नवेति युश्मान् पर्दीचितुं युश्माकं मनोगतं प्रकाशयितुं युश्मान् नमयितुच्च युश्माकं प्रभुः परमेश्वर एतानि चत्वारिंशद् वर्धाणि प्रान्तरे
- ३ यैन यैन पथा युश्मान् अगमयत् तान् स्मरत । मनुजः क्वेवलपूपेन न जीवति किन्तु परमेश्वरस्य वदनाद् यानि यानि वचांसि निःसरन्ति तैरेव जीवतोति युश्मान् च्यपयितुं स युश्मान् नतान् च्युधितांश्च द्वात्वा
- ४ युश्माकं पूर्वपुरुषैरज्ञाता या माज्ञा तथा युश्मान् अप्युष्मान् । एतेषु चत्वारिंशद् वर्धेषु युश्माकं ग्रावीयवस्त्राणि न जीर्णानि युश्माकं पादाच्च
- ५ न रक्षीताः । मानुषो यथा स्वपुत्रं शास्त्रि युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो युश्मान्
- ६ तथा शास्त्रीति यूयं मनसि विचारयत । यूयं स्वप्रभोः परमेश्वरस्याज्ञासु
- ७ मनो निधाय तत्पथेन गच्छत तत्तच्च विभीत । युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो युश्मान् उत्तमं देशम् आनेष्यति तत्र देशे निष्ठम्भूमेः पर्वताच्च निर्गतानि
- ८ जलच्छोतांसि प्रस्तवणानि जलाशयाच्च सन्ति । तत्र देशे गोधूमयवद्राक्षो-
९ डुम्बरदाडिम्बजिततैलमधूनि जायन्ते । तत्र देशे भव्यं भोक्तुं प्राप्यथ
- १० तस्य न्यूनं न भविष्यति युश्माकं कस्यापि वस्तुनोऽभावो न भविष्यति; तस्य देशस्य प्रस्तुरा लोहमयाः; तस्य गिरिभ्यो यूयं पित्तलं खनिष्यथ । तत्र यूयं भुक्ता लघ्ना प्रभुणा परमेश्वरेण दत्तदेश्योत्तमत्वात् तं धन्यं वदिष्यथ ।
- ११ किन्तु अवधङ्कं युश्माकं प्रभुं परमेश्वरं मा विस्मरत, तस्य या आज्ञावि-
- १२ भिष्यवस्था अद्याहं युश्माभ्यं ददामि ता आचरत । भुक्ता युश्मासु लघेषु
- १३ सुनिर्मितगृहेषु युश्माकं गोमेषादिवजेषु वर्द्धिष्यु युश्माकं स्वर्ण-
- १४ दौष्येषु वज्रेषु युश्माकं सर्वैश्वर्यं एधिते यूयं मा गर्विष्ट, यो मिसर्दे-
- १५ शाद् दासत्वागाराद् युश्मान् वहिरानयह् युश्माकं नमतापरीक्षाभा-
विक्षेमार्थं ज्वालयित्रहितस्मिकैः पूर्णैः महाभयङ्करेण काननेन युश्मान्

अगमयद् युश्मत्कृते सर्वभूमै वक्तिप्रस्तरमयगिरेखोर्ण निरगमयत् युश्मत् १९
 पूर्वपुरुषैरज्ञाता या मात्रा तया युश्मान् प्रान्तरेऽपुश्चात् तादृशः युश्मत्प्रभुं
 परमेश्वरं न विस्तरत । वयं खविक्रमबाङ्गवलाभ्याम् एतदैश्वर्यं प्राप्ता २०
 इति मनःसु मा विचारयत । किन्तु प्रभुं परमेश्वरं स्तरत, यस्मात् स १८
 युश्माकं पूर्वपुरुषाणां साक्षात् श्रपमानो यं नियमं ज्ञतवान् तस्मच्च-
 चत् शिरीकर्तुं युश्मयं धनप्राप्तेः शक्तिमदात् । किन्तु यदि यूयं केनापि १९
 प्रकारेण खप्रभुं परमेश्वरं विस्तृत्य इतरदेवान् अनुगम्य सेवये भजच्चे
 च तर्हि युश्माकं विरुद्धम् इदं साक्ष्यम् अद्याहं ददामि यूयं विनंक्ष्यथ ।
 युश्माकं समुखे परमेश्वरो या जाती विनाशयति ताइव यूयमपि वि- २०
 नक्ष्यथ; युश्माभिः खप्रभुपरमेश्वरस्य वाक्ये ऽवधोरिते विनाशी लप्सते ।

९ नवमोऽध्यायः ।

9

१ खसधर्मे निर्भरं न कर्तुं सूमसो निवेदनं ७ आज्ञालाङ्गनवर्णगच्छ ।

हे इख्यायेलवंशा यूयं मनो निधदं युश्मत्तो महतोर्बलवतीच्च जातीरन- १
 धिकारिणीः कर्तुम् अद्य युश्माभिं यद्दीननदीपारं गम्यते ; तेषां लोकानां
 नगराणि वृहन्ति गगणस्यपूर्णप्राचीरवेष्टितानि च । ता जातयो वृहत्यो २
 दीर्घकायाच्च, ते च लोका युश्माभिर्विदिता अनाकवंशीयाः, यतो उनाक-
 वंशीयानां समुखे स्थातुं केन शक्यत इति वाग्युश्माभिः श्रुता । किन्तु ३
 दाहकाग्निखरूपो युश्माकं प्रभुः परमेश्वरः खयं युश्माकम् अये गमिष्यती-
 ति जानीत स तान् नाशयिष्यति युश्माकं साक्षात् तान् वशी करिष्यति ४
 यूयं परमेश्वरवाक्येन तृण्णं तान् अनधिकारिणः ज्ञत्वा नाशयिष्यथ । किन्तु ५
 युश्माकं प्रभुणा परमेश्वरेण युश्माकं समुखात् तेषु वहिष्कृतेषु परमेश्वरो
 उस्माकं धर्माद् इमं देशम् अधिकारयितुमस्मान् आनीतवान् इति ६
 मनसि मा चिन्तयत, यतः परमेश्वर आसां जातीनां पापाद् युश्माकं
 समुखात् एता अधिकारच्युताः करिष्यति । यूयं खसधर्मात् खमनः- ७
 सारख्यादा तासां देशमधिकर्तुं याख्यथ तत्र किन्तु परमेश्वरो युश्माकं
 पूर्वपुरुषान् इत्राद्वैम्-इस्त्वाक्-याकूबः ग्रति यत् इस्तवान् तत् पालयितुं
 युश्माकं प्रभुः परमेश्वर आसां जातीनां दुष्टत्वात् युश्माकं समुखात् ता ८
 अधिकारच्युताः करिष्यति । अतो युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो यदिमं उत्तमं
 देशमधिकर्तुं युश्मयं दाख्यति तत्र युश्माकं पुण्यस्य फलम् इति जानीत
 अतो यूयम् अवाध्यलोकाः ।

- ० यूर्यं प्रान्तरे सप्रभुं परमेश्वरं यद्कोधयत तत् सरत मा विसरत ;
यूर्यं मिसर्देशाद् चा प्रस्थानाद् अत्रागमनं यावत् परमेश्वरस्याज्ञा-
द लह्मिनो भवति । हीरेवे च परमेश्वरम् चक्रोधयत, ततः परमेश्वरः कुरुथन्
६ युश्मान् नाशयितुम् उद्यतः । तदाहं प्रस्तुरपत्रदद्यम् अर्थाद् युश्माभिः सह
परमेश्वरस्य नियमपञ्चं ग्रहीतुं गिरिमारुद्ध्य चत्वारिंशद् अहोरात्राग्नि
१० न भुक्ता न पीत्वा गिरौ स्थितवान् । ततः परमेश्वरः समागमदिने पर्वत-
भृंगे वक्रिमध्याद् युश्मान् समाध्य धान्यकथयत् तेषु वाक्येष्वीष्वरीयाङ्गुल्या
११ तत्पत्रस्तुरपत्रयो लिखितेषु परमेश्वरस्तुतदद्यं मह्यमदात् । तदा चत्वा-
रिंशद् अहोरात्रेषु गतेषु परमेश्वरस्तुत् प्रस्तुरदद्यम् अर्थात् नियम-
१२ पत्रदद्यं मह्यं दत्त्वा कथितवान्, उच्चिष्ठ स्थानादितस्तूर्णम् अवरुद्ध्य
याहि, यस्मात् त्वं मिसर्देशाद् यान् लोकान् वहिरानीतवान् ते
भृष्टाः, अहं यं पत्थानं दर्शितवान् ते तूर्णं तत्पथाद् वहिर्भूय
१३ खार्यं सिक्तां मूर्त्तिं निर्मितवत्तः । परमेश्वरो मह्यं पुनः कथितवान्
१४ एते लोका अवाध्या इत्यहं दृष्टवान्, अतस्वं मत्तोऽपसर तान् अहं
नाशयानि योमाधस्तेषां नाम लुम्पानि; त्वामेवाहं तेभ्योऽपि बलवद्दृह-
१५ ज्ञातिं करिष्यामि । ततोऽहं पश्यत्वं हस्ताभ्यां नियमपत्रे गृहीत्वा
१६ प्रज्वलितवक्रिपर्वताद् अवरुद्ध्यागतः । यूर्यं प्रभुपरमेश्वरस्य विरुद्धं
पापम् अकुर्वत स्वार्थं सिक्तगोवत्सम् अनिर्मात परमेश्वराज्ञापितपथात्
१७ तूर्णं वहिरभवत, इत्यहं विलोक्य दृष्टवान् । ततोऽहं तत् प्रस्तुरपत्र-
१८ दद्यं वेगेन हस्तात् नित्रिष्य युश्माकं साक्षाद् भगवान् । परमेश्वरं
क्रोधयितुं तस्य दृष्टौ कुर्कर्मा कुर्वद्दिर्युश्माभिलक्ष्य यद् अपरादं
तस्माद् युश्मदपराधादहं पूर्ववत् परमेश्वरसमुखे न्युणीभूय चत्वारिंशद्
१९ दिवारात्रोः पूर्यमेजनजलपाने न कृतवान् । यतो युश्मान् नाशयितुं
क्रोधेन तापातिशयेन च प्रज्वलितात् परमेश्वराद् भीतोहं, किन्तु तदापि
२० परमेश्वरो मन्त्रिवेदनं श्रुतवान् । परमेश्वरे हारोणं नाशयितुं तस्मायपि
२१ कुर्जे मया तत्कृते प्रार्थितं । युश्माकं पापमर्थाद् यूर्यं यं गोवत्समनिर्मात
तमहं गृहीत्वा वक्रिना दग्धवान् यावत् स धूलीवत् सूक्ष्मो नाभवत्
तावत् तं पिष्ठा चूर्णीकृतवान्, अपरं गिरेनिर्गतनद्यां तस्य धूलीर्नि-
२२ क्षिप्तवान् । यूर्यं तवियेरायां मसायां किंत्रोद्भवायाच्च परमेश्वरम्
२३ अक्रोधयत । तथा परमेश्वरो यदा कादेश्वरेण्याद् युश्मान् प्रेषयन् अक-
थयत्, यूर्यं प्रस्थाय मवा दास्यमानं देशमधिकुरुत, तदापि यूर्यं सप्रभुं

परमेश्वरं न प्रतीत्य तत्कथायां मनो न निधाय तदाच्चां लक्ष्मितवन्तः ।
युग्माभिः समं समा परिचयदिनाद् यूयं परमेश्वरस्याज्ञालक्ष्मिन् आस्य । १४
अहं प्रथमवत् तदापि चत्वारिंश्टद् दिवारात्रीः परमेश्वरस्य समुखे १५
नुज्जः स्थितवान्, यतः परमेश्वरो युग्मान् विनाशविष्यतीति स्यं कथित-
वान् । अहं परमेश्वरस्य समीप इति प्रार्थितवान् हे प्रभो परमेश्वर १६
त्वं साधिकाररूपान् यान् लोकान् स्वमहिमा मोचितवान् पराक्रमि-
करेण मिसरो वहिकृत्यानीतवांस्त्र तान् न विनाशय । तत्र दासान् १७
इत्राहीम्-इत्त्राक्-याकूबः स्मर, एतस्त्रोकानाम् अबाध्यतादुरुष्टवापापानि
प्रति मा पश्य । यस्मात् त्वम् अस्मान् यदेशाद् वहिरानयस्तदे- १८
श्रीयलोका इति कथयिष्यन्ति, परमेश्वरस्तेभ्यो यं देशं दातुं प्रतिज्ञात-
वान् तं देशं तान् नेतुं नाशकोत्, तत्कारणात् तान् ऋतीय हन्तुं
प्राक्तरे वहिरानयत् । त्वं सपराक्रमेण विस्तीर्णवाङ्गना च यान् वहि- १९
रानीतवान् एतश्च तत्र ते लोका अधिकारस्त्र ।

10

१० दशमोऽध्यायः ।

१ द्वितीयवारं दशाज्ञाकथनं इहारेणस्य मरणात् परं तस्य पुच्छस्य याजकत्वपदे
नियोगः द स्त्रोद्यानां शश्वत् १० ईश्वराज्ञा १२ ईश्वराज्ञाः पालयितुं सूस्त्रो विनयः ।

तदा परमेश्वरो मह्यं कथितवान् त्वं पूर्ववत् प्रस्तरदद्यं तच्चित्वा मद- १
न्तिकं गिरिमारीह काणीयां मञ्जूषामेकां निर्माहि च । त्वया भमयोः २
पूर्वप्रस्तरपत्रयो यानि वाक्यान्यासन्, तेषु मया तत्र प्रस्तरयो लिखितेषु ३
त्वं तौ मञ्जूषायां स्थापयिष्यसि । ततोऽहं शिटीमकाष्ठेन मञ्जूषां निर्मित- ४
वान् पूर्ववत् द्वौ प्रस्तरौ तच्चित्वा तौ कराभ्याम् अधाय गिरिमारुड- ५
वान् । ततः परमेश्वरः समागमदिने गिरौ वक्त्रिमध्याद् या दशाज्ञा ६
युग्माभ्यं कथितवान् ताः पूर्वलिपिवत् तयोः प्रस्तरपत्रयो लिखित्वा ७
परमेश्वरस्ते मह्यमदात् । अहं सुखं परावर्च्य गिरेश्वरहृष्टं परमे- ८
श्वरस्याज्ञया मन्त्रिमितायां मञ्जूषायां प्रस्तरदद्यं निहितवान्, तस्मात् ९
तत् प्रस्तरदद्यं तत्र तिष्ठति ।

इत्यायेलवंशेन विनेयाकनात् मोघेशीतं यात्रायां छतायां १०
तत्र हारोणो मृतवान्, तत्स्थाने तस्य मरणमभृत् तेन तत्सुत
इत्तिथासरस्तस्य याजकत्वपदे नियुक्तः सेवां छतवान् । ते तत्स्थानाद् ११

गुदगोदायां याचां छतवन्तः, गुदगोदातः सजलस्तोदेशं योटवाथा
प्रस्थितवन्तः ।

८ तदाद्यवत् परमेश्वरस्य नियममञ्जूषां वोढुं परमेश्वरस्य परिचर्व्यायै
तत्साक्षात् स्यातुं तद्वाप्ना चाश्रितं दातुं परमेश्वरो लेवीयवंशं एथक्
९ छतवान् । अतः खभावगणमध्ये लेवीयानां कोप्यंशेऽुधिकारो वा न
तिष्ठति, युध्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य वाक्यानुसारात् परमेश्वर एव तेषा-
मधिकारः ।

१० अतः पूर्ववत् तदापि चलारिंश्टद् दिवारात्रीः पर्वते तिष्ठतो मम
११ निवेदनं परमेश्वरत्तदापि श्रुत्वा युध्मान् न नाश्वितुं खीकृतवान् । परमे-
श्वरो मह्यं कथितवान्, उत्तिष्ठ प्रस्थानार्थं लोकानाम् अग्ने गच्छ; अहं
तेभ्यो यं देशं दातुं तेषां पूर्वपुरुषाणां समीपे शस्त्रवान् स तैः प्रविश्य-
वाम् अधिक्रियताच्च ।

१२ हे इच्छायेऽवंशाः, युध्माकं प्रभुपरमेश्वराद् भर्यं तस्य सर्वपथेन
गमनं तस्मिन् प्रेमकरणं सर्वान्तःकरणैः सर्वप्राणैः समं युद्धत्प्रभु-
१३ परमेश्वरस्य सेवनं युध्माकं हितार्थमहं परमेश्वरस्य यानाच्चाविधीन्
अद्य ददामि तदनुसाराद् आचरणच्च विना युध्माकं प्रभुः परमे-
१४ श्वरो युद्धतः किं याचते? पश्यत व्योमोपरित्यः स्वर्गः एव्वी तन्मध्यस्य
१५ सर्वं वस्तु च युध्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य । परमेश्वरो युध्माकं पूर्वपुरुषेषु प्रेतुं
तान् प्रति तुष्टवान् तेभ्यः परं तेषां वंशम् अर्थाद् युध्मान् अद्यवत् सर्वजा-
१६ तिमध्याद् वरीतवान् । अतो यूयं खस्तान्तःकरणानि त्वचं द्विन्तं पुनर-
१७ वाथ्या मा भूत । यतो युध्माकं प्रभुः परमेश्वर ईश्वराणामीश्वरः, प्रभूणां
प्रभुर्महान् सर्वप्रक्षिमान् भयङ्करच्चेश्वरः स पक्षपातं न करोति उत्कोचं
१८ न गृह्णाति । स पिण्डहीनानां विधवानाच्च विचारं निष्पादयति खाद्यवस्त्रे
१९ दारुं चिदेश्चिनि प्रोयते । अतो यूयं चिदेश्चिनि प्रोयव्यं यतो यूयं मिसर्देशे
२० चिदेश्चिन आस्त । यूयं खप्रभुपरमेश्वराद् चिभीत तं सेवव्यं, तस्मिन्
२१ आसच्यव्यं तस्य नाभिः श्रप्यव्यं । स युध्माकं स्तवो युध्माकम् ईश्वरस्य
यूयं यानि वृहन्ति भयङ्कराणि च कर्माणि स्वनेत्रैरपश्यत तानि
२२ तेनैव युध्मदर्थं छतानि । दुध्माकं पूर्वपुरुषाः श्रमतिजनकसंख्यकाः सन्तो
मिसरं गताः, इदानीं यूयं खप्रभुणा परमेश्वरेण व्योमतारकाइव
बङ्गसङ्ख्यका विधत्ताः ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ इत्यरस्य महाकर्मकारणात् तदाज्ञां पालयितुं विनयः १० देशवर्णनं १२ आज्ञा-
पालनफलनिर्णयः १८ सन्नानान् उपदेष्टुम् आज्ञा २२ आज्ञापालनफलं २६
शापाश्रिष्ठोः कथनं ।

यूर्यं स्वप्रभुपरमेश्वरे प्रीयच्चं तस्य इक्षणीयविधिवस्याज्ञाः सदा १
पालयत् । युध्माकं सन्तानैर्यद्वादर्शिं न चाज्ञायि, तद् अद्य युध्माभिरे- २
वाभिज्ञायतां, फलतो युध्मत्प्रभोः परमेश्वरस्य शासनं तस्य महिमा ३
पराक्रमिहस्तो विस्तीर्णवाङ्गरात्म्यलक्षणानि मिसर्देशमध्ये मिसर्देशीय- ४
राजं फिरौणं प्रति तस्य सर्वदेशच्च प्रति कृतानि कार्याणि च, स मिस्ती- ५
याणां हयरथसैन्यानि प्रति यद् अकरोत्, तेषां युध्मत्प्रभाद् धावनकाले ६
स सुफार्णवतोयानि तेषामुपर्यवाहयत् तेन त अद्य यावत् परमेश्वरेण ७
ब्यनश्चन्, अत्र युध्मदागमं यावत् स युध्माकं कृते प्राप्तरे यदकरोत्, ८
खेणवंशीयैलीयावस्थ सुतौ दायनावोरामौ प्रति स यदकरोत्, ९
फलतः एष्वी यत् खास्यं विस्तार्य इच्छायेल्वशमध्ये तौ तत्परिज्ञान- १०
तद्दृष्ट्याणि तदधिक्षतसर्वसम्पत्तिस्त्रायसत् । यूर्यं परमेश्वरकृतं सर्वं ११
महाकर्म स्वनेत्रै दृष्ट्यवन्तः । अतेऽद्याहं युध्मभ्यं या आज्ञा ददामि, १२
यूर्यं ता आचरत, तेन यूर्यं यं देशम् अधिकर्तुं पारं याथ, १३
बलवद्धि युध्माभिः स देशः प्रवेच्यतेऽधिकरिष्यते च, यं देशं युध्म- १४
त्पूर्वपुरुषेभ्यस्तेषां वंशाय च दातुं परमेश्वरः शतवान्, तस्मिन् दुर्घमधु- १५
प्रवाहिनि देशे युध्माकम् अवस्थिति दीर्घिकालीया भविष्यति ।

यूर्यं यस्मात् मिसरदेशाद् वहिरागतात्तत्र वीजान्युत्था शकोदानवत् १०
प्रदैर्जलं सिक्तवन्तः, किन्तु यं देशम् अधिकर्तुं याथ, स देशो मिसरवत् ११
नहि । यतो यं देशम् अधिकर्तुं यूर्यं पारं गच्छ य स पर्वतमयो निम्न- १२
भूमिमयस्त्वा, स च योमवृक्षाणि सित्यते । तत्र देशे युध्माकं प्रभुः परमेश्वरो १३
मनो निधत्ते, आ वर्षप्रथमात् शेषं यावद् युध्माकं प्रभोः परमेश्वरस्य १४
दृष्टिः सदा तं प्रति तिष्ठति ।

अद्याहं या आज्ञा युध्मभ्यं ददामि ता आरचन्तो यूर्यं यदि खस- १५
व्यान्तःकरणैः सर्वप्राणैस्त्वा समं स्वप्रभुपरमेश्वरे प्रीयच्चे तच्च सेवच्चे १६
तर्हि यूर्यं यथा खशस्याद्वारसतैलानि संयहीतुं शक्त्यात्, तदर्थम् अहं १७
प्रथमद्वितीययो वर्षाकालयो युध्मदेशाय दृष्टिं दास्यामि, युध्माकं पश्यनां १८
कृते क्षेत्रीयलग्नान्युत्पादयिष्यामि च, तेन यूर्यं भुक्ता तप्त्यथ । यूर्यम् अव- १९

धक्षं, युश्माकं मनोभान्ति न भवतु, यूर्यं विपथगामिनो मा भवत, १० इतरदेवान् मा सेवचं तांच मा नमत । तो चेद् युश्मान् प्रति प्रज्ञ-
लितक्रोधेन परमेश्वरेण व्योम्नि रुद्धे वस्ति न भविष्यति भूमौ च शस्यादि
नोत्पत्यते, परमेश्वरच युश्माभ्यं यम् उत्तमं देशं दास्यति, तत्र यूर्यं
तूर्णं विनंचय ।

१८ यूर्यं ममैतानि वाक्यानि स्वान्तःकरणेषु मनःसु च निधक्षं चिङ्गरूपाणि
च स्वकरेषु बधीत, तानि भूषणरूपाणि युश्माकं नेत्रद्वयमधे तिष्ठन्तु ।
१९ यूर्यं तानि स्वस्वबालकान् शिक्षयन्ते गेह उपवेशनकाले पथगमनकाले
२० शैवनकाल उत्थानकाले च भाषच्च । गृहद्वारस्य पार्श्वकालयो गोपुरेषु
२१ च तान्युक्तेष्वत । तेन परमेश्वरो युश्माकं पूर्वपुरुषेभ्यो यां भूमिं दातुं
शस्त्रवान्, तत्र भूमौ युश्माकम् अवस्थितिः एथियुपरिस्थयोमस्थितिवत्
दीर्घकालीया भविष्यति ।

२२ या एता आच्चा अहं युश्माभ्यं ददामि यदि यूर्यं ता आचरन्तः
खप्रभुपरमेश्वरे प्रीयधे तस्य सर्वमार्गेच्चलय दृष्ट्य तस्मिन्नासञ्ज्ञधे,
२३ तर्हि परमेश्वरो युश्माकं समुखाद् एता जातीस्ताङ्गित्वा वहिः
करिष्यति यूर्यं युश्मतो दृहतीनां बलवतीनाच्च जातीनां देशमधि-
२४ करिष्यथ । युश्माकं पादा यत्र यत्र पतिष्ठन्ति तत्सर्वस्मिन् युश्माकमधि-
कारो भविष्यति, प्रान्तरं लिवानेनाद्रिनंदी फरात् यज्ञिमसागरच
२५ युश्माकं सीमा भविष्यन्ति । युश्माकं समुखे स्थातुं कस्यापि सामर्थ्यं
न भविष्यति यूर्यं यं यं देशं व्रजिष्यथ युश्मतप्रभुः परमेश्वरः स्ववाक्यानु-
सारात् तान् देशान् युश्मतो भवाशङ्काभ्यां यामयिष्यति ।

२६ पश्यताद्याहं युश्माकं समुखे शापाशिष्यौ स्थापितवान्, अहं युश्मान्
२७ या आच्चा ज्ञापितवान् प्रभुपरमेश्वरस्य ता आच्चा यदि यूर्यम् आ-
२८ चरत, तर्हाशिष्यं लप्यत्वे । यदि च खप्रभोः परमेश्वरस्याच्चान पालयथ,
अद्याहं युश्मान् यन्मार्गमधि आदिशं तं विहाव यदि सैरज्ञातान्
२९ इतरदेवान् चनुगच्छथ, तर्हि शापं लप्यत्वे । यं देशमधिकर्तुं यूर्यं
याथ, तं यदा युश्माकं प्रभुः परमेश्वरो युश्मान् प्रवेशयिष्यति, तदा
३० यूर्यम् आशिष्यं गिरिषीमादौ शापम् एवलादौ निधास्य । पश्यत तौ
गिरी यर्दनपारे सूर्यास्तपथान्ते गिल्गलस्य समुखस्थासमभूवासिकिना-
३१ नीयानां देशे मोर्युद्यानान्तिके स्थितौ । यतो युश्माकं प्रभुः परमे-
श्वरो युश्माभ्यं यं देशम् अधिकर्तुं दास्यति तं देशं प्रवेष्युं यूर्यं यर्दननद्याः

पारं यास्यथ तमधिकरिष्यथ तत्र वत्स्यथ च । अतीतुहमस्य युग्माकं १९
समुखे या विधिवस्था निदधामि ता आचरितुम् अवधक्षं ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

12

१ प्रतिमाप्रभनिं नाशयितुमाज्ञा ४ परमेश्वरनिश्चितस्थाने तं सेवितुं यातुमाज्ञा १७
विशेषाज्ञा २० पूतस्थाने पूतवस्तु भोक्तुमाज्ञा २५ देवार्जकवत् कर्म कर्तुं निषेधः ।

युग्माकं पैठकः प्रभुः परमेश्वरो युग्मभ्यम् अधिकारार्थं यं देशं दास्यति १
तत्र देशे युग्माभिरिहलोके उत्स्थितिकालं यावद् या विधिवस्था
मनःसु निधातव्या आचरितव्याच्च, ता एताः । यूयं या या जातीरधिकारात् २
चोत्तिष्ठथ ता उच्चादिभृगूपरि प्रतितेजस्तिद्वामाधच्च च यत्र यत्र
खदेवान् असेवन्त तानि स्थानानि यूयं समूलं विनाशयिष्यथ । यूयं तेषां ३
चेदीर्विनाशयिष्यथ प्रतिमा भंस्यथ चैवान् वक्तिना दाहयिष्यथ तक्षित-
देवप्रतिमाश्वेतस्यथ तत्स्थानात् तेषां नाम लोप्यथ ।

यूयं खप्रभुपरमेश्वरं प्रतितथा न करिष्यथ । किन्तु युग्माकं प्रभुः पर-
मेश्वरः खनाम निधातुं युग्माकं सर्ववंशमध्ये यत् स्थानं वरीष्यति तस्य ४
तद् वासस्थानं गवेषयिष्यथ, तत् स्थानं गत्वा यूयं खख्त्तोमादिबलीन् ५
दश्मांशान् हस्तोत्तोलितान् प्रतिश्रुतान् खेच्छादत्तांचोपहारान् गोमे-
धादिवजानां प्रथमजांचानेष्यथ । तत्र च यूयं सपरिवारा युग्माकं ०
प्रभुपरमेश्वरस्य समुखे भोक्त्यध्यं युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्मान् आश्चिष्वं
उक्तवान् तत्कारणाद् युग्माकं कर्मभिरानन्दिष्यथ । अत्र स्थाने ८
उग्माकम् एकैको जन ईदानों यथा खखमनसोऽभिलाषानुसाराद्
आचरति यूयं तथा न करिष्यथ । यस्माद् युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्मभ्यं ९
यद् विश्रामस्थानम् अधिकारच्च दास्यति तं यूयं नेदानों प्राप्ताः ।
किन्तु यदा यूयं यद्दननदीपारं गत्वा खप्रभुपरमेश्वरेण दातव्याधि- १०
कारदेशे वत्स्यथ यदा च यूयं चतुर्दिक्स्तरिपुभ्यल्लेन विश्रामे दत्ते निर्विघ्नं
वत्स्यथ, तदा युग्माकं प्रभुपरमेश्वरः खनाम निधातुं यत् स्थानं वरीष्यति ११
तत्र यूयं मदाज्ञानुयायिनो होमादिबलीन् दश्मांशान् परमेश्वरोहे-
श्यान् हस्तोत्तोलितान् खेच्छया प्रतिश्रुतांचोपहारान् निवेदयिष्यच्चे ।
यूयं युग्माकं पुच्चाः कन्या दासा दास्ये युग्मभ्ये उधिकारांश्चहोना १२
युग्मभग्द्वारान्तरस्या लेवीया यूयच्च युग्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य समुख

- १३ व्यानन्दिष्यथ । यूयम् च वधङ्गं स्वदृष्टे सर्वस्थाने हौमबलिं न दास्यथ ।
 १४ किन्तु युग्माकं कस्यचित् वंशस्य मध्ये परमेश्वरेण यत् स्थानं वरीष्यते,
 तत्र खस्त्वैमबलीन् दास्यथ तत्र चाज्ञानुरूपाणि यज्ञकर्मणि करि-
 १५ ष्यथ । युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्माभ्यं वामाशिष्वं दास्यति तदनुरूपं
 सर्वनगरद्वाराभ्यन्तरे यूयं पशून् हत्वा मनोभिलाषानुरूपं मांसं भोक्ष्यत्वे
 यथा कृष्णसारस्य हरिणस्य मांसं तथा तदपि शुच्यशुचिभिः सर्वलोकै
 १६ भक्षणोर्य । यूयं केवलं रुधिरं न भोक्ष्यत्वे तत् भूमौ जलवत् निक्षेप्यथ ।
 १७ स्वस्त्रस्यद्वाक्षारसतैलानां दशमांशा गोमेषादीनां प्रथमजाः प्रति-
 श्रुताः स्वेच्छादत्ता हस्तोत्तिलिता उपहाराच्च युग्माभिः स्वस्त्रनगर-
 १८ द्वारमध्ये न भोजनीयाः । किन्तु युग्माकं प्रभुः परमेश्वरो यत् स्थानं
 वरीष्यति तत्र युग्मतप्रभुपरमेश्वरस्य समुखे यूयं युग्माकं पुत्राः
 कन्या दासा दास्यत्वं नगरद्वारान्तरस्यलेवीयलोकाच्च तद् भोक्ष्यत्वे,
 यूयं यत्र हस्तार्पणं करिष्यथ युग्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य समुखे तेनानन्दि-
 १९ ष्यथ । अवधङ्गं यूयं देशेऽवस्थितिकालं यावत् लेवीयान् मा व्यजत ।
 २० युग्माकं प्रभुपरमेश्वरेण स्वाङ्गीकारानुसाराद् युग्माकं सीमायां
 विस्तारितायां, मांसं भोक्ष्यामहै वागिर्यं यदि मांसवभुक्तुभिः युग्मा-
 भिरुच्यते, तर्हि युग्माकं मनोभिलाषानुसारात् मांसं भक्षिष्यते ।
 २१ युग्माकं प्रभुपरमेश्वरः खनाम निधातुं यत् स्थानं वरीष्यति तद् यदि
 युग्मतो वज्जद्वरं भवति, तर्हि परमेश्वरेण दत्ताद् युग्माकं गोमेषादि-
 व्रजात् पशून् गृहीत्वा मदाज्ञानुसाराच् क्वेत्यथ खस्त्वमनोभिलाषानु-
 २२ सारात् नगरद्वाराभ्यन्तर उपविश्य मांसं भोक्ष्यत्वे च । यथा कृष्णसार-
 हरिणानां मांसं तथा तदपि भक्षिष्यथ, शुचिरशुचिर्वा सर्वोक्तोक-
 २३ रत्नं भक्षितुं शक्रोति । केवलं रुधिरं युग्माभिः न भक्षितव्यं तत्रावधङ्गं
 २४ यतो रुधिरमेव जीवनं, अतो मांसेन समं प्राणान् न भोक्ष्यत्वे । यूयं तत्
 २५ न भुक्ता भूमौ जलवत् निक्षेप्यथ । यूयं तत्र भोक्ष्यत्वं परमेश्वरस्येष्मित-
 २६ कर्मणि द्वाते युग्माकं युग्मद्वाविवंशस्य च क्लेमं भविष्यति । किन्तु युग्माकं
 पूतवस्तूनि प्रतिश्रुतवस्तूनि च गृहीत्वा परमेश्वरेणानुगृहीतं स्थानं
 २७ युग्माभिः गर्वत्यं । यूयं खस्त्वैमबलीन् अर्थात् तेषां मांसरुधिरे
 युग्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य वेद्याम् उत्सर्व्यथ, युग्मदीयबलोनां रुधिरं
 प्रभुपरमेश्वरस्य वेद्यां निक्षेप्यथ, किन्तु तेषां मांसं यूयं भक्षिष्यथ ।
 २८ यूयं मयादिद्यान्तेतानि सर्ववाक्यानि श्रुत्वा पालयत तेन प्रभु-

परमेश्वरस्य गोचरे याहोत्तमकर्मणि क्रते युश्माकं युश्माद्विवंशस्य सदा
शुभं भविष्यति ।

यूयं यान् भिन्नजातीयान् अधिकाराच् चोत्तिवितुं याथ तेषु युश्माकं २६
प्रभुणा परमेश्वरेण युश्मतस्मखाद् उच्चिन्नेषु यूयं वदा तेषां देशमधिकृत्य
तत्र वत्यय, तदा खसमक्तं तेषां विनाशात् परं यूयं तेषां पश्चाद्वत्वा २०
यदुन्माद्ये न पत्य तदर्थम् अवधङ्क, ता जातयः खसदेवान् कथम्
असेवन्त? वयमपि ताइव सेविष्यामहै, इति कथयन्तल्लासां देवान्
मानुसस्त । यूयं खप्रभुपरमेश्वरं प्रति तथा न करिष्यथ ते खदेवान् २१
प्रति परमेश्वरस्य घृणितं सर्वं कर्म कुर्वन्ति, ते देवान् उद्दिश्य ख-
पुत्रकन्या अपि वक्त्रौ जुङ्कति । अहं वदद् युश्मान् आदिशामि तत् सर्वं २२
पालयितुं यतिष्यध्ये तस्य न्यूनमधिकं वा न करिष्यथ ।

13

१३ च्योदशोऽध्यायः ।

१ देवमर्चितुं प्रवर्त्तकल्पाकहननं २ देवमर्चितुं प्रवर्त्तकज्ञातिकुटुम्बवधः १० देवार्चकन-
गरं नाशयितुमाज्ञा ।

यदि युश्माकं मध्ये कञ्चन भविष्यदक्ता स्प्रार्थवक्ता वोत्यय युश्मान् १
चिङ्गं चिच्रं वा कर्म निर्णयिति वदति, वयं युश्माभिरविदितान् इतरदे- २
वान् अनुगम्य सेविष्यामहै, तर्हि तेन यत् चिङ्गं चिच्रं वा कर्म निर्णयितं ३
तस्मिन् फलितेऽपि यूयं तस्य भविष्यदक्तुः स्प्रार्थवक्तुर्वा वाक्ये मनो न ४
निधास्यध्ये यतो यूयं सर्वान्तःकरणैः सर्वप्राणैः समं खप्रभुपरमेश्वरे ५
प्रीयध्ये न वेति ज्ञातुं युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो युश्मान् परीक्षिष्यते । यूयं ६
खप्रभम् परमेश्वरम् अनुगच्छत ततो विभीत तदाज्ञाः पालयत तत्त्वादान् ७
मन्यधं तं सेवधं तस्मिन् आसज्यध्यज्ञ । स भविष्यदक्ता स्प्रार्थवक्ता वा ८
हन्तयः, यतो मिसर्देशाद् युश्मान् वह्निकृत्य दासत्वागारात् मोचयित्वा- ९
नयत् यो युश्माकं प्रभुः परमेश्वरस्तस्माद् युश्मान् परावर्त्यितुं, युश्माकं १०
प्रभुः परमेश्वरो येन पथा यातुं युश्मान् आदिशत् तस्माद् युश्मान् ११
चोत्तियतुञ्च तस्य मन्त्रणा । यूयं खमध्यात् तं पापिष्ठं दवयत ।

युश्माकं सहोदरः पुत्रः कन्या वक्त्रस्यायनी जाया प्राणसमभिचं १२
वा यदि युश्मान् भमयति, अर्धाद् युश्मचतुर्दिक्स्यजातिसेवितान् समीप- १३
स्यान् प्रथिष्या आद्योपान्तस्थितान् दूरवर्त्तिनो वा देवानधि यदि युश्मान् १४
इति वदति, आगच्छत, वयं युश्माभिर्युश्मतपूर्वपुरुषैश्चाज्ञातान् इतर-

देवान् सेवामहै, तर्हि यूयं न सीक्षय तस्य कथायां मनो न निधज्जं
६ तं प्रति नेत्रै न लज्जज्वं तं न दयज्वं न क्षमज्जव्व। किन्तु यूयं
तं हनिष्यथ, तस्य इननाय प्रथमं युग्माभिज्ञतः परं सर्वज्ञैः करा:
१० प्रसार्यन्तां। प्राणविद्यां यावत् तं प्रख्यैराहनिष्यथ यतो दासत्वा-
गारात् मिसरदेशाद् युग्मान् वहिरानयद् यो युधाकं प्रभुः परमे-
११ श्वरस्तस्माद् युग्मान् परावर्त्तयितुं स चेष्टितवान्। सर्वेस्वायेल्वंशैक्षत्
श्रुता भयं प्राप्यते युग्मन्धे तादृशं कुकर्म पुनर्न करिष्यते च।

१२ चागच्छत वयम् अज्ञातान् इतरदेवान् सेवामहै, इति वाचा
युग्माकं मध्यत उत्पन्नाः क्तिपया दुष्टलोकाः खनग्रवासिनोऽभ्रमयन्
१३ इति संबादं यदि युग्माकं निवासार्थं प्रभुपरमेश्वरेण दक्षानां नगराणां
१४ मध्ये किञ्चन नगरमधि पृथग्यथ, तर्हि युग्माभिरनुसरण्डनुसन्धाने च कृते
सन्ध्यक् एष्टे च तत् तथं युग्माकं मध्य एतादृशं घृण्याहं कुकर्म जातम्
१५ इति यदि निष्ठीयेत, तर्हि यूयम् असिना तन्नगरवासिनः प्रक्षरत,
१६ तन्नगरं तन्मध्यस्थितं पश्चादिसर्वम् असिना समूलम् उच्चिन्त, लोठि-
तन्नयाणि च तस्य हठृपथमध्ये संगृह्य तन्नगरं तत्सर्वद्रव्यञ्च परमेश्वरम्
उद्दिश्य वक्तिना दाहयत तत् नियं राष्ट्रीभूय तिष्ठतु तन्नगरं पुन-
१० निर्चितं न भवेत्। तेषां शसनव्यानां किञ्चिदपि युग्माकं करेषु न तिष्ठतु,
तेन परमेश्वरः खेत्रोधात् परावृत्य युग्मान् दयिष्यते। अहमय युग्माकं
प्रभुपरमेश्वरस्य या आज्ञा युग्मान् वदानि यूयं यदि ताः पालयन्तस्य
वाक्ये मनो निधाय युग्मत्वमोः परमेश्वरस्य द्वया यद् भद्रं वदाचरय,
१८ तर्हि स युग्माकं पूर्वयुग्मान् प्रति प्रतिज्ञानुसाराद् युग्मान् प्रति दया-
शीलः सन् युग्मान् वर्जयिष्यति।

14

१४ चतुर्दशोऽध्यायः।

१ स्तनार्थं शरोरच्छेदनविदेशः २ शुच्यशुचिपश्चूनां निर्णयः ३ शुच्यशुचिजलचरजन्तुनां
निर्णयः ११ दशमांशादिकायनं।

१ यूयं खप्रभुपरमेश्वरस्य सन्तानास्तस्मात् स्वशरीरच्छेदनं न करिष्यथ,
२ स्तनानां कृते खम्भुमध्यस्थलच्छेदनं न करिष्यथ। यतो यूयं खप्रभुपरमेश्व-
रस्य पूतलोकाः, परमेश्वरः खविशेषलोकान् कर्तुं भूमिस्थसर्वजातितो
युग्मान् अनुग्रहीतवान्।

किमपि दृष्टार्हव्रतं युग्माभि र्मा भुज्यतां । एते पश्चवो युग्माभि भौज- ४
नीयाः, गौर्भैष्णवागो हरिणः क्षणासारो वन्यगचो वन्यच्छागो गवयः पृष्ठतो ५
वातप्रसी च । जन्तुनां मध्ये ये द्विखण्डविभक्तखुरिणो भूत्वा रोमन्त्या- ६
यन्ते युग्माभि भौजनीयाः । किन्तु ये रोमन्त्यायन्ते द्विखण्डखुरिणो वा ७
सन्ति, तेषां मध्य एते युग्माभि न भौजनीयाः, उद्युः प्रश्नकः प्रापणस्थ,
यतस्ते रोमन्त्यायन्ते किन्तु न द्विखण्डखुरिणः, अतो युग्मान् प्रति ते न ८
शुद्धाः । शूकराच्च द्विखण्डखुरिणः सन्ति, किन्तु न रोमन्त्यायन्ते, तस्मात् ९
ते युग्मान् प्रत्यशुद्धाः, यूयं तेषां मांसं न भुज्यीध्वं तेषां शर्वं न स्पृशत । १०

जाजजन्तुनां मध्ये ये पच्चवन्तः प्रत्यक्षिणस्थ सन्ति ते युग्माभि भौज्याः, ११
किन्तु येषां पञ्चवल्क्यानि न सन्ति तान् न भुज्यीध्वं ते युग्मान् प्रति १०
ग शुद्धयः ।

सर्वे शुचिपत्तिणो युग्माभि भौज्याः, किन्तु नैते भौज्याः, उत्क्रोणः ११
क्रौचः कुररो गृध्रचिक्ष्मः स्वखजायनुसारात् प्रस्तारचिक्ष्मस्य स्वजाय- १४
नुसारात् सर्वकाकाः उद्युपक्षी राचिष्येनो गांचिक्ष्मस्य स्वजायन् १५
सारात् इषेनः पैचको महापेचको दीर्घगत्याहंसः शौनहंसः शकुनि- १७
मंत्यरङ्गः सारसः स्वजायनुसाराद् वको ठिड्डिभो जतुका च । चतुप्रदे १८
गर्जारः पत्तिणो युग्मान् प्रति न शुचयो यूयं तान् न भुज्यीध्वं । १९
तदन्यः सर्वशुचिः पक्षी दुग्माभि भौज्याः ।

यूयं स्वयं मृतस्य कस्यचित् प्राणिनो मांसं न भुज्यीध्वं तत् स्वनगर- २१
दारान्तरस्याय विदेशिने भौजनार्थं दातुं कस्यचिद् विदेशिनो वा निकटे
विक्रीतुं शक्तुय यतो यूयं स्वप्रभुपरमेश्वरस्य पूतलोकाः । यूयं क्वागवत्सस्य
मांसं तज्जात्वदुपेन न पश्यथ ।

युग्माकं स्तेचमध्ये प्रतिवर्धं वीजाद् उत्पन्नस्य सर्वशस्यस्य दण्डमांशं २२
यूयं एथक् करिष्यथ । युग्माकं प्रभुः परमेश्वरः स्वनाम निधातुं यत् स्थानं २३
वशीष्यति तत्र यूयं स्वखण्डस्यद्राक्षारसतेजानां दण्डमांशान् गोमेषा-
दिवजानां प्रथमजायान् तस्य समुखे भुज्यीध्वं, स्वप्रभुपरमेश्वरात्
तदा भेतुं शिक्षध्वं । स पन्था यदि युग्माभि दुर्गम्यो भवति, युग्माकं २४
प्रभः परमेश्वरः स्वनाम निधातुं यत् स्थानं मनोनीतं करिष्यति तस्य
दूरत्वाद् यूयं यदि परमेश्वरस्य महाशीर्वादाक्षव्यानि सर्वद्रव्याणि
ततस्यानं नेतुं न शक्तात्तर्हि यूयं तैर्द्वयैर्मुद्राः कृत्वा ता मुद्रा गृहीत्वा २५
युग्माकं प्रभुपरमेश्वराभिमतं स्थानं यास्यथ । ततः स्वप्राणेच्छानुसारात् २६

ता मुक्ता दक्षा गोमेषादिद्राक्षारसमयानां यज्ञ इये युग्माकं मनोभिषाखो
जायते तत् क्रीत्वा तत्र युग्माकं स्वप्रभुपरमेश्वरस्य सम्मुखे भुक्ता सप्तरि-
२० वारम् चानन्दिष्यथ । युग्माकं नगरद्वारान्तरस्थान् लेवीयान् न व्यच्यथ,
यतो युग्माभिः सह तेषां कस्त्रिद् अधिकारांश्च नास्ति ।

२४ यूर्यं छत्रीयस्य वर्षस्य पूर्णे तद्वत्सर उत्पन्नानां शस्यादीनां दश-
२५ मांशान् वहिरानीय नगरद्वाराभ्यन्तरे सञ्चिनुत युग्माभिः सह येषां
लेवीयानाम् अधिकारांश्चौ न स्तः, ते द्वारान्तरस्यविदेशिनः पिटहोन-
वाला विधवाच्चागत्य तत् मुक्तानास्तर्थन्ति, तेन युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो
युग्माकं करद्वातकर्मार्थं युग्मान् चाश्चिं वदिष्यति ।

15

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ चतुर्णामोचनवर्षकथा ० ततो दातुमसम्भातिनिषेधः १२ सप्तवर्षान् परं दातुमुक्तिकथा
१५ परमेश्वराय प्रथमजपधून् शृणु कर्तुमाज्ञा ।

१ यूर्यं सप्तवर्षतः परं चमाम् चाचरिष्यथ, तस्याः चमाया अवस्थेयं ।
२ य उत्तमर्णः खसमीपवासिन ऋणं ददाति स खदत्तमर्णं चमिष्यते,
परमेश्वरीयक्षमेति नामा विख्याते तस्मिन् वर्षे कस्त्रित् प्रतिवासिते
३ भाट्वो वा ऋणशोधं न यज्ञीष्यति । विदेशितो यूर्यं तद् यज्ञीतुं
शक्तुय, किन्तु यावद् युग्माभ्याद् दारिद्र्यप्रेषेषो न भवेत् तावद्
४ युग्माकं भातरि युग्माकं यदस्ति तत् चमिष्यत्वे । यतो युग्मवभुः परमे-
श्वरो वं देशम् अधिकारार्थं युग्मभ्यं दास्यति तत्र देशे युग्मान् चाश्चिं
५ वदिष्यति । अद्याहं युग्मान् यदादिशामि तत् पालयितुं सावधानः
६ सन्तो युग्माकं प्रभुपरमेश्वरवाक्ये मनो निधङ्कं । यतो युग्माकं प्रभुपर-
मेश्वरो युग्मान् प्रति स्वाङ्गीकारानुसाराद् युग्मान् चाश्चिं वदिष्यति यूर्यं
बज्जातीयेभ्य ऋणं दास्यथ किन्तु ऋणं न यज्ञीष्यथ, बज्जातीयानाम्
आधिपत्यं करिष्यथ किन्तु ते युग्माकम् चाधिपत्यं न करिष्यन्ति ।

० युग्माकं प्रभुपरमेश्वरदत्तदेशे नगरद्वारान्तरस्यभातणां मध्ये यदि
कस्त्रिद् दुर्गतस्तिष्ठति तर्हि यूर्यं तं प्रति मनःकाठिन्यं न करिष्यथ,
८ दुर्गतभातरं प्रति सकरौ मा रुत्यथ । किन्तु तं प्रति मुक्ताहस्ता भूत्वा
९ तत्प्रयोजनानुसाराद् अवश्यं तस्मायुणं दास्यथ । यूर्यं सावधाना
भवत, सप्तमवर्षम् चर्यान् परमेश्वरीयक्षमावर्यं सविधम् इति कथयित्वा

दुष्टान्तःकरणे मा कुचिन्तयत । यूयं यदि खखदरिद्रभातरं प्रति कुट्टिं छत्वा तस्मै किमयि न दत्य तर्हि तेन युग्माकं प्रतिकूलं परमेश्वरे प्रार्थनायां छतायां युग्माकम् अपराधो भविष्यति । अतो १० यूयं तस्मै दास्यथ दावकाले च मनसि मा दुःखिनो भवत, यस्मात् सत्कर्मकारणाद् युग्मतप्रभुपरमेश्वरो युग्माकं सर्वकर्मसु यूयं यत्र हस्तार्पणं करिष्यथ तत्र युग्माकं द्वेषं करिष्यति । यतो युग्माकं देशे ११ दुर्गताभावे न भविष्यति तस्मादहं युग्मान् इत्यादिष्टं, यूयं खदे-शस्यान् दुर्गतदुःखिभावाद्वन् प्रति मुक्तहस्ता भवत ।

यदि युग्मदन्तिके युग्मद्वाता कच्चिद् इत्रीयः युमान् स्त्री वा विक्रीयते १२ तर्हि तेन घट् वर्षाणि यावत् सेवितस्वं सप्तमवर्षे तं मोचयित्वा खतो विखच्यसि । मुक्तस्य तस्य विसर्जनकाले तं रिक्तहस्तं न विखच्यसि । १३ लं पश्यत्यस्याद्वाक्षारसेभूत्स्वै प्रचुरं दास्यसि, तव प्रभुपरमेश्वर- १४ श्रीव्वादानुसारात् तस्मै दास्यसि । यूयं मिकर्देशे दासल आत्म प्रभु- १५ परमेश्वरो युग्मान् अमोचयत् तद् यत् स्मरथ तदर्थम् अहमद्य युग्मान् इत्यादिष्टमि । तत्रः द्वेषं प्राप्तः स यदि त्वयि तव गृहे च प्रीयमाणस्तु- १६ भ्यं कथयति त्वामहं न विहास्यामि, तर्हि त्वं सूचिं गृहीत्वा द्वारकाष्ठेन १७ सह तस्य कर्णे भिन्न्यसि तेन स सदा तव दासः स्यास्यति, दासीं प्रति च तथा करिष्यसि । तेन घट्वर्षाणि त्वत्सेवनेन स वेतनजीवि- १८ भूत्यादपि त्वां प्रति दिगुणफलदेऽभूत् तस्मात् त्वं तं मोचयित्वा विखच्युं कठिनं न चास्यसि, तेन तव प्रभुपरमेश्वरस्व सर्वकर्मसु तुभ्यम् आशिष्वं दास्यति ।

यूयं खखगोमेषादिपशुब्रजाद् उत्पन्नान् सर्वप्रथमजान् पुंयशून् १९ खप्रभुपरमेश्वरमुद्दिश्य पवित्री करिष्यथ यूयं गोः प्रथमजेन किञ्चन कर्म न करिष्यथ प्रथमजमेषस्य च रोम न केत्यथ । युग्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य २० सम्मुखे परमेश्वरानुगृहीते स्थाने सपरिवाराः प्रतिवर्षं तान् भोक्ष्यत्वे । किञ्चु तत्र यदि कच्चिद् दोषस्तिष्ठति अर्धात् स पशुवत्सो यदि खञ्जान्त्या- २१ दित्वदेशी स्थात् तर्हि यूयं स्वप्रभुपरमेश्वराय तं बलिरूपेण न दास्यथ । किञ्चु नगरद्वाराभ्यन्तरे तं भोक्ष्यत्वे, शुचिरशुचिर्वा लोको इरिणक्षणा- २२ सारवत् तं भोक्ष्यते । यूयं केवलं तस्य रुधिरं मा भक्षत, तद् भूमौ २३ तोयवत् निच्छेष्य ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

- १ निस्तारपर्वकथा ८ सप्त सप्ताहात् परं उत्तमवकथा १३ उटजोत्तमवकथा १६ वर्षे
वार्त्वयं भर्मभासगमनकथा १८ विचारकर्त्तुनिरूपणकथा २१ चैत्यप्रतिमास्थापन-
निषेधः ।
- २ यूर्यं आवीव्मासं मन्यथ युधाकं प्रभुपरमेश्वरम् उद्दिश्य निस्तार-
पर्वं पालयिष्यथ, यतो युधाकं प्रभुपरमेश्वर आवीव्मासे रात्रौ
३ युधान् मिसर्देशाद् वहिरानयत् । परमेश्वरः खनामनिवासार्थं यत्
स्यानं वसीष्यति तत्र यूर्यं खप्रभुपरमेश्वराय मेघान् गात्रं गुरुहीत्वा
४ निस्तारपर्वीयवलिरूपेणोत्सुच्यथ । तेन बलिना समं किंवं न
खादिष्यथ, यूर्यं वावज्जीवं भिसरो निर्गमनदिनं सत्तुं सप्तदिनानि
किंवशून्यान् पूपान् चर्थाद् दुःखसूचकान् पूपान् भोक्ष्यथ, यतो यूर्यं
५ मिसर्देशात् तूर्णं वहिरागताः । सप्त दिनानि युधाकं सर्वसीमायां किंवं
मा दृश्यतां, प्रथमदिनसम्यायां हतबलेमांसस्य किमपि प्रातर्यावत्
६ शेषं मा तिष्ठतु । युधाकं प्रभुपरमेश्वरो युग्मभ्यं यानि नगराणि
दास्यति तेषां कुञ्चापि द्वारे निस्तारपर्वीयवलि दुर्घाभिर्न दातव्यः ।
७ किन्तु युधाकं प्रभुपरमेश्वरः खनामनिवासार्थं यत् स्यानं वसीष्यति
तत्रैव सम्यायां सूर्यास्त्वकाले उर्धात् मिसर्देशाद् युधाकं वहिराग-
८ मनस्य वेलायां निस्तारोत्सर्वोदयं बलिं दास्यथ । तत्र प्रभुपरमेश्वरस्या-
नुगुरुहीतस्याने तं जलेन पक्षा भोक्ष्यते प्रात वूर्यं परावृत्य खसदृष्ट्ये
९ चास्यथ । यूर्यं षड्दिनानि किंवशून्यान् पूपान् भक्षिष्यथ, किन्तु
१० सप्तमे दिने युधाकं प्रभुपरमेश्वरम् उद्दिश्य महासभा भविष्यति तत्र
किमपि कर्मा न करिष्यथ ।
- ११ ततः परं यूर्यं सप्त सप्ताहान् गणयित्वार्थात् शस्ये दावदानमा-
१० रभ्य सप्त सप्ताहान् गणयित्वा युधाकं प्रभुपरमेश्वराशीर्वादानुसारात्
११ खेच्छादत्तोपहारेण युधाकं प्रभुपरमेश्वरम् उद्दिश्य सप्ताहमहं पाल-
१२ यिष्यथ । युधाकं प्रभुपरमेश्वरेण खनामनिवासार्थम् अनुगुरुहीते स्याने
१३ युधाकं प्रभुपरमेश्वरस्य सम्मुखे यूर्यं युधाकं पुक्तकन्यादासदास्यो दार-
वर्त्तिलेवीया युधाकं मध्यवासिविदेशिपिण्डीनविधवात्स र्व चान-
१४ न्दिष्यथ । यूर्यं मिसर्देशे दासत्वे खितास्तत् स्मरत । विधीनेतान्
१५ पालयन्त आचरत ।
- १६ शस्यद्राक्षारसानां संयहणात् परं यूर्यं सप्तदिनानि यावद् उटजमहं

करिष्यथ । तत्र महे यूयं युश्माकं पुत्रकन्यादासदास्यो इति स्तु वीया १४
विदेशिपिण्डहीनविधवाच्च सर्वं आनन्दिष्यथ । यूयं स्वप्रमेश्वरानुगृही- १५
तस्याने स्वप्रभुपरमेश्वरम् उद्दिश्य सप्तदिनानि महामहं करिष्यथ, युश्माकं
प्रभुपरमेश्वरो युश्माकं सर्वप्राप्तिषु करकृतसर्वकर्मसु च युश्मान् आशिष्म-
च्च वोचत् ततो यूयमानविष्यथ । युश्माकमैकैः पुमान् वर्षमध्ये वारचयं १६
चर्यात् किञ्चन श्रून्यपूपमहे सप्ताहमहं उटजमहे च परमेश्वरस्यानुगृहीते
स्थाने युश्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य सम्मुखे दर्शनं दास्यति, किन्तु परमेश्वर-
सम्मुखे रिक्तहस्ते दर्शनं न दास्यति । स्वप्रभुपरमेश्वरेण दत्ताशीर्वा- १७
दानुसाराद् युश्माकम् एकैको जनः शक्त्यनुसाराद् उपहारं दास्यति ।

युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो युश्माकं वंशानुसाराद् युश्मभ्यं यानि नगराणि १८
दास्यति तेषां द्वारमध्ये यूयं खार्यं विचारकान् प्राप्तकांच्च नियोजयत,
ते न्यायतो लोकान् विचारयन्तु । यूयम् अन्यायविचारं मा कुरुत, १९
कमपि नानुरुद्धध्वम् उत्कोचं मा गृह्णीत, यत् उत्कोचो ज्ञानिनां
नेचाश्चन्ती करोति धार्मिकानां वाक्यं वक्त्रो करोति च । तस्मात् सर्वथा २०
न्यायम् अनुगच्छत तेन यूयं जीविता स्वप्रभुपरमेश्वरेण दास्यमानं
देशम् अधिकरिष्यथ ।

यूयं स्वप्रभुपरमेश्वराय यां वेदिं निर्मास्यथ तदन्तिके कमपि चैत्य- २१
दक्षं मा रोपयत । परमेश्वरेण दृणितां प्रतिमां मा स्थापयत । २१

17

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ निर्देशवल्लेरावश्यकता २ देवार्चकवधाज्ञा द यजकविचारकाभ्यां कठिनविचार-
निष्पत्तिः ३ साहसिकपापिवधाज्ञा ४ राजत्वनिर्णयः ।

यूयं स्वप्रभुपरमेश्वराय सकलज्ञदोषिगोमेषादिवलिं न दास्यथ यतः १
स युश्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य दृणितं वस्तु ।

युश्माकं मध्ये उर्ध्यात् प्रभुपरमेश्वरदत्ते युश्माकं कस्मिंश्चित् नगरे यदि २
पुमान् स्त्री वा युश्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य साक्षात् कुकर्म्म कुर्वन्
तन्नियमं लड्ढते, फलतः स गत्वा यदीतरदेवान् सेवते भग्नाज्ञायाः ३
प्रातिकूल्येन वा चन्द्रसूर्यादिव्योमोद्यवस्तुनि पूजयतीति वचसि युश्माकं ४
साक्षात् केनापि कथिते यूयं साक्षिणः श्रुत्वा यत्वात् मृगयित्वा
तत् सत्यं निश्चितं तद् दृष्ट्याद्वैकार्यम् इत्यायेलवंशमध्ये छत्रमभूत्, इति

- ५ यदि पश्यथ, तर्हि यूयं तं कुकर्म्मकारिपुरुषं स्त्रियं वा खनगरद्वार-
निकटे बहिरानेष्यथ पुरुषः स्त्री वा भवेत् तस्य प्राणवियोगपर्यन्तं तं
६ प्रस्तुरैराहनिष्यथ । बधयोग्यो नर एकस्य साक्षिगो वाक्येन न हनिष्यते
- ० किन्तु इयोस्त्रयाणां वा वाक्येन हनिष्यते । तान् हन्तुं प्रथमं साक्षिभिः
पश्चात् सर्वजनैर्हस्ताः प्रसार्यन्तां, इत्यं यूयं स्त्रमध्यात् पापिष्ठं
दूरयिष्यथ ।
- ८ युग्माकं विचारस्याने रक्षपातं प्रहारमधि वा वादिप्रतिवादिनेर्विर्वा-
द उपस्थिते यदि तस्य विचारोऽतिदुर्ज्ञेयः स्यात् तर्हि यूयम् उत्त्याय
९ युग्माकं प्रभुपरमेश्वरेणानुगृहीतं स्यानं यास्यथ । लेवीययाजकानां
तत्कालीयविचारकस्य च निकटं गत्वा प्रच्यथ, ते युग्मान् विचारनिष्पत्तिं
१० वदिष्यन्ति । यूयं परमेश्वरेणानुगृहीतस्यानस्यितानां तेषां निष्पत्त्यनु-
सारात् कर्म्म करिष्यथ ते युग्मान् यद् वदिष्यन्ति तत् कर्तुं मनो निधा-
११ स्यधे । ते युग्मान् यां यवस्थां वदिष्यन्ति याज्ञ विचारनिष्पत्तिं करिष्यन्ति
यूयं तदनुसारात् करिष्यथ ते युग्मान् यद् आदेष्यन्ति, यूयं तस्य दक्षिणं
वासं वा न परावर्त्तिष्यधे ।
- १२ किन्तु यो नरो दुःसाहस्रात् कर्म्म करोति तत्र स्याने युग्माकं प्रभुपर-
मेश्वरं सेवितुं दण्डायमानानां याजकानां विचारकानां वाक्ये मनो न
निधत्ते, स हनिष्यते, यूयम् इस्त्रावेलवंशात् तं पापिष्ठं दूरयिष्यथ ।
- १३ तेन सर्वलोकात्तत् श्रुता भेष्यन्ति दुःसाहस्रात् पुनर्नाचरिष्यन्ति ।
- १४ यूयं यदा स्त्रभुपरमेश्वरेण दास्यमानं देशं प्रविश्य तमधिकात्वं
तन्मध्ये वत्साय तदास्माकं चतुर्दिक्स्थासर्वजातिवद् वयमपि सेपरि
- १५ राजानमेकं नियोज्यामहे इति वाचि युग्माभिः कथितायां युग्माकं
प्रभुपरमेश्वरो यं नरं वरीष्यति तमेव यूयं राजानं करिष्यथ, ख-
भातृणां मध्याद् राजानं गृहीत्वा स्वोपरि नियोज्यधे, किन्तु भावभिज्ञा-
१६ न्द्रेशीयं कमपि स्वोपरि राजानं न करिष्यथ । स राजा स्वार्थं बज्ज-
ह्वान् न संयहीष्यति विशेषतो बज्जहयग्रहणार्थं मिसर्देशं लोकान्
न ग्रेष्यविष्यति यतः परमेश्वरेणोक्तां, इतः परं यूयं तेन पथा पुनर्न
१७ यास्यथ । तस्य मनो यज्ञ परावर्त्तते तदर्थं स बज्जस्ती न विवक्ष्यति
- १८ स्वार्थं रूपस्य सर्वस्य वा बाज्जल्यं न संयहीष्यति । स राजसिंहासनोप-
वेश्वनकाले लेवीययाजकानां समुखस्थितव्यवस्थास्त्रास्त्रस्यानुरूपमेकं शास्त्रं
- १९ लिखिता स्वसमीपे स्यापयिष्यति यावज्जीवं निवं पठिष्यति च तेन स

खप्रभुपरमेश्वराद् भेतुम् एतद्यवस्थायाः सर्ववाक्यविधीन् पालयितुच्च
शिक्षित्वा स्वभातृणाम् उपरि न गर्विष्यति विधितच्च दक्षिणं वामं वा २०
न परावर्त्तिष्यति, ततो हेतोरिस्तावेल्वंशमध्ये स तस्य सन्तानाच्च दीर्घ-
कालं यावद् राजत्वं करिष्यन्ति ।

18

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

१ परमेश्वरस्य याजकलेवीशानां चधिकाररूपव्यं २ याजकानां प्राप्तिनिर्णयः ३ लेवी-
चानां प्राप्तिनिर्णयः ४ किनानीथवत् अवहर्तुं निषेधः ५ विशेषमविष्यद्वित्तारं
मनुसाङ्गा २० निष्याभविष्यद्वत्तुदण्डकाया ।

लेवीययाजका लेवे: सर्ववंशाच्चेखावेल्वंशेन सह अंशाधिकारौ न १
प्राप्त्यन्ति, केवलं परमेश्वरस्य वक्तिष्ठतोपचाररूपोऽधिकारस्तैर्भैक्षयः ।
ते स्वभातृणां मध्ये कमपि सूच्यधिकारं न प्राप्त्यन्ति, किन्तु परमेश्वरः २
स्वयं स्वावक्यानुसारात् तेषाम् अधिकारो भविष्यति ।

लोकेभ्यो याजकानां प्राप्तेस्तिं व्यवस्था, गोभिष्यवलिदलोका बले: स्वन्ध- ३
गलनाडी याजकाय दास्यन्ति । यूयं स्वखप्रथमोत्पन्नश्चाक्षारस- ४
तैलानि मेषाणां प्रथमक्रिह्नलोमानि च तस्मै दास्यत । यतः परमेश्वरस्य ५
नान्नि सदा परिचरितुं युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्माकं सर्ववंशमध्यात्
तं तस्य भाविष्यं वसीतवान् ।

युग्माकम् अर्धाद् इवायेल्वंशसा कस्तिंचिद्गरद्वारे प्रबसन् कच्छिक्षे- ६
वीयो यदि खमनेभित्वायात् परमेश्वरेण निश्चितं स्थानम् चागत्य तत्र ७
परमेश्वरस्य सम्मुखे दग्धायमानलेवीयभाटगणवत् स्वप्रभुपरमेश्वरं सेवते
तर्हि स तेषां समांशं लप्यते, खोयपैदृकमूर्मि र्विक्रयमूल्यमपि लप्यते । ८

यूयं यदा स्वप्रभुपरमेश्वरदत्तं देशं प्राप्त्यथ, तदा तदेशीयभिन्न- ९
जातीयानां दृग्यार्हकर्मवत् कर्म कर्तुं न शिक्षिष्यत्वे । पुत्रकन्याहो- १०
टदैवज्ञः कालविवेचको मोहको डाकिनी गुणी भौतिको मायिको ११
भूतानां मन्त्रगार्थी कच्छिद् युग्मान्त्ये ना विद्यतां । यतः परमेश्वर एतान् १२
कृतीयते युग्माकं प्रभुपरमेश्वर एतद्वृग्यार्हकर्मकारणाद् युग्माकं
सम्मुखात् तान् दूरयिष्यति । यूयं स्वप्रभुपरमेश्वरम् उद्दिश्य सरलम् १३
चाचरत । यतो यूयं या जाती वर्हिः करिष्यत ताः कालविवेचकदैव- १४
ज्ञानां वचःसु विश्वसन्ति, किन्तु युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्मान्त्ये ना विद्यति ।

१५ युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्माकं भावगणमध्यात् मत्सदृशं भविष्यद-
१६ क्तारम् उत्पादयिष्यति तदचःसु यूयं मनो निधास्यच्चे । वयं स्वप्रभु-
परमेश्वरवाक्यं पुनर्न प्रश्नुवाम महाग्निमिमं न पश्येम न मियेमहि
चेति होरेवि तिष्ठद्विर्युग्माभिः समारोहदिने स्वप्रभुपरमेश्वरः प्रार्थितः ।
१७ ततः परमेश्वरो मामवदत्, इम उत्तमं कथयन्ति । अहम् एतेषां ज्ञात
१८ एतेषां भावगणमध्यात् तव सममेकं भविष्यदक्तारम् उत्पादयिष्यामि
तदास्ये मम वाक्यं दास्यामि च, अहं यदाज्ञापयिष्यामि तत् स तान्
१९ वदिष्यति । स मम नाम्नि यां वाचं कथयिष्यति तां यो न आव्यति तस्मै
समुचितं फलमहं दास्यामि ।

२० यां वाचं कथयितुम् अहं नादिष्टामि तां यो भविष्यदक्ता मम
नाम्नि दुःसाहसात् कथयिष्यति यो वेतरदेवानां नाम्नि कथयिष्यति
२१ स हनिष्यते । किन्तु परमेश्वरेणानुकूलं यद् वाक्यं तद् वयं कथं ज्ञातुं
२२ शक्तुयाम? यूयं यदीदं भावयथ, तर्हि केनचिद् भविष्यदक्ता परमेश्वर-
नाम्नि वाक्ये कथिते तदाक्यं यदि न फलति तत्पक्लं नोपतिष्ठति च तर्हि
तदाक्यं परमेश्वरोऽनं नहि, तत् तेन भविष्यदक्ता दुःसाहसाद् उक्तं, यूयं
ततो न भेष्यथ ।

19

१९ ऊनविंशोऽध्यायः ।

१ आश्रयनगरनिरूपणं ४ तत्र वधकानां रचाकथनं ११ स्वेच्छाबधकस्य न रचा १४
सीमाचिङ्गं दूरयितुं निपेदः १५ साक्षिद्वयेन विचारनिष्पत्तिः १६ गृष्णामाचिदप्लः ।

१ युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो वेषां जातीयानां देशं युग्माभ्यं दास्यति तेषु
तेनोच्चित्वेषु यदा यूयं तेषां स्थानमधिकृत्य तेषां नगरेषु गृहेषु च
२ वत्यथ, तदा यूयमधिकारार्थं प्रभुपरमेश्वरदत्तदेशमध्ये खार्थं पुरचर्यं
३ पृथक् करिष्यथ । हन्तुलोकास्तत् स्थानं पलाय यद् रक्षां गच्छेय-
स्तदर्थं पन्थानं करिष्यथ युग्मात्प्रभुपरमेश्वरदत्तदेशस्य सीमां त्रिधा
करिष्यथ च ।

४ तत्स्थानपलायमानो यो हन्ता प्राणरक्षायोग्यस्तस्य निर्णयोऽयं ।
यः कस्ति पूर्वे समीपवासिनं न दिष्टा तमज्ञानाद् हन्ति, स एव ।

५ तदुदाहरणमिदं कस्मिंचिद् इन्धनानि क्वेचुं समीपवासिना साकं वनं गते
तर्हि क्वेचुं तेनेत्तोलितः कुठारो यदि त्वरीरपद्यते समीपवासिनो
गते पतेत् तेन च स मियेत तर्हि स एतेषामेकं नगरं पलाय प्राणान्

रक्षिष्यति । पूर्वमनुवाचितवात् स बधापराधी न भवति । अतोरक्षा- ६
पातप्रतिहन्ता तस्य हन्तुः पञ्चाद् धावन् क्रीघेन प्रज्वलन् दीर्घपथत्वात्
तं धृत्वा नाश्वितुं यन्न पश्चायात् तदर्थम् अहं युग्मान् आदिशामि यूयं ७
खार्यं नगरचयं पृथक् करिष्यथ । युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्माकं पूर्व- ८
पुरुषान् प्रति पश्चानुसाराद् यदि युग्माकं सीमां बर्जयति, यान्
देशान् दातुं युग्माकं पूर्वपुरुषाणां साक्षात् प्रतिज्ञातवान् तान् ददाति,
अहं युग्मान् प्रभुपरमेश्वरे येतुं तस्य पथिचलितुच्च यद् आदिशं तद् यदि ९
यूयं यात्ययथ, तर्हि यूयमेतन्नगरचयं विनान्यनगरचयं पृथक् करिष्यथ ।
युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्मायं वं देशं दास्यति तन्मध्ये निरपराधस्य रक्षा १०
न पावतां, रक्षापातापराधच्च युग्मान् मा गच्छतु ।

यदि कर्त्त्वं स्वसमीपवासिनं द्विषन् व्याधवद् गुप्तस्तिष्ठन् तत्प्रति- ११
कूलम् उत्थाय तं मर्मान्तम् आहन्ति तेन च स चियते स च हन्ता
यदेतेषां नगराणाम् एकस्मिन् नगरे पश्यायते, तर्हि तस्य निवासनगरस्य १२
प्राचीनलोका नरान् प्रहित्व तस्मात् तम् आनीय प्रतिहन्तुः करे समर्प-
यिष्यन्ति स च हनिष्यते । यूयं नेचैर्न लज्जिष्यत्वे, इत्यम् इस्यायेल्वंशात् १३
निरपराधरक्षपातदोषं दूरयिष्यथ तेन युग्माकं शुभं भविष्यति ।

युग्माभिरधिकरिष्यमाणायां भूमौ युग्मत्पुरपरमेश्वरेण दातये देशे १४
यूयं पूर्वपुरुषैः स्यापितां प्रतिवासिनः सीमां मा स्थानान्तरी कुरुत ।

कस्यचिद् अपराधस्य पापस्य दोषस्य वा विचारे सति कस्यचित् १५
प्रातिकूल्येनैकः साक्षी मा भवेत्, किन्तु द्वयोस्त्वयाणां वा साक्षिणां
मुखात् सर्वा कथा निर्जिता भविष्यति ।

अन्यायसाक्षं दातुं यदि मृषासाक्षी कस्यापि प्रतिकूलं भवति तर्हि १६
तैः वादिप्रतिवादिनौ परमेश्वरसम्मुखे उर्ध्नात् तत्कालोययाजकविचार- १७
कानां सम्मुखे स्थापयिष्यते । विचारकैर्यत्वाद् विचारिते स साक्षी यदि १८
मृषा भवति स्वभावप्रतिकूलं मृषा साक्षम् अदात्, तर्हि स स्वभावरं १९
प्रति यथा कर्त्तुमकल्पत तं प्रति यूयं तथा करिष्यथ, इत्यं स्वभावात्
पापिष्ठं दूरयिष्यथ । यस्मात् तत् श्रुत्वा प्रेष्वलोका भेष्यन्ति तदारभ्य २०
युग्माकं भये कुकर्म्म न करिष्यन्ति । तं प्रति यूयं नेचैर्न लज्जिष्यत्वे २१
किन्तु प्राणानां विनिमयेन प्राणा नेचस्य विनिमयेन नेचं दन्तस्य विनिम-
येन दन्तो हस्तस्य विनियमेन हस्तः पादस्य विनिमयेन पादस्तेन व्यक्तयः ।

२० विंशोऽध्यायः ।

१ रणकाले याजककथा ५ सेनापतिकथा १० रिपुनगरं प्रति यवहारनिर्णयः १५
सप्तजातीयानां नाशाङ्गा १८ रणकाले फलवच्चरुनाशनिषेधः ।

१ यूथं स्वरिपुप्रतिकूलं योऽहुं वह्निभूय यदि स्वतोऽधिकहयरथजनताः
पश्यथ तथापि मा विभीत यतो यो मिसर्देशाद् युधान् आनयद् युधाकं
२ स प्रभुपरमेश्वरो युधाभिः सह स्यास्यति । यूथं यदा रथसमीपम् उप-
गमिष्यथ तदा याजक आगत्य लोकान् संभाषमाण इति वदिष्यति,
३ हे इखायेलवंशः पृथग्नुत यूथमद्य रिपुभिः समं योऽहुं याथ किन्तु मनःमु
४ निराशा मा भवत मा विभीत मा कम्पधं तेभ्यो मा चखत । यतो
युधाकं प्रभुपरमेश्वरो युधान् जयिनः कर्तुं युधाकं रिपूणां प्रतिकूलं
योऽहुं युधाभिः समं याति ।

५ ततः परम् अधिपतयो लोकान् इति वदिष्यन्ति युधन्मध्य एवम्भूतः
को विद्यते यो नवीनगृहं निर्माय तत्प्रतिलोकं न छत्रवान् ? रणे तस्मिन्
मृते यद् अन्यलोकेन तत्प्रतिलोकं न क्रियेत, तदर्थं स गृहं परावृत्य
६ यातु । एवम्भूतो वा को विद्यते यो द्राक्षाद्वेचं छत्रा तत्प्रलोकं न
भुक्षवान् ? रणे तस्मिन् मृतेऽन्यलोको यत् तत्प्रलोकं न भुज्ञीत तदर्थं स
७ स्वगृहं परावृत्य यातु । एवम्भूतो वा को विद्यते यो वागदाने छत्रे
विवाहं न छत्रवान् ? रणे तस्मिन् मृतेऽन्यलोको यत् तस्य जायां न
८ गृहीयात् तदर्थं स गृहं परावृत्य यातु । अधिपतयो लोकेभ्यः पुनः
कथयिष्यन्ति भीरुर्यर्थमना वा लोकः कोऽस्ति ? तस्मनोवत् तस्य भाग्याणां
सनांसि यत् निराशानि न भवेयुक्तर्थं स गृहं परावृत्य यातु ।
९ अधिपतयो लोकैः समं कथां समाप्य लोकान् युद्धं नेतुं सैन्योपदिः
सेनायतीन् नियोक्त्यन्ते ।

१० कस्यापि नगरस्य प्रतिकूलं युद्धं करण्यार्थं युधाभिस्तत्समीपे ग्रासे

११ सम्बिकथा घोषयिष्यते । ततो यदि ते पौराः सम्भीच्छवी युधर्थं

द्वारं मोचयन्ति तर्हि तद्वगरीयसर्वलोका युधाभ्यं करं दास्यन्ति युधान्

१२ सेविष्यन्ते च । यदि ते सम्भिं न छत्रा युधाभिः समं युद्युत्सन्ति, तर्हि

१३ यूथं तेषां नगरम् अवरोत्यय । ततो युधाकं प्रभुपरमेश्वरेण तेषु

युधाकं करे समर्पितेषु यूथं तद्वगरीयान् सर्वपुरुषान् असिधारै

१४ हनिष्यथ, किन्तु तेषां स्त्रीबालकपश्चादि नगरस्य सर्वसं खार्यं लोठित-

रूपं गृहीत्वा युधाकं प्रभुणा परमेश्वरेण दत्तं रिपुलोठितं भोक्ष्यते ।

युग्मत्तोऽतिदूरे यानि पुराणि तानि प्रतीत्यं करिष्यथ किञ्चन्चन्यजाती- १५
यानां पुराणि प्रति नेत्यं करिष्यथ । यतो युग्माकं प्रभुः परमेश्वर एतेषां १६
लोकानां यद्यत् पुरमधिकर्तुं युग्मभ्यं दास्यति तेषां मध्ये कर्मपि प्राणिन्
जीवन्तं न स्यापयिष्यथ । यूयं स्वप्रभुपरमेश्वराज्ञया तान् अर्धात् १७
हित्तीय-ईसोरीय-किनानीय-पिरिषीय-हित्तीय-यित्तुयीथलोकान् समू-
लम् उच्छेत्यथ । नो चेद् यद्यद् दृष्टार्हं कर्म ते खदेवान् उद्दिश्य १८
कुर्वन्ति तद् युग्मान् गित्तयिष्यन्ति, तेन यूयं स्वप्रभुपरमेश्वरस्य
प्रतिकूलम् अपराधिनो भविष्यथ ।

सुद्धेन नगरं वशीकर्तुं युग्माभिस्तदवरुथ्य बद्धकाले यापिते परम्परा १९
तन्नगरस्य तरवो न क्वेदनीयाः, तत्कलानि युग्माभि र्भव्याणि, किन्तु
पुरावरोधार्थं तरवोऽच्छेदनीयाः यतः क्वेचतरुमानुषस्य जीवनोपायः ।
किन्तु यान् तरुन् अभव्यफलान् जानीय तान् नाशयितुं कर्त्तितुच्च २०
शक्ष्यथ । युग्माभिः समं युद्धकारि पुरं यावत् पराजयते तावत् तत्-
युरप्रतिकूलं तैस्तरुभिर्दुर्गं निर्मास्यथ ।

21

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

१ अनिच्छितवधप्रायश्चित्तं १० सुन्दरोवन्दोलिधा विवाहनियमः १५ अप्रियाजातच्छेष्टपु-
त्राधिकारनिर्णयः १८ अवाधपुत्रवधाज्ञा २१ उद्भवनस्यापननियमः ।

अधिकर्तुं युग्माकं प्रभुपरमेश्वरेण दास्यमाने देशे क्वेचमध्ये यदि हत- १
लोकः प्राप्यते किन्तु स केन हत इति न ज्ञायते तर्हि युग्माकं प्राचीना २
विचारकाच्च वहिर्गत्य तं श्वमारभ्य चतुर्दिक्स्यपुराणि यावत् ३
मापयिष्यन्ति । यत् पुरं हतलोकस्य समीपं भविष्यति, तत्प्राचीन- ४
लोका युगवहनादिसर्वकर्माप्रवृत्तां गोवत्सां ग्रहीष्यन्ति । तत्पुर- ५
प्राचीना अक्षयानुप्रसन्नियजलस्तोवाहिखातं तां गोवत्साम् आनीय ६
तत्र तस्या मस्तकं क्षेत्यन्ति । लेवीययाजकाच्च समीपभुपस्थास्यन्ति, यतो ७
युग्मत्तभुपरमेश्वरं परिचरितुं परमेश्वरनामाशिष्वं दातुच्च ते तेनानुग्रही- ८
तास्तेषाच्च वाक्यात् सर्वविवादो दण्डविचारच्च निष्वेतव्यः । श्वसमोप- ९
स्थपुरमुख्याच्च तत्र जलस्तोतसि क्षिप्रमस्तकगोदत्तोपरि खस्तकरान् १०
प्रचाल्य वाक्यमिदं वदिष्यन्ति, न हस्तैरस्माकम् एव रक्षपातः द्वातो न ११
चास्तंत्रै दृष्टुः । हैं परमेश्वर भवता मुक्तस्य खीयेत्तायेल्वंशस्येदं कर्म १२

क्षम्यतां स्मीवेस्वायेल्वंशं प्रति निरपराधरक्तपातदोषो नार्यतां, तेन तान्
६ प्रति तदक्तपातदोषः क्षमिष्यते । इत्यं युग्माभिः परमेश्वराभिलक्षिते
धर्मं आचरिते स्वमध्यात् निरपराधरक्तपातदोषो दूरयिष्यते ।

१० युग्माभिः स्वरिपुप्रतिकूलं युद्धयाचारायां छतायां परमेश्वरेण युग्मत-
११ करेषु समर्पितानां तेषां केषुचिद् युग्माभिर्बन्दीकृतेषु यदि त्वं बन्दीनां
१२ मध्ये सुन्दरों स्त्रियं विलोक्य तां विवोद्धुम् इच्छेत्स्त्विं त्वया सगृहमानीता
१३ सा स्वमस्तकमुण्डनं नखच्छेदनच्च कुर्यात्, बन्दित्ववसनं त्वक्ता तव गृहे

वसेत् पूर्णमेकमासं स्वपितरं मातरच्च प्रेरेत्, ततः परं त्वं ताम् उप-
१४ गन्तुं विवोद्धुच्च शक्षसि, सा च तव जाया भविष्यति । किन्तु यदि
तस्यां त्वं न तुष्टेत्स्त्विं सा स्वमनोभिलाघात् त्वया विस्वयुया, न रूप्येण
विक्रीतव्या न वा विनिमातव्या, यस्मात् त्वं ताम् उपागमत् ।

१५ यस्य नरस्य प्रियाप्रिये वै पुत्रवत्यौ स्त्रियौ स्त्रियस्य ज्येष्ठपुत्रो
१६ यद्यप्रियाजातो भवेत्, तर्हि स्वपुत्रेभ्यः स्ववित्तदानकाले सोऽप्रियाजातं
ज्येष्ठपुत्रम् अवज्ञाय प्रियाजाताय पुत्राय ज्येष्ठाधिकारं दातुं न शक्षति ।
१७ अप्रियाजातो ज्येष्ठ इति तेनाङ्गीकर्त्तव्यं तस्मै च सर्वस्वस्थांश्चद्वयं दातव्यं,
यतः स तद्वलस्य प्रथमफलं ज्येष्ठाधिकारच्च तस्यैव सम्भवति ।

१८ यदिकस्यचित् पुत्रोऽवाधो विषयगामी च भवति पित्रोराज्ञा न गृह्णाति
१९ शास्त्रितोऽपि तौ न समाद्रियते, तर्हि तस्य पितरौ तं दृत्वा न गरीय-
२० प्राचीनानां समीपे निवासस्यानस्य गोपुरान्तिकम् चानीय न गरीयप्राची-
नेभ्यः कथयिष्यतः, आवद्योरेषः पुत्रोऽवाधो विषयगामी च स आवद्यो-
२१ राज्ञा न गृह्णाति स उदरम्भरी मयपञ्च । ततो न गरीयलोकास्तं प्रस्तरै
र्हनिष्यन्ति, इत्यं यूयं स्वमध्यात् पापिष्ठं दूरयिष्यथ तेन सर्वं इस्वायेल्व-
वंशस्तत् श्रुत्वा भेष्यति ।

२२ यदि कस्चिद् वधयोग्यं पापं छत्रा प्राणदण्डं प्राप्य युग्माभिस्तरावु-
२३ द्वयेत्, तर्हि तस्य शवस्त्ररूपरि छत्रस्त्राचिं न स्थापितव्यः किन्तु तद्विने
प्रस्ताने निधातव्यः, यतो यः कस्चित् तरावुल्लम्ब्यते स ईश्वरेणाभिश्रमः ।
अधिकर्तुं युग्माकं प्रभुपरमेश्वरेण दत्तो देशो युग्माभि नाशुचीकर्तव्यः ।

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

22

१ भावदगणस्यापकारनिपेधः ४ मित्रितस्त्रुतज्जवल्परिधाननिपेधः ५. सगावकपच्छिणी-
परणनिपेधः ८ हस्तर्यग्रष्ठप्राचीकरणाज्ञा ९ अयुग्मयोगनिपेधः १२ वर्खे प्रत्य-

विधानं १६ वस्त्रपमानेषु दण्डः २२ परदारेपु दण्डः २४ वभिचारेपु दण्डः २६ वलात्
मैथुनेषु दण्डः ।

युग्माकं भातुर्वलीवर्द्धं मेघादिकं वा विपर्येन गच्छन्तं दद्वा यूयं तत्र १
मनो निधास्यच्चे, भातुः समीपं तं परावर्त्य यापयिष्यथ । यदि २
युग्माकं स भाता दूरवर्त्यपरिचितो वा भवेत् तर्हि युग्मद्वाता यावत्
तं पशुं न मृगयते तावद् यूयं तं स्वगृहमानीय स्थापयिष्यथ, पञ्चात् तस्मै
दास्यथ । यूयं तस्य गर्द्धमेव वस्त्रं प्रति च तथा करिष्यथ, युग्माकं भातु- २
र्हारितं यद् तत्वं युग्माभिः प्राप्यते तत्सर्वं प्रति तथा करिष्यथ यूयं तत्र
मनो निधास्यच्चे ।

युग्माकं भातुर्गर्द्धमेव वलीवर्द्धं वा पर्थि परितं दद्वा यूयं तं प्रति मनो ४
निधास्यच्चे, तम् उत्त्यापयितुं तसुपकरिष्यथ ।

खो पुंसो वस्त्रं पुमान् वा स्त्रिया वस्त्रं न परिदध्यात्, यः कस्यन् तत् ५
करोति स युग्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य दृणार्हो भवति ।

पथपार्श्वस्थतरौ भूमौ वा युग्माकं समुखे यदि कस्यापि पक्षिणी नीडे ६
श्वावका डिम्बा वा तिष्ठन्ति तदुपरि च पक्षिणी तिष्ठति, तर्हि तैः
श्वावकैः समं पक्षिणीं न धरिष्यथ । स्वार्थं श्वावकान् गृहीत्वा पक्षिणीं ७
त्यच्यथ तेन युग्माकं शुभम् आयुर्दिष्टं भविष्यति ।

गृहस्थात् मानुषस्य पतनेन यथा युग्मदगृहेषु रक्षपातापराधो ८
नायाति तदर्थं यूयं नवीनगृहनिर्माणकाले तत्प्रयत्नेवालीन् निर्मास्यथ ।

युग्माभी रैपितबीजफलानि द्राक्षाफलानि च यद् युग्माकमवहा- ९
र्याणि न भवेयुक्तदर्थं यूयं द्राक्षाक्षेत्रे निश्चितबीजानि न वस्यथ ।

कर्षणार्थं युग्माभि दृष्टगर्द्धभौ न योक्तव्यौ । यूयं दोमकार्पासयो १०
निश्चितसूत्रजवस्त्रं न परिदध्यथ ।

खोयावरणार्थं गात्रोयवस्त्रस्य चतुष्कोणेषु गश्चीन् निधास्यथ । १२

यदि कच्चिद् विवद्य स्त्रीसङ्गं छत्वा तामृतीयते उपवदते च तस्या १३
दुर्नाम कुर्वन् कथयति, स्त्रियमेतामहं व्यवहं किन्तु सङ्गकालेऽख्याः १४
कौमार्यचिक्कं न प्राप्तवान्, तदा तस्याः कन्यायाः पितरौ तस्याः कौमार्य- १५
चिक्कमादाय गोपुरं गत्वा पुरस्य प्राचीनानां समीपं वहिरानेष्यतः ।

कन्यायाः पिता प्राचीनान् वदिष्यति, अहम् अनेन मानुषेण सह १६
स्वकल्पां व्यवहयं किन्तव्यस्तामृतीयते, तत्र कन्यायाः कौमार्यचिक्कं मया १७
न प्राप्तम् इति कथयन् ताम् अपवदते, किन्तु मत्कन्यायाः कौमार्यचिक्क-

मिदं पश्यते व्युक्ता ताभ्यां नगरप्राचीनसाक्षात् तद्वस्तं विस्तारयिष्यते ।
१८ नगरप्राचीनास्तं पुरुषं द्विता दण्डयिष्यन्ति । तस्य शतशेकलरूप्यं
१९ दण्डयित्वा कन्यापित्रे दास्यन्ति, यतः स इखायेल्वंशीयकन्याया दुर्बाम

द्वितवान्, पञ्चात् सा तस्य भार्या भविष्यति, स पुरुषो यावज्जीवं तां
२० व्यक्तुं न शक्ष्यति । किन्तु तद् वाक्यं यदि सत्यं भवेत् कन्यायाः कौमार्य-
२१ चिक्कं न प्राप्येत, तर्हि सा कन्या तैर्वहिरानीय खपितुर्गृहदारसमीपे
संस्थाप्यतां, नगरीयत्वोकाच्च प्रस्तरैस्तां भ्रन्तु । यतः सा पिट्ठरै
व्यभिचारं द्विता इखायेल्वंशे कुकर्म द्वितवती, इत्यं यूयं स्वमध्यात्
पापिष्ठां दूरयिष्यथ ।

२२ परनार्या समं संसर्गे कञ्चन पुमान् यदि ध्रियते तर्हि स संसर्गकारी
पुमान् सा च नारी द्वौ हनिष्यते, इत्यं यूयम् इखायेल्वंशमध्यात् पापिष्ठं
२३ दूरयिष्यथ । यदि कञ्चन वराय वागदत्तां कुमारीं पुरुषमध्ये प्राप्योपग-
२४ च्छति तर्हि यूयं तौ द्वौ नगरदारसमीपे वहिरानीय प्रस्तरै हनिष्यथ ;
सा कन्या हन्तया यतः सा पुरुषमध्ये तिष्ठत्वयि नोच्चैःस्तरं द्वितवती;
पुमांच्च हन्तयो यतः स खसमीपवासिनो जायामुपागमत्, इत्यं यूयं
स्वमध्यात् कलुधं दूरयिष्यथ ।

२५ यदि कञ्चन पुमान् वागदत्तां कन्यां प्रान्तरे प्राप्य बलाद् आक्रम्यो-
२६ पगच्छति तर्हि केवलम् उपगतपुमान् हनिष्यते, किन्तु यूयं कन्यां प्रति
किमपि न करिष्यथ, तस्या मरणार्हदोषो नात्ति यतो यथा कञ्चन मानुषः
२७ खसमीपवासिनः प्रतिकूलम् उत्थाय तं हन्ति, तदपि तथा । पुमान्
प्रान्तरे तां प्राप्तवान्, तस्माद् उच्चैःशब्दं द्वितवत्याक्षस्या वागदत्तायाः
कन्याया रक्षकः कोपि नाविद्यत ।

२८ यदि कञ्चिद् अवागदत्तां कुमारीं प्राप्य तां द्वितोपगच्छति, तर्हु-
२९ यगतः पुमान् कन्यायाः पित्रे पञ्चशतशेकलमुद्रा दास्यति सा च
तस्य भार्या भविष्यति, तस्या उपगमात् पुमान् तां व्यक्तुं यावज्जीवं
न शक्ष्यति ।

३० मनुजः खतातस्य जायां नोपगमिष्यति खपितुराच्छादनीयं न मोच-
यिष्यति ।

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

23

१ समाजं यातुं कनिपयजनानां निषेधः ७ केषाच्चन जनानां प्रहणं ८ अशुचिलात्

सावधानाज्ञा १५ पञ्चाधितं दासं समर्पयितुं निषेधः १७ अभिचारादिनिषेधः १८
चार्षुषिकायहणनिषेधः २१ प्रतिश्रुतसिद्धकरणाज्ञा २४ प्रतिवासिद्रव्यभोजनविधिः ।

निष्कोषिक्षिग्नलिङ्गो वा जनः परमेश्वरस्य समाजं न प्रवेश्यति । १
जारजः परमेश्वरस्य समाजं न प्रवेश्यति, ते दण्डमपुरुषेऽपि परमेश्वरस्य २
समाजं न प्रवेश्यन्ति । अम्मोनीया मोयावीयाच्च परमेश्वरस्य समाजं ३
न प्रवेश्यन्ति, दण्डमपुरुषेऽपि परमेश्वरस्य समाजं न प्रवेश्यन्ति, यतस्ते ४
गिसर्देशाद् आगच्छतो युश्मान् अन्नजलदानेन पथि न साक्षात् ५
छतवन्तः, किन्तु युश्मान् अभिश्शम् युश्माकं प्रतिकूलम् अरामनहर-
यिमस्थपिथोरनिवासिनं विद्येश्वरस्य पुत्रं विलियमस्य वेतनं दत्तवन्तः । ६
युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो विलियमस्याभिमतं न स्त्रीकृत्य युश्मासु स्त्रीहात् ७
तम् अभिश्शापं परावर्त्याशिषं विधत्तवान् । यूर्यं यावज्जीवं तेषां ८
शान्तिशुभे कदापि न यतिष्ठेत् ।

यूर्यम् इदेनीयलोकान् न दृश्यन्ते, यस्मात् ते युश्माकं भातरः, ९
मिस्त्रीयानपि न दृश्यन्ते यतो यूर्यं तेषां देशे प्रावसत । लतीयपुरुषे १०
तेभ्य उत्पन्नाः सन्तानाः परमेश्वरस्य समाजं प्रवेश्यन्ति ।

रिपुगणैः समं योडुं याचाकरणकाले यूर्यं स्वान् सर्वथा कुकर्मतो रक्ति- ११
व्यथ । युश्माकं मध्ये यदि कञ्चन रात्रिविटाशैचाद् अशुचिर्भवेत्, तर्हि १०
स शिविराद् वहिर्गच्छेत् शिविरं न प्रविशेत् । स सन्ध्याकाले जले ११
स्वात्वा सूर्यास्तकाले शिविरं प्रविशेत् । यूर्यं शिविराद् वहिः स्वानमेकं १२
निरोप्य तं वहिर्देशं गमिष्यथ । यूर्यं सखसामग्रीमध्ये अस्तमेकं १३
गृहीत्वा भूमात्रपवेशनकाले तेनास्तेण मृत्तिकां खनिष्यथ, ततः परं १४
निर्गतमलं द्वादशिष्यथ । यतो युश्मान् रक्तितुं युश्माकं रिपून् युश्मलरेषु १५
समर्पयितुच्च युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो युश्मच्छिविरमध्ये भवति, स यथा
युश्माकम् अपविचतादर्शनाद् युश्मतः पराङ्मुखो न भवेत् तदर्थं युश्माकं १६
शिविरेण पवित्रेण स्थातव्यं ।

यो दासः स्वखामिनः समीपात् पत्ताय युश्मान् आश्रयते यूर्यं तं १७
तत्खामिनः कर्ते न समर्पयिष्यथ । स युश्माकं कुत्रचिन्नगरद्वारे स्त्रीय- १८
मनोऽभिलिप्तिस्थाने युश्माकं मध्ये वत्युति यूर्यं तं नोपद्रोष्यथ ।

इस्त्रायेलवंशस्य कायि कन्या वेश्यान् भवेत्, कञ्चन पुमान् पुज्जामी न १९
भवेत् । वेश्यावेतनं कुकुरमूल्यं वा प्रतिश्रुतार्थं युश्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य २०
वेश्म नानेष्यथ यस्मात् तदुभयं युश्मत्प्रभुपरमेश्वरेण दृश्यत ।

१९ यूयं कुसीदार्थम् अर्धाद् रूप्यखाद्यब्रव्यादेः कुसीदं प्राप्तुं स्वभावे
२० चक्षणं न दास्यथ । लाभार्थं विदेशिन ऋग्म दास्यथ किन्तु स्वभावे न
दास्यथ तेन यूयं यं देशम् अधिकर्तुं याय तत्र युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो
युश्माकं करकृतं सर्वकर्म सुभान्वितं करिष्यति ।

२१ यूयं स्वप्रभुपरमेश्वराय वत् प्रतिआश्यथ तद् दातुं न विलम्बिष्यन्वे
यतो युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो इवश्यं युश्मात्स्तस्यादानं करिष्यति, तस्मिन् न
२२ दत्ते युश्माकं पापं भविष्यति । किन्तु यूयं यदि न प्रतिपूष्टुय तर्हि पापं
२३ न भविष्यति । यूयं सोऽनात् निर्गतं वाक्यं पापयिष्यथ, युश्माकं प्रभु-
परमेश्वराय युश्माकं मुखेभ्यो निर्गतं यत् प्रतिश्रुतवाक्यं तदनुसारात्
स्वेच्छापहारो दातथः ।

२४ स्वसमीपवासिनां द्राक्षाद्येत्रे युश्माभिः प्रविष्टे यूयं स्वेच्छया दृप्तिं
यावद् द्राक्षापालानि भोक्ष्यन्वे किन्तु युश्माद्वाजने किञ्चिदपि न निधास्यथ ।
२५ समीपवासिनः शस्यचेत्रे युश्माभिः प्रविष्टे यूयं स्वकरैः कणिशान्त्युत्पाट-
यिष्यथ किन्तु स्वसमीपवासिनः शस्यं दात्रेण युश्माभिर्न देनीयं ।

24

२४ चतुर्विंशोऽध्यायः ।

१ त्यागपत्रदानविधिः ५ छतनवोनेद्वाहपंसो रणगमननियेधः ६ बन्धकविधिः ७
मनुजसेवदण्डः ८ दुष्टात् सावधनाज्ञा १० बन्धकस्यापरकथा १४ वेतनजीविने
वेतनदानाज्ञा १७ अन्याधं कर्म्म नियेधः १५ शस्यकर्त्तनकलाशातनविधिः ।

१ कच्चित् पुमान् काच्चन स्त्रियम् ऊङ्गा यदि तस्या दोषात् तां नानु-
गृह्णाति तर्हि स त्यागपत्रं लिखिता तस्याः करे दत्ता स्वगृहात् तां
२ विच्छक्ष्यति । सा स्त्री तस्य गृहाद् वहिर्भूय यदि पुमांसमन्यं विवृत्ति स
३ द्वितीयः पतिरपि यदि ताम् प्रतीयते त्यागपत्रं तस्याः करे दत्ता
स्वगृहात् तां वहिष्करोति च, वा स विवाहवृद् द्वितीयः स्वामी यदि
४ नियते, तर्हि येन प्रथमस्वामिना सा व्यक्ता स तस्या अशुचित्वात् परं
तां पुनर्विवोदुं न शक्षति, यतस्तत् परमेश्वरसम्मुखे दृश्याहं कर्म ततो
यूयम् अधिकारार्थं प्रभुपरमेश्वरेण दास्यमानं देशं पापेन न लेप्यथ ।

५ कोपि मनुजो नवीनं विवाहं ज्ञात्वा इसं न यास्यति कस्यापि लार्मणो
भारं न ग्रहीयति, स वर्धपर्यन्तं निष्कर्म्मा स्वगृहे नवीनजायाया
मनोरञ्जनं करिष्यति ।

कोपि मनुजोऽन्यख पेषणा अधउर्ज्ज्वं वा प्रस्तुरं बन्धकार्थं न गृहीयत् ९
तद्दुर्हगं जीवनहरणमेव ।

येन केनचिद् इस्वायेल्वंशीयो भाता चोरयित्वा विनिमीयते विक्री- ०
यते वा, स यदि श्रियते तर्हि स चैरो हनिष्यते, इत्यं समथाद्
यूयं दोषं दूरयिष्यथ ।

यूयं कुष्ठरोगे उवधास्यच्छे, लेवीयथाजका युग्मान् वद्यत् ज्ञापयि- ८
व्यन्ति तत्सर्वं कर्तुं यूयम् अतीव यतिष्यच्छे, ते भया यथादिष्टा यूर्धं
यतेन तथैवाचरिष्यथ । मिसरदेशाद् युग्माकम् आगमनकाले प्रभुपरमे- ९
श्वरः पर्धि मरियमं प्रति यदकरोत् तत् स्तुत ।

यूयं स्वभावं ऋणं दत्त्वा बन्धकं ग्रहीतुं तद्दुर्हं न प्रवेष्यथ । यूयं १०
वहिः स्यास्यथ, ऋणो च बन्धकं वहिष्कृत्य युग्माकं समीपम् आनेष्यति । ११
किन्तु स ऋणो यदि दुर्गतो भवेत् तर्हि तस्य बन्धकं ग्रहीत्वा न १२
निन्द्रास्यथ । सूर्यास्तकाले तस्य बन्धकं तस्मिन् पुनः समर्पयिष्यथ तेन १३
स स्ववस्त्रे शृण्यिष्यते युग्मान् आशिष्वं वदिष्यति च युग्माकं प्रभुपर-
मेश्वरस्य साक्षात् तत् पुण्यं भविष्यति ।

यूयं सजातीयं वा युग्मव्यग्रदारे प्रवसन्तं विदेशीयं दरिद्रं १४
दीनं वा वेतनजीविनं नोपद्वेष्यथ । यूयं निरूपितदिने तस्य वेतनं १५
दास्यथ सूर्यास्तं यावत् न स्यापयिष्यथ यतः स दरिद्रः स्ववेतन-
माकाङ्क्षते । नो चेत् स युग्मव्यतिकूलं परमेश्वरम् उद्दिष्य प्रार्थयिष्यते,
तेन यूयम् अपराधिनो भविष्यथ ।

पुत्रस्य विनिमयात् पिता पितु विनिमयात् पुत्रो न हनिष्यते, एकैको १६
जनः सख्यपापाद् हनिष्यते । यूयं विदेशिपिण्डहीनान् अन्यायं न १७
विचारयिष्यथ विधवाया वस्त्रं बन्धकं न ग्रहीयथ । यूयं मिसर- १८
देशे दासा आस्त्रा प्रभुपरमेश्वरस्य तस्माद् युग्मान् आमोचयत् तत्
सारयितुम् अहम् एतानि कर्माणि कर्तुं युग्मान् आदिष्टामि ।

यूयं शस्यच्छेदनकाले यदि मुष्टिमेकं क्षेत्रे विस्मरय तर्हि तं १९
ग्रहीतुं पुनर्न यास्यथ स विदेशिनां पिण्डहीनानां विधवानाम् भविष्यति,
तेन युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्माकं करवात्कर्म शुभान्वितं करिष्यति ।
यूयं जिततरुणां फलानि शातयित्वा पुनः शाखासु न मग्यिष्यच्छे तत्र २०
यत् तिष्ठति तद् विदेशिपिण्डहीनविधवानां भविष्यति । युग्माभिर्द्राक्षा- २१
क्षेत्रस्य द्राक्षाकलेषु संग्रहीतेषु शेषं पुनर्न संयहीष्यते तद् विदेशि-

२२ पिण्डहीनविधवानां भविष्यति । यूर्यं मिसर्देशे दासा आस्त तत्
स्मारयितुम् अहमेतानि कर्माणि कर्तुं युधान् चादिग्रामि ।

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

25

१ चत्वारिंशत्प्रहाराधिकद्वन्द्वनिपेधः ४ शत्यमर्दकदृष्ट्यास्यवभ्ननिपेधः ५ भ्रातृवंश-
वद्वनविधिः ११ निर्लज्जस्तिया दण्डः १२ तोलनसापनयोरन्यायकरणनिपेधः १३
अमालेकवचनं ।

१ मनुजयो विवादे जाते तै यदि विचारार्थं विचारकान्तिकं यात-
२ स्तदा स निर्देषं निर्देषं दोषिणव्वं सदोषं करिष्यति । यदि दोषी
प्रहारयोग्यो भवेत् तर्हि विचारकस्तं शाययित्वा तदपराधानुसारात्
४ प्रहारसंख्यां निश्चीय खसाच्चात् तं प्रहारयेत् । चत्वारिंशत् प्रहारं
कुर्यात् तदधिकं न कुर्यात् । न चेत् तदधिकं महाप्रहारं प्राप्य
युधाकं साक्षात् भाता तुच्छो भविष्यति ।

५ यूर्यं शत्यमर्दकदृष्ट्यास्यं न भंत्यथ ।

६ यदि सहोदरगण एकत्र वसति, तेषामेको निश्चयो नियेत तर्हि
स्तस्य जायां कच्छिद् वह्निःस्यः पुमान् न विवहेत् तस्या देवर-
८ स्ताम् ऊद्गोपगच्छेत् तां प्रति दैवरकर्म कुर्यात् । तस्मात्तस्यां यो ज्येष्ठ-
सुतो जनिष्यते स स्तभातुरुत्तराधिकारी भविष्यति, तेनेत्येलवंशात्
९ तन्नाम न लोप्यते । स पुमान् यदि भावजायां यहीतुम् अनिच्छुकः
स्यात् तदा सा स्त्री नगरद्वारसमीपं गत्वा सम देवर इत्यायेलवंश-
मध्ये स्तभातु नाम रक्षितुं नेच्छति मां प्रति दैवरकर्म न करोति इति
१० वाक्यं प्राचीनानां साक्षात् वदेत् । नगरप्राचीनात्माह्य सम्भाषेन्
यदि स नितान्तम् अनिच्छुकः सन् नाहम् एनां यहीष्यामीति वदेत्,
११ तदा तस्य भावजाया प्राचीनानां साक्षात् तदन्तिकमाग्रव्य तत्पादैकादृ-
उपानहं मोचयित्वा तदास्ये निष्ठीय वाक्यमिदं वदेत्, यः स्तभातु
१२ वैश्णं न रक्षति तं प्रतीत्यं कर्तव्यं । तत इत्यायेलवंशमध्ये तस्य मुक्तपादुक-
वंश इति नाम भविष्यति ।

१३ विवदमानयोः पुंसोरेकस्य पली यदि प्रहारकस्य करात् सपतिं
१४ मोचयितुं स्तकरेण प्रहारकस्य मेष्टं धरति, तर्हि यूर्यं तस्या करं
क्षेत्यथ तत्र नेत्रै न लज्जये ।

युश्मात्समुटके लघुगुरुणी दे माने मा तिष्ठेतां । युश्मद्दृहेषु च १४
चुब्रमहतो दे मानपात्रे न तिष्ठेतां । यूर्यं न्यायं यथार्थच्च मानं न्यायं १५
यथार्थच्च मानपात्रं स्थापयिष्यथ, तेन युश्माकं प्रभुपरमेश्वरदत्तदेशे
युश्माकम् अवस्थितिकालो वर्जिष्यते । इत्यमन्यायं ये कुर्वन्ति ते युश्माकं १६
प्रभुपरमेश्वरस्य दृष्ट्याः ।

मिसर्देशाद् युश्माकं वहिरागसनकाले पथि युश्मान् प्रति आमालेक- १७
बंशो यदकरोद् अर्थाद् युश्माकं अमलानकाले स पथि युश्माभिः समं १८
मिलित्वा ईश्वराद्र भीत्वा युश्माकं पञ्चाहर्त्तिनो दुर्बललोकान् आक्रमत्
तत् स्मरत । युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो यं देशम् अधिकारार्थं युश्मभ्यं १९
दास्यति तत्र देशे युश्माकं प्रभुपरमेश्वरेण चतुर्दिक्ख्यस्थिपुम्यो युश्मभ्यं
विश्रामे इत्ते यूर्यं व्यामधोऽमालेकवंशस्य स्मरणचिङ्गं लोप्यथ, तम्
विस्मरिष्यथ ।

26

२६ षड्विंशोऽध्यायः ।

१ प्रथमफलोऽसर्गकारिणः स्त्रीकारः १२ दत्तोयवर्षे दग्धमांशेऽसर्गकारिणः ग्रार्थना
१६लोकैः सह परमेश्वरस्य नियसः ।

युश्मब्रभुपरमेश्वरो युश्मभ्यम् अधिकारार्थं यं देशं दास्यति, यूर्यं यदा १
तं प्रविश्याधिक्षय च तत्र वस्यथ, तदा युश्मत् प्रभुपरमेश्वरदत्तदेशस्य २
प्रथमोत्पन्नफलानां कानिचित् समादाय डक्षके निधाय सनामरक्षार्थं
प्रभुपरमेश्वरेणाभिलिघितं स्थानं गमिष्यथ । तत्कालीययाजकस्य ३
समीयं गत्वा तत्समुखे वाक्यमिदं गदिष्यथ, परमेश्वरोऽसम्यं यं देशं
दातुम् अस्तत्पूर्वपुरुषाणां समीपे श्रमवान् तं देशम् अहं प्रविष्टोऽस्मी-
त्वहमद्य तत्र प्रभुपरमेश्वरस्य साक्षात् स्त्रीकरोमि । ततः परं वाजको ४
युश्माकं करेभ्यो डक्षकं गृहीत्वा परमेश्वरस्य वेदिसमुखे निधास्यति ।
यूर्यच्च सप्रभुपरमेश्वरस्य समीपे वाचसेतां कथयिष्यथ, मृतकत्वं एको ५
उरामीयोऽस्माकं पूर्वपुरुष आसीत्, सोऽल्पपरिवारैः सह मिसर्देशम्
उत्तीर्थं तत्र प्रावसत् तत्र महिमदलान्वितबज्जवंशोऽभूत् । निष्ठीय- ६
लोका अस्तान् उपाद्रुवन् अलिङ्गन् कठिनदासत्वभारम् अस्तासर्पयन्,
ततो वयं सपूर्वपुरुषाणां प्रभुपरमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थयामहि परमेश्वरो ७
उस्माकं वाक्यं श्रुत्वास्माकं दुःखकष्टोपद्रवान् दृष्टवान् । स च परमे- ८

अरः पराक्रमिकरं विस्तीर्णवाङ् महाशङ्कां चिङ्गास्वर्यकर्माणि च
६ प्रकाश्य मिसर्देशाद् अस्मान् वहिरानयत्, अच चानीय दुग्धमधुप्रवाहिनं
१० देशमिमं अस्मभ्यमदात् । हे परमेश्वर तं मह्यं यां भूमिमदात्तस्याः

प्रथमजातफलान्यहमानीतवान् इत्युक्ता यूयं स्वप्रभुपरमेश्वरसम्मुखे
११ तत्त्विधाय प्रभुपरमेश्वरं प्रणयन्त्यथ । युग्मत्प्रभुपरमेश्वरो युग्माकं युग्म-
त्परिवाराणाच्च यद् यत् क्षेमं छतवान् तेन यूयं लेवीयलोका युग्म-
न्मध्यनिवासिनो विदेशीयलोकास्मानन्दित्यथ ।

१२ टत्तीयवर्षे अर्धाद् दशमांश्करणवर्षे युग्माभिरुत्पन्नशस्यादे ईश-
मांश्करणे समाप्ते यूयं तान् दशमांशान् लेवीयविदेशिपितृहीनविध-
१३ वाम्यो दास्यथ, ताच्च युग्मद्वौपुरेषु तान् भुक्ता तप्त्यन्ति । तदा यूयं
स्वप्रभुपरमेश्वरस्य सम्मुखे वाचमेतां गदित्यथ, लदाज्ञापितवाक्यानु-

सासारात् मया स्वगृहात् पवित्रद्वयाण्यानीतानि लेवीयविदेशिपितृ-
१४ हीनविधवाभ्यच्च दत्तानि लदाज्ञा मया न लज्जितानवा विस्मृताः । श्रोक-
काले तेषां किञ्चिदपि मया न भुक्तम् अशौचकाले तेषां किञ्चिदपि
मया न गृहीतं मृतलोकमुद्दिश्य तेषां किञ्चिदपि मया न दत्तं,

अस्मत्प्रभुपरमेश्वरस्याज्ञा मयाचरिता लदादेशानुरूपाणि सर्वकर्माणि
१५ छतानि । भवान् पवित्रनिवासाद् अर्धाद् सर्वाद् अवलोकताम् अस्म-
त्पूर्वपुरुषान् प्रतियथा शम्बवान् तदनुसासाद् भवलोकस्येच्चायेलवंशस्य
खदत्तदुग्धमधुप्रवाहिदेशस्य च शुभं विधत्तां ।

१६ युग्माकं प्रभुपरमेश्वर एता या विधियवस्था आचरितुम् अद्य युग्मान्
आदिश्वति, ता यूयं सर्वान्तःकरणप्राणैः सममाचरितुं यत्थं ।

१० परमेश्वर एवास्माकम् ईश्वरो भविष्यति, वयं तस्य मार्गेऽस्त्रियामस्त-
स्याज्ञाविधियवस्था आचरित्यामस्तस्य वाचं शिरःसु धारयिष्याम इति

१८ यूयम् अद्य परमेश्वराय प्रतिश्रुतवत्तः । परमेश्वरस्याय युग्मभ्यमिदं
प्रतिश्रुतवान्, यूयं मम वाच्यानुसासारात् मम विशेषलोका भविष्यथ,

१९ मम सर्वाज्ञाम् आचरिष्यथ, तेन यूयं मत्सृष्टसर्वजातीयेभः श्रेष्ठा
विधास्यच्चे प्रशंसाख्यातिसमादरपात्राणि भविष्यथ युग्मत्प्रभुपरमेश्व-
रस्य वाक्यानुसासारात् तमुद्दिश्य पवित्रलोका भविष्यथ ।

२७ सप्तविंशोऽध्यायः ।

१ प्रसरोपरि ववस्थालेखनाज्ञा ६ वेदनिर्माणविधिः ११ गिरिषीम्-एवल्लगिर्यो-
रिखायेल्वंशस्य विभजनं १४ एवल्लगिरौ शापकथनं ।

मूसा इस्यायेल्वंशीयप्राचीनवर्गच्च लोकान् इत्याज्ञापयत्, अद्याहं १
युश्मान् यद् यद् आदिशामि यूयं तत्सर्वम् आचरत् । युधावभुः २
प्रभुपरमेश्वरो युश्मभ्यं यं देशं दास्यति, तं देशं प्रवेश्युं यूयं यदा यर्द्दन-
नदीपारं गमिष्यथ, तदा वह्वत्स्तरान् स्थापयिष्यथ चूर्णेन च लेप्यथ । ३
युश्मत्प्रभुपरमेश्वरेण युश्मत्पूर्वयुर्घेभो यत् प्रतिश्रुतं तदनुसाराद् ४
युश्मभ्यं तेन दास्यमानं दुग्धमधुप्रवाहिदेशं घासुं यदा पारं वास्यथ,
तदा तत्स्तरेषु ववस्थाया अस्याः सर्ववाक्यानि लेखिष्यथ । अहमद्य ५
यान् प्रस्तरानधि युश्मान् आदिशामि, तान् यूयं यर्द्दननदीपारगमनकाल
एवल्पर्वते स्थापयिष्यथ चूर्णेन च लेप्यथ । तत्र खप्रभुपरमेश्वराय ६
वेदिमेकां करिष्यथ, सा प्रस्तरै निर्मातव्या किन्तु तत्र लौहास्त्रं न तोल-
यितव्यं । युश्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य तां वेदिम् अनासादितप्रस्तरै निर्मा- ७
यिष्यथ तदुपरि युश्माकं प्रभुपरमेश्वराय हीमबलीन् उत्सूच्यथ । मङ्ग-
लार्थकबलींच दास्यथ तत्र भुक्ता युश्माकं प्रभुपरमेश्वरस्य समर्द्दं आन-
न्दिष्यथ । तत्र प्रस्तरेषु ववस्थाया अस्याः सर्ववाक्यानि स्पष्टं लेखिष्यथ । ८

मूसा लेवीययाजकान् इस्यायेल्वंशस्य सर्वलोकांच्च पुनरवदत् ९
इस्यायेल्वंश यूयं पृथगुत मदाक्यम् आकर्णयत च, यूयम् अद्य प्रभुपरमे-
श्वरस्य लोका जाताः, अतः खप्रभुपरमेश्वरस्य वाक्यं मनःसु निधाय १०
अद्य मदत्तास्तदीयविधिष्यवस्थाज्ञा आचरत् ।

तद्विने मूसा लोकान् इदमादिशत् युश्मासु यर्द्दननदीपारं गतेषु ११
लोकान् आशिष्यं वक्तुं शिमियोन्-लेवि-यिह्वदा-इषाखर-यूषफ-विन्या- १२
मीनवंशीया गिरिषीमगिरौ स्थास्यन्ति । रुवेण-गाद-आशीर-सिवूलून् १३
दान-नप्तालिवंशीयाच्च शस्त्रम् एवल्लगिरौ स्थास्यन्ति ।

ततः परं यो नरः परमेश्वरेण दृग्गितां शिल्पकरकस्त्रितां तत्त्वितां १४
सिक्तां वा मूर्त्तिं निर्माय निभृते स्थापयति स शस्त्र इति लेवीयलोकैरि- १५
स्यायेल्वंश उच्चैरुच्यतां, ततः सर्वलोका वदन्तु तथास्तु । यः खपितरौ १६
अवजानाति स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका वदन्तु तथास्तु । यः समीपवासिनो १७
भूमिचिक्कं स्थानान्तरं करोति स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका वदन्तु तथास्तु ।

१८ योऽन्यं पथो वह्नि: कर्त्तति स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका वदन्तु तथास्तु । यो
१९ विदेशिपिण्डिहीनविधवानां विचारेऽन्यायं कर्त्तति स शस्त्र इत्युक्ते सर्व-
२० लोका वदन्तु तथास्तु । यः पिण्डजायां गच्छति पितुरावरणीयाना-
२१ च्छादनात् स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका वदन्तु तथास्तु । यः पशुमुपगच्छति
२२ स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका वदन्तु तथास्तु । यः खभगिनीम् अर्धात् खपि-
तुर्मातु वर्मा कन्यामुपगच्छति स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका वदन्तु तथास्तु ।
२३ यः खश्वशूमुपगच्छति स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका वदन्तु तथास्तु । यो
२४ गुप्तं खसमीपवासिनं हन्ति स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका वदन्तु तथास्तु ।
२५ यो निरप्रराधिनं हन्तुम् उत्कोचं गृह्णति स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका
२६ वदन्तु तथास्तु । य एतस्या व्यवस्थायाः सर्ववाक्यानि निष्ठिद्रं न पात्र-
यति स शस्त्र इत्युक्ते सर्वलोका वदन्तु तथास्तु ।

28

४८ अष्टविंशोऽध्यायः।

आज्ञावहनस्याज्ञालङ्घनस्य च फलं ।

१ यूयं वदि खप्रभुपरमेश्वरस्य वाक्यानि मनःसु निधाय तस्य या आज्ञा
अद्य मद्यादिश्यच्चे ताः सर्वा आचरितुं यतच्चे, तर्हि युग्मतभुपरमेश्वरः
२ एत्वीस्यसर्वजातितो युग्मान् श्रेष्ठान् विधास्यति । खप्रभुपरमेश्वरस्य
वाक्यानि मनःसु निधानान् युग्मान् इमानि शुभान्यनुवर्त्तिष्यन्त
३ आश्रयिष्यन्ते च । यूयं पुरे शुभान्विताः क्षेत्रे च शुभान्विता भविष्यत
४ युग्माकं देहफलं भूमिफलं गोमेषादैर्वत्सरूपपशुफलच्च शुभान्वितं
५ भविष्यति । युग्माकं डक्ककपूपपात्राणि शुभान्वितानि भविष्यन्ति । यूयं
६ गेहागमनकाले शुभान्विता वह्निर्गमनकाले च शुभान्विता भविष्यत
७ परमेश्वरो युग्माकं प्रतिकूलम् उत्थितान् रिपून् युग्माकं समक्षं नाशयि-
यति, ते युग्माकं प्रतिकूलम् एकपथेनागमिष्यन्ति किन्तु युग्माकं
८ सम्मुखात् सप्तपथैः पलायिष्यन्ते । परमेश्वरो युग्माकं कोषागारेषु
युग्माकं कर्पितसर्वकर्मणि च युग्मान् शुभान्वितान् करिष्यति ।
युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो युग्मयं यं देशं दास्यति तत्र युग्मान् आश्रिष्व
९ वदिष्यति । खप्रभुपरमेश्वराज्ञाः पात्रयन्तस्तस्य पथि चलन्तस्य यूयं
१० परमेश्वरेण खप्रभुपरमेश्वरात् पवित्रलोकत्वेन स्यापयिष्यच्चे । यूयं
परमेश्वरस्य नाम्ना प्रसिद्धा इति विदिते एत्वीस्यसर्वलोका युग्मतो

भेष्यन्ति । परमेश्वरो युश्मभ्यं यं देशं दातुं युश्मतृष्णपुरुषाणां समीपे ११
श्रस्वान् तत्र देहफलानां पशुफलानां भूमिफलानां च बाङ्गल्यदानेन पर-
मेश्वरो युश्माकं क्षेमं विधास्यति । परमेश्वर उपयुक्ताकाले युश्माकं देशे १२
वृष्टि दातुं युश्माकं करक्षतं सर्वकर्म शुभान्वितं कर्तुच्च स्थोमरुपम्
उत्तमं भाण्डागारं मोचयिष्यति । यूयं बज्जजातिभ्य ऋणं दास्यथ, ऋणं
न ग्रहीयथ । युश्माकं प्रभुपरमेश्वरस्यैता वा आज्ञा ग्रहीतुम् आचरि- १३
तुच्चाहं युश्मान् अद्यादिशामि ता यदि यूयं मनःसु निधञ्जे, तर्हि
परमेश्वरो युश्मान् उत्तमाङ्गखरुपान् न च लाङ्गूलखरुपान् करिष्यति
यूयम् उन्नता एव न चावनता भविष्यथ । अद्याहं युश्मान् यद् यद् १४
आदिशामि तस्माद् दक्षिणं वामं वा न परावर्त्तध्वम् इतरदैवान्
सेवितुं तान् नानुगमिष्यथ ।

किन्त्वहमय युश्मान् यान् आज्ञाविधीन् आदिशामि तान् ग्रहीतुम् १५
आचरितुच्च यदि यूयं स्वप्रभुपरमेश्वरस्य वाक्यानि न मनःसु निधञ्जे
तर्हीते शापा युश्मान् अनुवर्त्तिष्यन्ते आश्रियिष्यन्ते च । यूयं पुरे श्रस्ता: १६
क्षेमे च श्रस्ता भविष्यथ । युश्माकं डक्षकपूपपात्राणि श्रस्तानि भविष्यन्ति । १७
युश्माकं देहफलानि भूमिफलानि गोमेषादेवत्सरुपपशुफलानि च १८
श्रस्तानि भविष्यन्ति । यूयं गेहागमनकाले श्रस्ता वहिर्गमनकाले च श्रस्ता १९
भविष्यथ । युश्माकं दुष्टक्रियाहेतोरर्थात् मत्यागहेतोर्यावद् युश्माकं लोपो २०
नाशस्त्र तृणे न भवेत् तावद् युश्माकं करक्षतकर्मसु परमेश्वरो युश्मान्
प्रति शापोद्देशतिरस्कारान् प्रेषयिष्यति । यूयं यं देशमधिकत्तुं याय २१
तस्माद् यावत् नोच्छेत्यधे तावत् परमेश्वरो युश्मासु महामारीं
लाग्यिष्यति । परमेश्वरो यक्षाज्वरज्वालातिदाहखड्यशुष्कस्त्रानश्ये २२
रुश्मान् आचन्निष्यति, तानि युश्माकं नाशं यावद् युश्मान् अनुवर्त्तिष्यन्ते ।
युश्माकं मस्तकोपरि स्थितयोम पित्तलवद् अधःस्थितभूमिच्च लौहवद् २३
भविष्यति । परमेश्वरो युश्माकं भूमौ तौयविनिमयेन धूलिसिकता २४
वर्धिष्यति, यावद् युश्माकं नाशो न भवेत् तावत् तद् गगणाद् युश्मासु
पतिष्यति । परमेश्वरो युश्माकं रिपुसमुखे युश्मान् ताडयिष्यति २५
यूयं रिपुप्रतिकूलम् एकापयेनागमिष्यथ किन्तु तेषां समुखात् सप्तयैः
पलायिष्यधे, एत्यीस्यसर्वलोकानां समक्षं निष्ठास्पदं भविष्यथ ।
योमपद्धिणो भूमिपश्वस्त्र युश्माकं शवक्रयं भोक्ष्यन्ते तान् कोपि २६
न दूरयिष्यति । परमेश्वरो युश्मान् अप्रतिकार्यं मिस्त्रीयनार्दीब्रग्नार्णः- २७

२८ पामकण्डूभिः प्रहरिष्यति । परमेश्वरो वातुजावान्त्वमनोविस्मयताभि
 २९ युग्मान् प्रहरिष्यति । यथान्वेऽन्यकारे हस्तामर्णं करोति तथा यूयं
 मथाके हस्तामर्णं करिष्यथ, युग्मात्ययो इशुभो भविष्यति यूयं सदो-
 ३० पद्मुता अपहृताच्च भविष्यथ, कौपि युग्मान् नोऽन्नरिष्यति । वागदत्ता
 कन्या वरादन्यनरेणोपगमिष्यते, खनिर्मिते एव हे यूयं न वत्यथ खद्धतस्य
 ३१ द्राक्षाद्वेचस्य फलानि यूयं न सच्चेष्यथ । खसमुखे हृतायाः खगो-
 र्मांसं यूयं न भेद्यस्य युग्माकं गईभा युग्माकं साक्षात् बलात् हृषि-
 ष्यन्ते, युग्मभ्यं परावर्त्य न दास्यन्ते, युग्माकं मेघादे व्रजाद् युग्माकं
 ३२ रिपुभ्यो दास्यन्ते, कोपि युग्मान् नोपकरिष्यति । युग्माकं पुत्रकन्या
 चन्यजातिभ्यो दास्यन्ते कृत्वा दिनं तेषां दिट्ठकृणां युग्माकं दृष्टिः
 ३३ क्षेष्यते तान् द्रष्टुं न शक्षय । युग्माकं भूमिश्चमफलानि युग्मदज्ञातलोकै
 ३४ भौत्यन्ते यूयं सदा केवलं उपद्रुताः पीडिताच्च भविष्यथ । युग्मवेचै
 ३५ र्यद्यद् द्रष्यते, तद्गर्णनाद् यूयम् उच्चदिष्यथ । परमेश्वरो युग्माकम् आजा-
 नुजङ्घापदतलात् शिरो यावद् अप्रतीकार्थ्यनाडीत्रयेन प्रहरिष्यति ।
 ३६ परमेश्वरो युग्मान् युग्मनियुक्तं राजानच्च युग्माकं युग्मतूर्वपुरुषाणा-
 च्छाक्षातजातीयानां देशं नेष्यति, तत्र यूयं शिलाकाष्ठमयान् इतर-
 ३७ देवान् सेविष्यन्ते । परमेश्वरो युग्मान् येषां जातीयानां देशं नेष्यति,
 ३८ यूयं तेषां चमलारपुरावत्तोपकथास्यदो भविष्यथ । क्षेचै युग्माभि
 बैज्ञश्चेषु स्वत्यश्चस्यं संयहीष्यते यतः शूककीटालद् विनाशयि-
 ३९ ष्यन्ति । खनिर्मितस्य खद्धरस्य द्राक्षाद्वेचस्य द्राक्षारसो युग्माभि न
 ४० पास्यते द्राक्षाफलानि न चेष्यन्ते यतः कीटाः सर्वं खादिष्यन्ति । युग्माकं
 सर्वसीम्नि जितवरुषु सत्यं यूयं तैलमर्दनं न करिष्यथ यतस्तत्कलानि
 ४१ पतिष्यन्ति । यूयं पुत्रकन्या जनयिष्यथ किन्तु तेषु युग्माकं खत्व
 ४२ न स्यास्यन्ति यस्मात् ते वन्दीभूय दूरं यास्यन्ति । शूककीटा युग्माकं
 ४३ सर्वदक्षान् क्षेचेत्प्रज्ञफलानि च भौत्यन्ते । युग्माकं मध्यवर्त्तिविदे-
 शोयलोका युग्मतोपि उद्रुता भविष्यन्ति यूयम् उत्तरोत्तरम् अवनता
 ४४ भविष्यथ । ते युग्मभ्यम् कृत्यां दास्यन्ति किन्तु यूयं तेभ्य चक्षणां न दास्यथ
 ४५ ते उत्तमाङ्गस्त्रहपा भविष्यन्ति यूयं लाङ्गोलस्त्रहपा भविष्यथ । यावद्
 युग्माकं विनाशो न भवेत् तावद् एते शौपा युग्माकं प्रतिकूलम् आगव
 युग्मान् अनुवर्त्तिष्यन्ते आश्रयिष्यन्ते च, यतो युग्माकं प्रभुपरमेश्वरेणा-
 ४६ दिष्टान् आज्ञाविधीन् आचरितुं यूयं तदाक्षे मनांसि न न्यधद्धं । अतस्मे

चिक्रार्थमाच्चर्वलक्षणार्थच्च युश्मादुपरि युश्मादंशेपरि च सदा स्थास्यन्ति ।
 यतो युश्मत्वभुपरमेश्वरः सक्ततेर्बाज्जल्याद् आनन्दितै हृष्टान्तःकरणैच्च १०
 युश्माभिर्न सेवितः । परमेश्वरो युश्माकं प्रतिकूलं यान् रिपून् प्रेष- ११
 यिव्यति ते सर्वाभावात् क्षुधालग्नानस्तार्त्ते युश्माभिः सेविष्यन्ते, यावद्
 युश्माकं विनाशो न भवेत् तावत् ते युश्माकं खन्ते लौहयुगं स्थापयिष्यन्ति ।
 उद्गुयमानोत्क्रोशपक्षिवच्छीघ्रगामिनी जातिरेकातिदूरात् एथिवाः १२
 सीमातो युश्मत्वभुष्णा परमेश्वरेण युश्मत्वतिकूजम् आनेष्यते, तज्जा-
 तीयलोकानां भावा युश्माकं बोधागम्या । ते परुषवदना वद्धान् न १३
 समादरिष्यन्ते बालांच्च न दयिष्यन्ते । यावद् युश्माकं नाशो न भवेत् १४
 तावत् ते युश्माकं पशुवत्सान् भूमिफलानि च भोक्ष्यन्ते तेन युश्माकं
 नाशं यावद् युश्मच्छस्यद्राक्षारसतेलानां गोभेषादेवत्सानाच्च किञ्चिदपि
 नावशेच्यते । युश्मदेशीयान्युच्चसुरक्षितप्राचीराणि युश्माकं विश्वास- १५
 भूमयस्त्वेषां प्राचीराणां पतनं यावद् यूयं युश्मत्सर्वनगरेषु तैरवरो-
 त्यस्ये युश्माकं प्रभुपरमेश्वरदत्तदेशस्य सर्वनगरेषु यूयं तैरवरोत्यस्ये ।
 इत्यं शत्रुणा युश्मदवरोधे क्लेशे च जाते खदेहफलम् अर्थात् प्रभु- १६
 परमेश्वरेण दत्तानां स्युत्त्रकम्यानां मांसं युश्माभिर्भोक्ष्यते । युश्माकं १७
 मध्ये यः पुमान् सर्वाभ्यः कोमलो सुखभोगी च, स खभातरं वक्तःस्याजायाम्
 अवशेषवालकांच्च प्रति कुट्टिं करिष्यति, यतो रिपुभि युश्माकं सर्व- १८
 नगरेषु युश्माकमवरोधे क्लेशे च जाते स सर्वभक्ष्याभावात् यत् खपुत्रस्य
 मांसं बुभुक्षिष्यते तस्य किञ्चिदपि तेषां कस्त्रैचित्र दास्यति । या खी कोम- १९
 लतासुखभोगाभ्यां पदतले भूमौ निधातुं कदापि न प्रवृत्ता, युश्माकं
 सर्वाभ्यः कोमलाङ्गी सुखभोगिनी च सा नारी खवक्तःस्थस्यामिनं खपुत्र-
 कम्याच्च प्रति कुट्टिं करिष्यति । यतो रिपुभि युश्मवगरेषु युश्मा- २०
 कम् अवरोधे क्लेशे च जाते सा सर्वभक्ष्याभावात् खपाददयमध्यात्
 निर्गतं गर्भपुष्पं खप्रस्तुतान् बालकांच्च गृह्णं भोक्ष्यते । यूयं खप्रभुपर- २१
 मेश्वरइति श्रीयुक्तभयानकनाम्नो भेतुम् अत्र पुस्तके लिखितानि
 सर्ववस्थावाक्यानि पालयितुं यदि नावध्वे, तर्च परमेश्वर २२
 आच्चर्यरूपं बज्जलस्थायिमहाधातै बज्जलस्थायिदुष्टरोगैच्च युश्मान्
 युश्मदंशस्थाहनिष्यति । यूयं यतो विभीष तान् मिष्ठीयमहाव्याधीन् २३
 युश्माकं मध्यं पुनरानेष्यति । तेन ते युश्मान् आश्रयिष्यन्ति । अप- २४
 रम् अत्र पुस्तके ये न लिखितास्तादशान् रोगाधातान् युश्माकं विनाश-

६२ पर्यन्तं युग्मान् प्रति परमेश्वर आनेष्यति । व्यामतारकावद् वज्ञ-
संख्यानां युग्माक्रम् अल्पजना अवशेष्यन्ते यतो यूयं स्वप्रभुपरमेश्वरस्य
६३ वार्यं नाग्नह्नीत । परमेश्वरो युग्माकं क्षेमं कर्तुं युग्मान् वर्द्धयितुच्च
यथा आङ्गादित आसीत् तथा युग्मान् नाशयितुं लेनुच्चाङ्गादित्यते,
६४ यूयं यं देशम् अविकर्तुं याथ ततो दूरीकास्त्रिष्यच्च । परमेश्वरो युग्मान्
एथित्या एकसीमातो इन्यसीमां यावत् सर्वजातीयानां मध्ये विक-
रिष्यति तत्र युग्माभिं युग्मात्पूर्वपुरुषैच्चाज्ञाताः काष्ठपाण्यमया
६५ इतरदेवा युग्माभिः सेविष्यन्ते । तेषां भिन्नजातीयानां मध्ये यूयं
किमपि सुखं न प्राप्यथ युग्माकं पदवलानि कुञ्चापि न विअभिष्यन्ति
किन्तु परमेश्वरस्तत्र युग्माभ्यं चित्तकर्म्यं नेत्रक्षीणां मनश्चोक्ष्य
६६ दास्यति । यूयं स्वप्राणेषु निराशा भविष्यथ दिवानिष्टं शक्तिष्यच्च
६७ स्वप्राणरक्षाम् असमवां ज्ञास्यथ । यूयं मनःसु यत् शक्तिष्यच्च नेत्रैच्च
यद् ब्रह्मथ, तस्मात् प्रातः कथयिष्यथ हा हा यदि सन्ध्याभविष्यत्,
६८ सन्ध्याकाले च कथयिष्यथ हा हा यदि प्रातरभविष्यत् । एष पन्ना
युग्माभिः पुनर्न दर्शिष्यत इत्यहं युग्माभ्यं यं पन्नानमधि कथितवान् पर-
मेश्वरस्तेन मिसरदेशपदेन पोतैर्युग्मान् पुनर्नेष्यति, तत्र यूयं स्वरि-
पूणां दासा दास्यच्च भवितुं विकेष्यच्चे किन्तु कोपि युग्मान् न क्रेष्यति ।
६९ परमेश्वरो होरेवि इस्खायेल्वंशेन सह यं नियमं छतवान् तदन्यं
यं नियमं तान् प्रति कथयितुं मीयावदेष्टे मूससम् आदिश्वत् तस्य
नियमस्य वाक्यानि समाप्तानि ।

29

२९ ऊनचिंशोऽध्यायः ।

१ आज्ञां पालयितुं विनयः १० ईश्वरेण समं नियमः १८ आज्ञालक्ष्मनकलां ।

१ मूसाः सर्वम् इस्खायेल्वंशम् आङ्गय कथितवान् परमेश्वरो मिसरदेशे
२ फिर्णाणं तस्य सर्वदासान् सर्वदेशच्च प्रति यानि कर्माणि व्यतवान्
३ तानि यूयं स्वनेत्रै दृश्यवन्तः, अर्यात् महापरीक्षा महाच्चर्यचित्र-
४ कर्माणि युग्माभिः स्वनेत्रै दृश्यनि, तथापि परमेश्वरो ज्ञानग्राहीणि
चित्तानि दर्शनग्राहीणच्चक्षुषः अवणग्राहीणि कर्णाणि नाद्यापि युग्माभ्यं
५ दत्तवान् । अहमेव युग्माकं प्रभः परमेश्वर इति यूयं यथा जानीयात्,
तदर्थम् अहं चत्वारिंशद् वर्षाणि प्रात्नरेण युग्मान् गमयितवान् तत्र

गाचेषु युधाकं वस्त्राणि न जीर्णानि पादेषु च पादुकाः पुरातनत्वं न गताः; ६
 यूर्यं पूर्यं नाभुगच्छं द्राक्षारसं सुरां नापिवत् । युधाभिः स्थानेऽत्र प्राप्ते वयम् ०
 अस्माभिः सह योद्धुं वहिरागतं हिव्वोनीयं क्षीहोनं भूर्यं वाशानी-
 यम् औरं भूपञ्चाहनाम्, तेषां देशं वशीकृत्य खेणीयेभ्यो गादीयेभ्यो ८
 मिनश्चर्द्वंशाय चाधिकर्तुम् अदाम् । अतो यूर्यं यथा सर्वकर्मसु ९
 क्षतार्था भवेत्, तदर्थं नियमस्तैतस्य वाक्यानि मनःसु निधायाचरत् ।

परमेश्वरो युधान् यद् गदितवान् युधाकं पूर्वपुरुषान् इत्राहीम् १०
 इसहाकं याकूवं प्रति यच्छस्तवान् तदनुसाराद् यूर्यं तेन स्त्रीय- ११
 लोकत्वे निरुपिष्यच्छे स च युधादोश्वरो भविष्यतीति यं नियमं दिव्यच्छ
 युधाकं प्रभुपरमेश्वरोऽय युधाभिः समं स्थिरयितुम् उद्यतोऽस्ति,
 युधाकं प्रभुपरमेश्वरेण सह तं स्थिरयितुं युधाकं वंशपतयः प्राचीना १२
 अथक्षा इखायेलीयाः सर्वपुरुषा युधात्वक्ताना भार्या युधाकं शिवि- १३
 रान्तरस्यविदेशिलोकाः काष्ठक्षेदकजलवाहकैः सहिता यूर्यं सर्वेऽय
 खप्रभुपरमेश्वरस्य साक्षात् तिष्ठथ । अहम् इमं नियमं दिव्यच्छ १४
 केवलं युधाभिः सह करोमि तत्र, किन्तवस्त्राकं प्रभुपरमेश्वरस्य १५
 समक्षम् अस्माभिः सहाय वर्तमानैर्वर्तमानैऽच सब्नैः सहायाहं
 नियममेनं करोमि ।

मिस्टर्डेशेऽस्माकं प्रवासो नानाजातीयानां सध्येनास्माकं यात्रा च १६
 युधाभि ज्ञाता तेषां काष्ठपाषाणौप्रस्तर्णमया षट्खार्हा मूर्त्यो १०
 युधाभि दृष्टाः । अस्माकं प्रभुपरमेश्वरं त्वक्तुं तेषां भिद्वजातीयानां १८
 देवान् सेवितुच्छ प्रवृत्तमनाः पुमान् स्त्री परिवारो वंशो वा कोप्यद्य
 युधान्धे मा भवतु, विषवक्षस्य नागदमनकस्य वा मूलं युधान्धे नेत-
 पद्यताम् । अस्य शापस्य कथां श्रुत्वा कोपि स्त्रमनोमध्य ज्ञातान्मित्या- १९
 शिष्वं मा वदतु, दण्डया मत्तस्यापि स्त्रमनोभिलाघात्वतो मम शुभं
 भविष्यति । परमेश्वरस्त नरं क्षन्तुम् अनिच्छुको भविष्यति, तस्य २०
 प्रतिकूलं परमेश्वरः क्रोधाभिं ज्वालयिष्यति पुस्तकेऽत्र लिखिताः शापाः
 सर्वे तमाक्षभिष्यन्ति, परमेश्वरो औमाधर्लस्य नाम लोप्यति । परमे- २१
 श्वर एतद्व्यवस्थाग्रस्ते लिखितनियमस्य सर्वशापानुरूपम् तस्मायशुभं
 दातुम् इखायेलवंशेभ्यस्तं प्रथक् करिष्यति । युधाकं पञ्चाद् उत्पन्ना २२
 युधाकं भाविवंशा दूरदेशादागता विदेशिलोकाच्च यदा देशस्तैतस्या-
 दातान् परमेश्वरेण क्षतानि क्षतानि च गन्धकलवणाच्छन्नां दग्धाम् २३

चनुप्राम् अनञ्जुरा लग्नादिहीनां भूमिष्ठं क्रोधात् प्रतापाच्च परमेश्वरिणो-
२४ च्छिन्नसिदोभमोराद्यासिवोयिमा इवोच्छिन्नां द्रव्यन्ति, तदा ते भिन्न-
जातीयाच्च सर्वं इति वक्ष्यन्ति, परमेश्वर एतदेशं प्रति कुत इत्यं कृत-
२५ वान्? तस्य महाक्रोधज्वलनस्य किं कारणं? तदा त इदं वदिष्यन्ते,
मिसर्देशात् तेषां वहिरानयनकाले तेषां पैठकः प्रभुपरमेश्वरस्तैः समं यं
२६ नियममकरोत् तं नियमं ते लह्मितवन्त इतरदेवाञ्चानुगतवन्तः संवित-
२७ वन्तः सैरज्ञातान् परमेश्वरादत्तान् देवान् प्रणतवन्तच्च । अत एतव-
पुस्तके लिखितान् प्राप्तान् एनं देशम् चाक्षमयितुं तं प्रति परमेश्वर-
२८ क्रोधः प्राज्वलत् । परमेश्वरो महाक्रोधप्रतापकोपैत्तदेशात् तान्
२९ उत्पाद्य अद्यवद् अन्यदेशे निरक्षिपत् । यद्यद् गुप्तं तद् अस्माकं
प्रभुपरमेश्वरस्य, किन्तु यद्यत् प्रकाशितं तत् सदास्माकम् अस्मद्-
भाविवंशस्य चास्ति, तदनुसाराचैतस्या अवस्थायां वाक्यान्यसाभिरा-
चरितव्यानि ।

30

३० चिंशोऽध्यायः ।

१ अनुतापलत्सनुयहं कर्त्तम् ईश्वरप्रतिज्ञा ११ स्पष्टम् आज्ञाप्रकाशकथनं १५ स्ताकानां
समुखे स्वत्युजोवनस्थापनकथा ।

१ एतानि वान्याश्रीःश्रापयो वाक्यानि युग्मत्यनुखे मया स्थापितानि
तानि यदा युग्मान् आत्रयिष्यन्ते, तर्हि सप्रभुपरमेश्वरेण दूरीकृता यूर्धं
२ यत्र वत्स्यथ तत्र भिन्नजातीयानां देशेषु यदि मनोनिधाय प्रभुपरमेश्वरं
प्रति परावर्त्तध्वे, अद्याहं युग्मस्य या आज्ञा ददानि तदनुरूपं यदि
३ यूर्धं युग्माकं वंशच्च सान्तःकरणप्राणैः समं तद्वाकं गृह्णीय, तर्हि युग्माकं
प्रभुपरमेश्वरो युग्मान् दधमानो बन्दिवात् मोचयिष्यति यत्र यत्र स्थाने
येषां जातीयानां मध्ये यूर्धं तेन विकीर्णस्तस्मात् सर्वस्थानात् पुनर्युग्मान्
४ संयहीष्यति । यूर्धं यदि व्योमप्रान्तस्थसीमायां दूरीकृतास्तिष्ठेत तर्हि
५ युग्माकं प्रभुपरमेश्वरस्तस्माद् युग्मान् आनीय संयहीष्यति । युग्माकं
पूर्वपुरुषा यं देशम् अधिकृतवन्तः, युग्माकं प्रभुपरमेश्वरस्तं देशं युग्मान्
आनेष्यति यूर्धं तमधिकरिष्यथ, स युग्माकं पूर्वपुरुषेभ्यो युग्मभ्यमधिकं
६ शुभं दास्यति युग्मान् वर्जयिष्यति च । यूर्धं यथा स्थानःकरणप्राणैः
समं सप्रभुपरमेश्वरे श्रीयमाणा जीवथ तदर्थं युग्माकं प्रभुपरमेश्वरो

युश्माकं युश्मदंशस्य चान्तःकरणत्वचं क्रेत्स्यति । युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो ०
युश्मद्दृष्ट्याकृतताङ्गनाकृतिपून् प्रति तान् शापान् दास्यति । परा- १
वृत्तमनसो यूयं परमेश्वरस्य वाक्यानि ग्रहीत्यथ, अद्याहं युश्मान् तस्य २
या आज्ञा आदिशामि ताः पालयित्यथ । युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो युश्मत- ३
क्षेमार्थं युश्माकं करकृतकर्मभिर्देहफलैः पशुफलै भूमिफलैश्च युश्मान् ४
वर्जयित्यति । यतः परमेश्वरो युश्माकं पूर्वपुरुषानधि यथानन्दं द्वृतवान् ५
तथा शुभं कर्तुं युश्मान् प्रवर्यपि पुनरानन्दित्यति । यस्माद् यूयं खान्तः- ६
करणप्राणैः समं खप्रभुपरमेश्वरं प्रति परावृत्यैतद्विवस्याग्रन्थे लिखितान् ७
खप्रभुपरमेश्वरस्य आज्ञाविधीन् पालयितुं तस्य वाक्यानि ग्रहीत्यथ ।

अद्याहं युश्मान् यदादिशामि तद् युश्माकं बुद्धेरगम्यं दूरं वा नहि । ११
तत् खर्गे स्थितं नहि अतो वयं यथा तत् श्रुत्वा पालयाम एतदर्थम् अस्मत् १२
कृते कः खर्गमारुह्यं तद् आनेत्यति इति वाग् युश्माभिर्न गदितव्या ।
तत् सागरपारे स्थितं नहि, अतो वयं यथा तत् श्रुत्वा पालयाम १३
एतदर्थम् अस्मत्कृते सागरपारं गत्वा कस्तद् आनेत्यतीति वागपि
युश्माभिर्न गदितव्या । किन्तु तदाक्यं पालयितुं युश्माकं समीपस्थम् १४
चर्याद् युश्माकं वदने मनसि चार्षते ।

पश्यताहमद्य युश्माकं समक्षं जीवतक्षेमं मन्त्रयुक्तेशश्च निधत्तवान् १५
अतोऽहमद्य खप्रभुपरमेश्वरे प्रेम कर्तुं तस्य पथा चलितुं तस्याज्ञावि- १६
धियवस्थाः पालयितुञ्चादिशामि, तदनुरूपम् आचरन्तो यूयं जीवित्यथ
वर्जित्यव्यधे च, यूयं यं देशम् अधिकर्तुं याथ तत्र युश्माकं प्रभुपरमेश्वरो
युश्मान् आश्रितं वदित्यति । किन्तु यदि यूयं मनः परावर्त्य ममादेशं १७
न गृहीत्वा विपथगमामिनो भवथ, इतरदेवान् प्रणमथ सेव्ये च,
तर्ह्यहमद्य युश्मान् ज्ञापयामि यूयं नितान्तं नन्त्यथ; यूयं यं देशं १८
प्रामुम् अधिकर्तुञ्च यद्दननदीपारं याथ तत्र युश्माकम् अवस्थितेर्दिनानि
न वर्जित्यन्ते । अहमद्य युश्माकं प्रतिकूलं द्यावाएथित्यौ साक्षिणी करोमि, १९
अहं युश्माकं समुखे जीवनमत्यूपापाश्रितौ स्यापितवान् । अतो यूयं युश्मा- २०
दंशश्च यथा जीवेत, तदर्थं जीवनं गृह्णन्तः खप्रभुपरमेश्वरे प्रेम कुरुत
तदाज्ञा आचरत तस्मिन् आसक्तास्तिष्ठत, यतोऽनेन युश्माकं जीवन-
दीर्घायुषी रूपः । इति कृते परमेश्वरो युश्मभ्यं यं देशं दातुं युश्माकं पूर्व-
पुरुषेभ्य इत्राहोम्-इस्त्वाक्-याकृत्व्यः शमवान् तत्र युश्माकं बज्ज्वालं
वासो भविष्यति ।

३१ एकचिंशोऽध्यायः ।

31

१ न भेतुं स्लोकान् प्रति मूर्मानिवेदनं ७ यिहोशूर्यं प्रति निवेदनं ८ स्लेषोययाजकान् प्रति अवस्थासमर्पणं १४ यिहोशूर्यं प्रति ईश्वराज्ञा १६ गीतं लोकितुं मूर्मान्प्रति ईश्वराज्ञा २१ यिहोशूर्यं प्रति आज्ञा २४ स्लेषोययाजकेषु पुस्तकसमर्पणं २८ प्राचीनानां साक्षात् गीतोचारणं ।

१ मूर्मा गत्वा इस्त्रायेतः सर्ववंशाच वाक्यान्येतानि कथितवान् तान् २ अवदच्च अहमद्य विंशत्यधिकशतवर्षवयस्त्रो उभवम् इतः परं वह्विर्यातुम् अन्तरागन्तुं न शक्यामि परमेश्वरो मामवदत् त्वं यद्द्वननदीपारं न यास्यति । युद्धाकं प्रभुपरमेश्वर एव युद्धाकम् अग्ने पारं यास्यति स युद्धाकं साक्षात् तान् भिन्नजातीयान् नाशयिष्यति यूर्यं तान् अनधिकारान् करिष्यथ ; परमेश्वराज्ञया यिहोशूर्यो युद्धाकमग्ने पारं यास्यति । ४ परमेश्वरो यं सीहोनम् ओगम् इमोरीयानाम् एतौ राजानौ नाशितवान् तौ तयो देशच्च प्रति यथाकरोत् एतान् प्रव्यपि तथा ५ करिष्यति । परमेश्वरो युद्धाकं करे तान् समर्पयिष्यति तेन यूर्यं समादेशानुसारात् तान् प्रव्याचरिष्यथ । यूर्यं शक्तिमन्तः साहसिनश्च भवत तेभ्यो मा विभीत मा चखत । युद्धाकं प्रभुपरमेश्वरः स्वयं युद्धाभिः सहयास्यति स युद्धान् न प्रहास्यति न व्यक्ष्यति ।

० ततः परं मूर्मा यिहोशूर्यम् आङ्ग्रय इस्त्रायेतः सर्ववंशस्य साक्षात् तं गदितवान् त्वं शक्तिमान् साहसी च भव, यतः परमेश्वर एतेभ्यो यं देशं दातुम् एतेषां पूर्वपुरुषाणां समीपे शस्त्रवान् तं देशं त्वमेव वैतान् प्रवेशयिष्यस्यधिकारयिष्यसि च । परमेश्वरः स्वयं तवाग्ने यास्यति तव सज्जायो भविष्यति स त्वां न हास्यति न व्यक्ष्यति तस्मात् त्वं माभैषीर्मा चख ।

६ अपरं मूर्मा लिखिता व्यवस्थैषा परमेश्वरनियममञ्जूषावाहकेषु ७ लेखीययाजकेष्विच्छायेतः प्राचीनेषु च समर्पिता । मूर्मास्तान् इत्यादिश्चत् सप्तसप्तवर्षाणां परतः क्षमावर्षाण्ये वल्लर उटजोत्स्वे यदा इस्त्रायेतः सर्ववंशः स्वप्रभुपरमेश्वरस्य मनोभिलघितस्याने तस्य समक्षं समागमिष्यति तदा यूर्यम् इस्त्रायेतः सर्ववंशसाक्षात् तेषां कर्ण-१२ गोचरे व्यवस्थामेतां परिष्यथ । ते उर्ध्वात् पुरुषस्त्रीवालका दारान्तरस्यविदेशिनः सर्वे यथा तां श्रुत्वा शिक्षेन् स्वपरमेश्वरतो भीत्वा व्यवस्थाया एतस्या आज्ञाः पालयितुं यतेन् तदर्थं यूर्यं तान् सर्वान्

मेलविष्वथ । तेन युग्माकम् अज्ञानाः सन्तानास्तां अत्यन्ति, यं देशम् १४ अधिकर्तुं यूयं यद्वननदीपारं याथ, तत्र युग्माकं अवस्थिते: सर्वदिनानि खप्रभुपरमेश्वरतो भेतुं तैः शिक्षिष्यते ।

परमेश्वरो मूससं जगाद पश्य तव मृत्युदिनम् आगतं त्वं यिहोशूयम् १५ आङ्गय युवां द्वौ समाजावासमुपतिष्ठतम्, अहं तन् आदेच्यामि, ततो मूसोयिहोशूयौ गत्वा समाजावासमुपस्थितौ । परमेश्वरो मेघस्तम्भमध्य १५ आवासे दर्शनं ददौ स मेघस्तम्भ आवासद्वारोपरि स्थितः ।

परमेश्वरो मूससं जगाद पश्य खपिट्टलोकैः सह त्वयि प्रथित एते १६ लोका यं देशं प्रवेश्यु यान्ति तदेशीयैरितिरदेवैः तम व्यभिचरिष्यन्ति मां त्वक्ता स्वैः सह मत्कृतं नियमं लघुत्तिष्ठन्ते । तदा तान् प्रति मम क्रोधे १७ प्रचलिते इहं तान् त्वच्यामि तेभ्यः खमुखम् आच्छादयिष्यामि च तेन ते मग्न्याः सन्तो इमङ्गलमहाक्षेषणूपैर्वाणैर्भेत्यन्ते, तदा ते वदिष्यन्ति, अस्माकमीश्वरो इस्माकं मध्यवर्ती न हीति हेतोः किम् एतान्यमङ्गलान्य-स्मान् प्राप्तानि? किन्तु तैरितरदेवान् अनुगम्य यद्यद् अपरादं तस्मात् १८ तदाहं तेभ्यो मुखं क्वादयिष्यामि । अधुना युग्माभिः सार्थम् एतद्गीतं १९ लिख्यताम् इस्मायेलवंशप्रतिकूलं मम साक्षि भविष्यति । अहं यं दुग्ध- २० मधुप्रवाहिनं देशं तेभ्यो दातुं तेषां पूर्वपुरुषाणां समीपे इष्टपे तं देशं मयानीतास्ते भुक्ता द्विष्टा यदा हृष्टपुष्टा भविष्यन्ति तदेतरदेवान् प्रति प्रशान्त्य तान् सेविष्यन्ते मम नियमम् ऋतीयित्वा लघुत्तिष्ठन्ते । ततो २१ यदामङ्गलमहाक्षेषणात् प्राप्त्यन्ति तदा गीतमेतत् मम साक्षात् तेषां प्रतिकूलं साक्षं भविष्यति यतस्तेषां वंशः कण्ठपाठं गानमिदं न विस्म-रिष्यति । अहं यं देशमधि इष्टवान् तं देशं तेषामानवनात् पूर्व-मधुनैव ते यन्मनःकल्पनायां प्रवर्तन्ते तामहं जानामि । ततो मूसास्तदिन २२ इदं गीतं लिखित्वा इस्मायेलवंशं शिक्षयामास ।

स नूनस्य पुत्रं यिहोशूयम् आदिष्टन् जगाद त्वं शक्तिमान् साहसी २३ च भव, अहम् इस्मायेलवंशेभ्यो यं देशं दातुं इष्टवान् तं देशं त्वं तान् निष्पसि, अहं तव सहायो भविष्यामि ।

मूसाः समाप्तिपर्यन्तं एतस्या व्यवस्थाया वाक्तानि पुस्तके लिखिता २४ परमेश्वरस्य नियममङ्गलावाहकान् लेचीयान् इत्यादिष्ट, यूयम् एते २५ व्यवस्थाग्रन्थं गृहीत्वा खप्रभुपरमेश्वरस्य नियममङ्गलायाः पार्श्वे स्थापयत २६

१० तत्र स युश्माकं प्रतिकूलं साक्षिवत् तिष्ठतु । यतो युश्माकमाज्ञालङ्घन्त्वम्
अवाध्यत्वाहं जानामि । परश्यताद्य युश्माभिः समं मयि विद्यमाने
यूर्यं परमेश्वरस्याज्ञां लाङ्घन्ति, मयि मृते युश्माभिः किं न कारिष्यते ?

११ यूर्यं स्वर्वंशप्राचीनान् अध्यक्षांश्च मम समीपे मेलयत, अहं तेषां प्रति-
कूलं व्योमपृथिव्यौ साक्षिणीक्षत्वं तेषां कर्णेषु वाच एताः कथयिष्यामि ।

१२ यतो मम मरणात् परं यूर्यं सर्वथा दुष्टा भविष्यथ मयादिष्टपथः
पराङ्मुखा भविष्यथ तदहं जानामि । यूर्यं स्वहस्तनिर्मितवस्तुना
परमेश्वरं क्रोधयितुं तत्साक्षात् पापं करिष्यथ, तस्मात् शेषे युश्माकम्

१३ अशुभं भविष्यति । ततः परं मूसाः समाप्तिपर्यन्तम् इखायेत्वंशस्य
सर्वसमाजीयानां कर्णेष्वेतद्वीतवाक्यं कथयितुम् आरेभे ।

३२ द्वाचिंशोऽध्यायः ।

१ गोतस्याभासः ७ गोत ईश्वरानुग्रहस्य वर्णनं १५ लोकार्णा भाविदेषदृष्टौ ४४
सूसेनिवेदनं ४८ निवोपर्वतमारोदुं सूससं प्रत्याज्ञा ।

१ अहं वदामि हे व्योमन् त्वं कर्णेन निश्चमय ।
आकर्णय च हे द्वौषिं मदास्याग्निर्गतं वचः ।

२ उपदेशो मदीयो हि प्रवर्षिष्यति वृष्टिवत् ।
चरिष्यन्ति मदीयानि वचनानि सुघीमवत् ।

३ शीकरस्तुणजीवीव शाकसेचकवर्षवत् ।
अहं प्रचारयिष्यामि नामधेयं परेश्चितुः ।

४ सङ्कीर्त्यत यूर्यस्य महत्त्वमीश्वरस्य च ।
सोऽचलः सिद्धकर्मा च सरलः सर्ववर्त्मसु ।

५ स सत्यवान् अदम्भी च न्यायः सरल ईश्वरः ।
इमे भद्रा ग ततुचाः कलङ्गाच्च त आत्मनां ।

६ विमार्गगामिनो वक्ता अन्ववाया भवन्ति ते ।
हे मूढा द्वागहीनाच्च सकला भनुजा इमे ।

७ समाचरस्य किं यूर्यम् ईदृशं परमेश्वरे ।
युश्माकं क्रयकर्त्ता स जनकस्य न किं भवेत् ।

८ युश्माकं वृष्टिकर्त्ता स स्थितिकर्त्ता स एव च ॥

९ यूर्यं सरत पूर्वस्य समयस्य दिनानि हि ।

32

आलोचयत् वर्षाणि पैटकानि गतानि च ।
 परिप्रकृत युधाकं पूर्वीयपुरुषान् गिजान् ।
 तेन ते कथयिष्यन्ति युद्धाभ्यं सकलाः कथाः ।
 यूर्यं एच्छत् प्राचीनान् युधान् वक्ष्यन्ति तेऽखिलं ॥
 जातीनामधिकारस्य निरूपणदिने पुरा ।
 यदादमः सुत्रातः सर्वेषैन पृथक् दृतः ।
 इच्छावेल्वंशसंख्यातो लोकसीमा निरूपिताः ।
 समाजः परमेशस्य तदीयांशः सर्व हि ।
 यतस्तदधिकारो हि भवेत् केवलयाकृतिः ।
 स प्रान्तरे पशुकन्दे मरुभूमौ तमासवान् ।
 स तं वेदितवान् तस्मै ज्ञानच्च परिदत्तवान् ।
 स तं रक्षितवान् स्वस्य नेत्रस्य तारकामिव ।
 यथा नीडसमीपे हि कुररो जायियात् स्वयं ।
 घूर्णायमानस्तिष्ठेच्च यथा स्वशावकोपरि ।
 विस्तीर्णपक्षयुग्मेन श्वावकान् तोलयेत् स च ।
 पक्षाश्रितान् स्वत्सान् तु बहुन् नयेच्च दूरतः ।
 तथा परेश एकाकी तान् जनान् परिश्चितवान् ।
 तेन साकं तदानीं वै देवः कोपि न चेतरः ।
 उद्गुय स एथिव्युच्चे गमयामास तान् स्वयं ।
 द्वितीयप्रदेशस्येन सर्व तान् च्यपीघयत् ।
 गिरेमधु रवेरज्जेस्थात् तैलमपाययत् ।
 मध्यं तु नवनीतं हि मेघजानि दधीनि च ।
 पशुशावकमेदांसि मेघान् छागांच्च वाशनः ।
 भद्रगोधूमचूर्णानि स हि तेभ्यो वितीर्णवान् ।
 रक्तवर्णं रसं मृद्घाल्लानेव पर्याययत् ॥
 स्थूलकलेवरो भूत्वा यिशुरुन् प्रबहुन् पदैः ।
 ते स्थूलठसपीनाच्चाजहन् स्वष्टारभीश्वरम् ।
 लघुज्ञानम् च्यकासुच्च स्वपरिचाल्पर्वतं ।
 स्वपूजितान्यदेवैच्च विरक्तं चक्रिरे हि तं ।
 स्वीयष्टण्डियाभिस्व तत्कोपम् उदपादयन् ।
 भूतेभ्योऽनीश्वरेभ्यस्ते स्वानुदरुजन् बलीन् ।

१८

१९

२०

२१

२२

२३

२४

२५

२६

२७

२८

२९

३०

३१

३२

३३

३४

३५

३६

३७

३८

३९

४०

४१

४२

४३

४४

४५

४६

४७

४८

४९

५०

५१

५२

५३

५४

५५

५६

५७

५८

५९

६०

६१

६२

६३

६४

६५

६६

६७

६८

६९

७०

७१

७२

७३

७४

७५

७६

७७

७८

७९

८०

८१

८२

८३

८४

८५

८६

८७

८८

८९

९०

९१

ते देवास्तैः पुराज्ञाता नूतना च्यधुनागतः ।
 युग्माकं पिण्डलोकाच्च नाकुर्व्वन् साध्वसं ततः ॥

१८ खं तातमचलं व्यक्ता ते मित्रीशं विसम्मलः ।
 इति वीच्य परेष्टु तेषां चक्रे विनियज्ञं ।

विस्तः खीयपुत्ताणां पुत्तीणामपि कर्मभिः ।
 स चावादीदहं तेभ्यश्कादयिष्ये निजं मुखं ।

१९ तेषां शेषदशा का स्थात् तदेवाहं लुलोकिष्ये ।
 ते वक्तगामिनो वंशा न विश्वास्याः प्रजाच्च मे ।

२० एते यथा ममोत्तापम् पर्युक्त्वनीश्वरैः ।
 माम् अस्तिन्नन् इमे यद्वद् अलीकैः सुरवियज्ञैः ।

अहमुत्तापयिष्ये तान् अगण्यमानवैस्तथा ।
 क्लीव्यामि जातिम् एताच्च प्रोन्मत्तभिन्नजातिभिः ।

२१ ज्वलितो मम कोपाग्निः स्थितं नरकमप्यथः ।
 प्रतपूति धरित्रीच्च तत्पर्वाणि च लोप्यति ।

मूलानि पर्वतानाच्च सर्वत्र संग्रसिष्यति ।
 सच्चेद्याच्यहमेतेषाम् अशुभानि शिरःसु चै ।

२२ यावन्तच्च शरा मे स्युः सर्वान् व्यक्त्यामि वान् प्रति ।
 चेष्यन्ते ते हि दुर्भिक्ष्यात् मार्या नन्द्यन्ति ते जनाः ।

व्याधीनामपि संघातात् प्रहेष्यन्ते तथा मया ।
 प्रति तान् याद्वदन्ताच्च पन्नगानां विषाणि च ।

२३ अन्तर्भूत्या वह्निः खड्डैस्तेषां नन्द्यन्ति मानवाः ।
 तरुणाच्च तरुण्यच्च स्तनपाः पलितं गताः ॥

२४ रिपोदर्पकथाभ्यच्छेत् नाकरिष्यमहं भयं ।
 तदा तान् अंसयिष्यामि मानवानाच्च मध्यतः ।

२५ तेषां नामापि लोप्यामि समवक्ष्यमिदं वचः ।
 तदृढ़ा शत्रवस्तेषां नाभ्यज्ञात्यन्तं कर्म मे ।

२६ अवदिष्याच्च देषो नः खयमेवोद्भवितं गताः ।
 न परेषेन संसिद्धिं गताच्येतानि सर्वशः ॥

२७ हृतधीजातयस्ते हि विवेकहीनमानुषाः ।
 हा हा चेत्ते विजानीयु रुद्धेरंच्च कथामिमां ।

२८ यदि शेषदशायास्ते कुर्युच्च सद्विवेचनां ।

कथं तु द्रावयेद् एको रिपुस्तेषां सहस्रं ।	१०
अयुतं वा कथं तेषां प्रजायेत् रिपुहयात् ।	
साक्षिणा चेन्न विक्रीता रुद्गा ईशेन चेन्न ते ।	
यतो रिपुगणस्यैवास्मदीयस्य विचारणात् ।	११
अस्माकं गिरिणा तुल्यस्तेषां कच्छिद् गिरिं हि ॥	
ते सिदोभीयगुल्मिन्या प्रजाता गोस्तनीलताः ।	१२
क्षेत्रोत्पन्ना अमोरायास्तत्कालं विषतुल्यं ।	
तिक्षास्तदीयगुच्छाच्च इस्तेषामहेर्विषं ।	१३
निषुरतमसपाणां गरजैर्वा समो भवेत् ॥	
तन्मया सच्चितं किं न गुप्तच्च मम कोषके ।	१४
दानं फलस्य मत्कर्म सूचितं प्रददाम्यहं ।	१५
योग्यकाले स्खलिष्यन्ति स्थपदैर्मनुजा इमे ।	
विद्यते निकटासम्म दिनं तेषां भयद्वारं ।	
मया निरूपिता तेषां तूर्णमेष्यति दुर्गतिः ।	
यतो विचारयिष्यन्ते परेष्ठेन निजाः प्रजाः ।	१६
प्रदर्शयिष्यते तेन दया स्वसेवकान् प्रति ।	
दौर्बल्यं पश्यता तेषां क्षयच्च मुक्ताबद्धयोः ॥	
वदिष्यन्ते तु तेनेदं युग्मदेवा गताः क्व वै ।	१७
विश्वासभमयो ये वो बलिमेदांसि वच्च यैः ।	१८
भुक्तानि यैस्त्र पीतो वो रसो मृद्या निवेदितः ।	
त उत्थायोपकुर्वन्तु भवन्तु युग्मदाश्रयाः ॥	
पश्यतैकोऽहमेवास्मि विना मां कोपि नेत्रहः ।	१९
मृत्युजीवनयो दीताहं रोगारोग्योरपि ।	
उद्भर्तुं मम हस्ताच्च न हि शक्नोति कश्चन ।	
उत्तोल्य मलारं स्वर्गं श्रेष्ठोऽहनमरः सदा ।	२०
खासिं क्षणप्रभातुल्यं शाणयिष्याम्यहं यदा ।	
दण्डाने प्रवृत्तौ च करौ मम भविष्यतः ।	
तदैवाहं रिपुभ्यो मे दास्ये समुचितं कलं ।	
ये जना माम् कृतीयन्ते दण्डयिष्यामि तानपि ।	
मञ्जिष्यामि महायान् श्रीणिते हृतबन्दिनोः ।	२२
तर्पयिष्यामि खड्गं मेऽरिपते मूर्जमेदसा ।	

- ४३ हे अन्यजातयो यूयं समं नन्दत तज्जनैः ।
स दासरक्षपातस्य प्रतीकारं करिष्यति ।
तथा खकीयश्चतुभ्य उचितस्व प्रदास्यति ।
स सदेशस्खलोकेषु दवाशीलो भविष्यति ।
- ४४ ततो मूसा नूनपुत्रो यिहोश्चयस्यागत्य लोकानां अवश्ये गीतमिदं
४५ कथितवन्तो । मूसा इत्यायेलवंशस्य समीप एताः कथाः समाप्त तान-
४६ वदत् अहमद्य युग्माकं मध्ये यत् साक्षं दत्त्वाकथयं यूयं तत्स्वर्णं मनःसु
निधाय व्यवस्था एता भन्तु पालयितुच्च खस्ससन्नानान् आदिश्वत ।
- ४७ तद्वाक्यं युग्माकं निरर्थकं न हि यत् एतेन युग्माकं जीवनं विद्यते
यूयच्च यं देशम् अधिकर्तुं यद्दननदीपारं यास्यथ तत्र युग्माकम् अव-
स्थितेर्दिनानि वाक्येनैतेन बह्वनि भविष्यन्ति ।
- ४८ तस्मिन्नेव दिने परमेश्वरो मूससम् अवदत् त्वम् इमम् अवारिमं
४९ गिरिम् अर्थात् मोयावदेशस्यं यिरीहोसमुखस्यं निवोपर्वतम् आरह्य
५० अधिकारार्थं इत्यायेलवंशाय महास्यमानं किनानदेशं निरीक्षत । यथा
तव भाता हारोणो हाराद्रौ मृत्वा खलोकानां समाजे गृहीतस्तथा त्वं
५१ यं गिरिम् आरोक्ष्यसि तत्र मृत्वा खलोकानां समाजे ग्राहीयसे । यत्
इत्यायेलवंशस्य मध्ये युवां सीनप्रान्तरे कादेश्यमिरीवाजलनिकटे
५२ मदाज्ञां लक्ष्मितवन्तो, इत्यायेलवंशमध्ये माम् अवज्ञातवन्तो । तस्माद्
अहम् इत्यायेलवंशाय यं देशं दास्यामि स खनेचाभ्यां त्वया इत्यते,
किन्तु न त्वया प्रवेक्षते ।

४४ चयस्तिंशोऽध्यायः ।

33

१ ईश्वरमहिमकथा २ इत्यायेलो द्वादशवंशाय मूसोभविष्यद्वाक्यं ।

- १ ईश्वरस्य लोको मसाः खम्भ्युतः पूर्वम् इत्यायेलवंशम् इमा आश्रिष्ठे
२ जगाद् । स उवाच, ^१
परेश्वरः समायातः सीनयार्खशिलोच्चथात् ।
तान् लोकान् प्रति सेवीराद् उदितः स रविर्यथा ।
पारश्यात् पर्वतात् तेन निजतेजः प्रकाशितं ।
दत्तस्य पुण्यलोकानां तदा दशसहस्रैः ।
तेषां हृते करात्तस्य निर्गतो वङ्गिवद् विधिः ।

प्रीयते स खलोकेषु सभक्तास्त्वराश्रितः । ४
 तत्यादौ समुपाविश्य गृह्णन्ति मूर्द्धिं तदचः ।
 मूसाच्च तं विधिं तस्माद् असम्भवं परिदत्तवान् । ५
 याकूबीयसमाजस्य स एव नैयिको निधिः ॥
 कुलीनेषु सभास्येषु लिखायेलन्वयैः सह । ६
 यिशुरुणस्य मर्थे स राजा खयमवर्त्तत ॥

तदा स रुवेणवंशमधीत्युवाच,
 संजीविष्यति रुवेणो निधनं न गमिष्यति । ७
 तथापि तस्य लोकानां संख्या स्तत्या भविष्यति ॥
 यिह्वदावंशमधि स इत्युवाच,

यिह्वदावंशवाक्यानि संशोष्यति परेत्वरः ।
 समीपं निजलोकानां समानेष्यति तं स हि ।
 स्वकीयाभ्यां कराभ्यां स तत्साहाय्यं करिष्यति ।
 रक्षणात् तस्य शत्रुभ्य उपकारं करिष्यति ॥

लेचिवंशमधि सोऽवदत्,
 तथा पुरा मसायां हि क्षतं वस्य परीक्षणं ।
 तोयान्तिके मिरीवायाः सार्जं येन विरोधितं ।
 तेन पुण्यवता लभ्ये तदीयदीप्तिसिद्धते ।
 पितरं सं न जानेऽहं मातरस्तेति वक्ति सः । ८
 न मन्यते स्वसन्नानान् सहजान् स्वीकरोति न ।
 अवद्विस्तव वाक्यानि रक्षद्विनियमं तव । ९
 तैरेवादेव्यते याकूबन्वयस्तावकान् विधीन् ।
 इत्यायेलं व्यवस्थाच्च शिक्षयिष्यन्ति ते तव ।
 समच्चं तव धूपस्ते वैद्याच्च दास्यते बलिः ।
 परेष आग्निं तेषां सम्पत्तिं प्रति वस्थिति । १०
 तेषां करघातैः कार्यैः सन्तोषं स प्रयासयति ।
 तेषां दृणाकृच्छूणां कटिभङ्गं करिष्यति ।
 तेन ते न हि शक्षयन्ति समुत्थातुं कदाचन ॥

स विन्यामीन् वंशमधि कथितवान् , ११
 निष्प्रवृहं परेषस्यान्तिके वत्यति तत्प्रियः ।
 रक्षिष्यति परेषस्ते निवं तत्सन्निधौ वसन् ॥

१२ स यूषफ् वंशमधि कथितवात् ,

सुघीम उत्तमो व्योम्बोधो विस्तृतो जलाशयः ।

१४ फलानि सूर्यपक्वानि मासैः पक्वफलानि च ।

१५ पुरातनाद्रिजातानि चिरशैलोद्भवानि च ।

१६ महा उत्तमवस्थूनि सर्वस्यानोद्भवानि हि ।

१७ एतैः परेष्वरात् तस्य देशः शुभमवाप्यते ॥

भाटभ्यो यः एथग् यूषफ् तस्य वंशस्य मरुक्ते ।

१८ भवितानुग्रहः स्तम्भे वासिन ईश्वरस्य हि ।

महोक्तस्य बलं यद्वत् तदोयं ताटशं बलं ।

१९ पृष्ठानः पृष्ठङ्गवत्तस्य भवेत् पृष्ठङ्गद्वयं किल ।

चयुतम् इफ्रियम् सैन्यं सहस्रं मिनश्च तत् ।

२० स तेन धरणोसीमास्थितलोकान् हनिष्यति ॥

१८ स सिवूलून् वंशमधि कथितवान् ,

नन्दिता सिवुलून् लाभाद् शिविरेभ्यः इश्वरसः ।

१८ तौ निमन्त्र्य जनान् अत्रौ धर्मबलीन् प्रदास्यतः ।

अविद्रव्याणि भेद्येते धनस्य गुप्तसैकतं ॥

२० गादवंशमधि स कथितवान् ,

गादविस्तारको धन्यः सिंहीव प्रयिता च सः ।

मृगाणां वाङ्गशीर्षं च खण्डं खण्डं करिष्यति ॥

११ देशस्य प्रथमांशं स निजार्थं परिदृष्टवान् ।

तत्राधिकारस्तस्याभृत् त्रिधायकनिरूपितः ।

तथापि हि स लोकानाम् अग्रतः परिगच्छति ।

न्यायं यत् परमेशस्य यत्तेन निरूपितम् ।

१२ इस्तायेलीयवंशराय प्रसाधयति तत्तु सः ॥

१२ दानवंशमधि स कथितवान् ,

वाश्रेनो लम्फकर्त्ता च दानवंशः सिंहवत्सवत् ॥

२२ नपालिवंशमधि स कथितवान् ,

नपाल्यनुग्रहात् लृप्त आशीः पूर्णः परेशितुः ।

प्रतीचीं दक्षिणाच्छैव दिशावधिकरिष्यति ॥

२४ आशेषवंशमधि स कथयमास ,

आशिषं प्राप्त आशेरो भविष्यति वज्रप्रजः ।

तैलाक्षाचरणे भावो भावभिस्तु ग्रहीष्यते ।

तस्यार्गलं लोहमयं पैत्तलच्च भविष्यति ।

यादृशच्च दिनं तस्य ताटक् शक्ति भविष्यति ॥

यिशूरुग्णीशसंकाशो देवः कोपि न विद्यते ।

साहाय्यं तव कर्तुं स आरुणो नभसो रथं ।

आद्यति चान्तरीचेण स्वमहामहिमान्वितः ।

ते इखायेल् अनादिः स ईश्वरव तवाश्रयः ।

सदास्थितौ च तद्वाङ्ग तवालम्बस्तुरूपकौ ।

स तव समुखात् सर्वान् दिपून् दूरान् करिष्यति ।

विनश्यन्तु च ते सर्वे इत्यमाज्ञायविष्यति ।

इखायेल् वंश एकाकी सुखं वत्स्यति नीरिपुः ।

शस्याश्रां मदिकाश्राच्च याकूव् दक्ष्यति खक्षितिं ।

वियतस्तत्काते निवं सुधीमः संक्षरिष्यति ॥

इखायेल् वंश धन्यर्खं के सन्ति सदप्राप्तव ।

त्वमेव परमेश्वरे रक्षिता जातिरेकिका ।

स खड्गस्ते प्रभाकाशी फलकच्च तवोपकृत् ।

तव शत्रुगणः सर्वो भविष्यति वशे तव ।

उच्चस्थानैच्च तेषां त्वं करिष्यसि गमागमौ ॥

34

३४ चतुर्सिंशोऽध्यायः ।

१ मूससो देशावस्तोकनं ५ तस्य मरणं ६ यिच्छापूर्यस्य तत्प्रप्राप्तिः १० मूससः
चुल्लातिश ।

मूला मीयावप्रान्तरात् निवोपर्वतम् अर्थात् यिरीहोसमुखस्यं पिस्- १
गाश्चिखरं आरोहत् । परमेश्वरो गिलियदमारभ्य दानं यावत् सर्वं २
देशं सर्वं नपालिम् इफ्रयिमो मिनशेच्च देशं प्रतीचीस्यसिन्दुं यावत् ३
यिद्वदासर्वदेशं सर्वं दक्षिणदेशं सोयरं यावत् प्रान्तरमर्थात् ताल- ४
तहनगरस्य यिरीहोस्तुलभूमिच्च तं दर्शितवान् । परमेश्वरस्तमवदत् ५
अहं तव वंशाय देशमिमं दास्यामीति यं देशमधि इत्राहीम्-इस्त्राक- ६
याकूवां समीपे प्रव्यजानां तं देशं त्वाम् अदर्शयं किन्तु त्वं तत्र
न यास्यसि ।

- ५ परमेश्वरस्य दासो मूसा: परमेश्वरस्य वाक्यानुसारात् तत्र मोयावदेशे
६ ममार । स वैत्पियोरसमुखस्थायां मोयावदेशस्थिततलभूमौ तस्य
७ इस्मानं छतवान् तत्स्थानमयापि कोपि न वेत्ति । मूसा विंशत्यधिकश-
तवर्षवयसि भृतवान् तथापि तस्य नेत्रे क्षीणे न जाते तस्य खाभाविक-
८ बलस्य झासो नाभूत् । इस्मायेल्वंशा मूससोउर्थं मोयावग्रान्तरे विंशद-
दिनानि शुशुचुः, ततो मूससोउर्थं तेषां रोदनशेषचनदिनानि पूर्णानि ।
९ मूसा नूनसुतयिहोश्रुयस्य गात्रे करमार्पयत् तस्माद् यिहोश्रुयो ज्ञान-
दायिनात्मना पूर्ण चासीत् । ततो मूससं प्रति परमेश्वराज्ञया तस्य
वाचि इस्मायेल्वंशो मनो निवेश्य सर्वकार्म चकार ।
- १० किन्तु मिसर्देशे फिरौणं तस्य सर्वदासान् सर्वदेशान् प्रति यद्यत्
११ कर्त्तुं मूसा: परमेश्वरेण प्रेषितस्त्वैः सर्वज्ञानैच्छकर्मभिः सर्वेषायेल्वं-
शस्य दृष्टौ प्रकाशितेन महाप्रबलकरेण छतसर्वमहाभयङ्गरकर्मणा च
१२ मूससस्तुत्यः कोपि भविष्यदक्षा नेत्रायेल्वंशेऽजायत, यतः परमेश्वरस्तस्य
समुखी भवन् तं समभाषत । इति ।